- 5 -

MÂİDE SÛRESİ

Mushaf'taki sıralanışına göre 5, nüzûl sırasına göre 112, tıval kısmının da dördüncü sûresidir. Âyet sayısı 120 olup Medine'de nâzil olmuştur.

"Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla"

Hamd âlemlerin Rabbi olan Allah'a aittir. Salât ve selâm O'nun Rasûlüne, ailesine, ashabına olsun. Ey Rabbimiz bizden kabul buyur. Çünkü sen tüm duaları işiten ve her şeyi bilensin.

Muhterem arkadaşlar, bu haftadan itibaren Mâide sûresini tanımaya başlayacağız inşallah. Medine'de nübüvvetin son yılında, yâni onuncu yılında nâzil olan Mâide sûresi kitabımızın en son nâzil olmuş âyetlerini ihtiva eden bir sûredir. Mâide sofra demektir. Îsâ (a.s)'ın Havarileri Îsâ (a.s)'dan kendilerine yemeleri, kalplerinin itminana kavuşması, peygamberlerinin kendilerine söylediklerinin doğruluğuna kesin kanaat getirmeleri ve şahit olmaları için Rablerinin gökten bir sofra indirmesini istemişlerdi de işte bu hadiseyi ihtiva ettiği için sûreye bu isim verilmiştir.

Sûrede Medine'de Allah ve Resûlü egemenliğinde Müslüman-ca bir hayat yaşamaya başlamış İslâm toplumu eğitilir. Bunun için dini, kültürel ve siyasal tâlimatlar verilir. Müslümanların akitlerini yerine getirmeleri konusunda, kesilecek hayvanlar konusunda, ihramlıyken avlanma konusunda hükümler beyan edilir. Ehl-i kitap kadınlarla evlenme konuları, dinden dönme, irtidat konuları gündeme getirilir. Hırsızlığın, yol kesiciliğin, yeryüzünde fesat çıkararak Allah'ın düzenini bozmanın cezası, içki, kumar ve yemin kefaretleri anlatılır. Hayvanlar-la ilgili, eşyayı değerlendirmeyle ilgili sapmalar gündeme getirilir. Bütün bu konularda İslâm

ümmetinden önceki iki toplumun sapak noktaları gündeme getirilerek onların anaforlarına düşmemeleri hususunda Müsümanlar ısrarla uyarılır. Sakın ey Müslümanlar, sizler sizden öncekilerin düştükleri yanlışlara düşmeyin buyurulur.

Bunun için bazı kıssalar anlatılır, örnekler verilir. İsrâil oğullarının Mûsâ (a.s) ile ilgili kıssaları. Allah yolunda bir savaşta onların Allah'ın elçisini kendi başına bırakmaları, Ademin çocuklarının kıssası, Habil ile Kabil'in kıssası anlatılır. Sonra Hz. Îsâ (a.s) ın Havarilerinin kendisinden gökten kendilerine bir sofra indirilmesini istemeleri olayı anlatılır. Yahudi ve hıristiyanların Allah'ın kitabını, peygamberlerinin yolunu bırakıp kendi hevâ ve heveslerine tabi olarak nasıl dinden çıktıkları uzun uzun anlatılır. Böylece her hal-ü kârda Müslümanların kitaplarına bağlanmaları, kitaplarının hükümlerini uygulamaları, aksi takdirde kendilerinin de aynen onlar gibi dinlerini de, kitaplarını da kaybedecekleri öğütlenir.

Sûre, İslâm itikadının yayıldığı, yok edilmesinin mümkün olma-dığının bütün müşriklerce anlaşıldığı bir zamanda inmeye başlamıştır. İslâm, devlet olma yolunda her şeyini tamamlamış, siyasi, iktisadî ve askerî kurumlarının temelini kurmuştu. Hicretten sonra, siyasî tarih a-çısından çok kısa sayılabilecek on yıl gibi bir zaman içinde İslâm, dünya tarihinde o güne dek eşine rastlanmamış bir hızla bütün Arap yarım adasını hâkimiyeti altına almıştı. Bu dönemde müslümanların ahlâkî, sosyal ve kültürel davranışları şekillenmiş ve onları, gayrı- müslimlerden belirgin bir şekilde ayıran bir görüntü ortaya çıkmıştı. İslâmın medenî ve ceza hukuku, İslâm devleti sınırları içerisinde, yönetim tarafından uygulanıyordu. İnsanlar arasındaki ilişkileri düzenleyen kurallar tesbit edilmiş ve bunlar kısa zamanda müslümanlarca özümlenmişti. İslâm toplumunun olgunlaşmasının bu son döneminde nazil olan Mâide sûresi, her şeyiyle tamamlanmış olan dinin temel prensiblerini, helâllerini, haramlarını son şekliyle bir arada, bir demet halinde ortaya koyuyor ve dinin her şeyiyle tamamlandığını ve insanlığa din olarak İslâmın seçildiğini; Bu gün dininizi kemale erdirdim. Size nimetimi tamamladım. Ve din olarak size İslâmı seçtim" (3) ayetiyle bütün insanlığa ilân ediyordu. Sûrede itikadi tasavvur bütün çıplaklığı ile açıklığa kavuşturuluyor ve önceki sûrelerde ortaya konan hükümler üst üste tekrarlanarak defalarca teyit ediliyor. Bu hükümleri İslâm'ın emirleri olarak ikrar etmek imandır. Onları hayata tatbik etmek ise İslâm'dır. Sûre, bu unsurların birbiriyle içiçe geçmiş, birbirinden ayrılamaz bir bütünü oluşturduğunu izah ediyor.

Allah Teâlâ, yüceliğinde ve hükümranlığında hiçbir ortağı bulunmayan yegâne ilâhtır. Her şeyi o yaratmıştır. Yaratmasında başka hiç bir kimsenin ortaklığı, müdahalesi yoktur. Yarattığı şeylerin tek malikî ve hakimi yine O'dur.

Hüküm koymak sadece O'na mahsustur. Bu gerçekler, Allah'ın indirdiği hükümlerin dışında, başka bir şeyle hükmedilemeyeceği hususunu mantıkî olarak ortaya koyuyor. Her şeyin yaratıcısı, sahibi, malikî O olduğuna göre, yarattıkları için lâyık gördüğü nizamı vazetmek de O'nun hakkıdır. Mülkiyetinde bulunanlar için kanun koymasına ve onların uygulanmasını istemesine hiç kimsenin itiraz etme hakkı da yoktur. Eğer, insanlar arasında O'nun ahkâmıyla hükmetmekten kaçınılırsa; bu, O'na karşı çıkmak, O'na isyan etmek ve O'nun ulûhiyyetini inkâr etmek demektir. Allah Teâlâ bu ger-çeği, kendilerine gönderilen Tevrat ile hükmetmekle emrolundukları halde, bundan yüz çeviren Yahudiler hakkında nazil olan ve böyle yapan her topluluk için geçerli olan, "...Kim Allah'ın indirdiği ile hükmet-mezse, işte onlar kafirlerin ta kendileridir. Kim, Allahın indirdiği ile hükmetmezse, işte onlar, zalimlerin ta kendileridir. Kim, Allah'ın indirdikleri ile hükmetmezse işte onlar fasıkların ta kendileridir" (44, 45, 47) âyetleri ile bütün açıklığıyla herkese ilân etmektedir.

Allah'ın hadlerini ikrâr etmek; helâl gösterdiğini helâl, haram gösterdiğini de haram saymak ve koyduğu hükümleri hayata tatbik et-ek, O'nun ortaksız tek Rab olduğunu kabul etmek demektir. Ondan başkasının yasaklamasıyla bir şeyi haram ve yasak saymak veya O'nun haram ve yasak kıldığı şeyleri O'ndan başkasının serbest bırakmasıyla mubah saymak, O'nun Rûbûbiyyetini inkâr etmek ve O'ndan başkalarını Rabler edinmek demektir. Peygamber (s.a.s), henüz müs-üman olmamış olan Adiy İbn Hâtem'in yanında; "Onlar, hahamlarını, papazlarını ve Meryemoğlu İsa Mesih'i Allah'tan başka Rabler edindiler. Halbuki onlar ancak "bir" olan ve kendisinden başka ilah olmayan Allah'a ibadet etmekle emrolunmuşlardı. Allah onların koştukları ortaklardan münezzehtir" (Tevbe,31) âyetini okuduğu zaman Adiy İbn Hâtem itiraz etmiş ve şöyle demişti: "Hayır. Onlar söylediğiniz gibi onlara kesinlikle ibadet etmediler". Hz. Peygamber (s.a.s)'in verdiği ce-vab, bu konuyu bütün yönleriyle açıklığa kavuşturuyordu: "Evet... Onlar, Allah'ın helâl kıldığını onlara haram; haram kıldığını da helâl kıldılar. Böyle yapmakla onlar; uydukları bu kimselere ibadet etmiş, tapın-mış oldular" Bu izah, Allah'ın indirdikleri ile hükmetmekten kaçınarak kulların koyduğu kurallara göre hayatı tanzim etmenin ne demek olduğunu ortaya koyuyor: "...Halbuki onlar, ancak, bir olan ve kendisinden başka ilâh olmayan Allah'a ibadet etmekle emrolunmuşlardı".

Bundan dolayıdır ki bütün peygamberler ve ümmetleri O'nun şeriatıyla hükmetmekle emrolunmuşlardır. Çünkü O'nun ahkâmı dindir ve O'nun indinde ondan başka da din yoktur. İman edenler O'nun indirdiği dini emirlere uymakla, onlarla hükmetmekle O'na ibadet etmiş olurlar. Böylece yaşayışlarında Allah Teâlâ'ya hiç bir şeyi ortak koşmamış olurlar. Sûrede konular şu şekilde ele alınmaktadır: İlk önce müslümanların amelî, siyasî ve kültürel hayatları ile ilgili

hükümler yer almaktadır. Sûre ilk ayetlerine; "Ey iman edenler! Akitleri titizlikle yerine getirin" (1) emriyle başlıyor. Akitlerden kasıt, bu surede açıklanan ve genelde peygamber (s.a.s)'in getirdiklerinin tamamını kapsayan, ilâhi hukukun gerektirdiği her şeye tam uyulması ve hudûdullâhın gözetilmesidir. Müslüman, İslâm'ı kabul etmenin şartı olan "kelime-i tevhid"i ikrar ettiği zaman Allah'ın ona yapmakla emrettiği her şeyi yerine getirmeye söz vermiş olur. Müslümanların hangi şartlarda olursa olsun, yapmış oldukları anlaşmalara uymaları istenmektedir. Bu girişten sonra, titizlikle uyulması gereken sınırlar, hükümler gelmeye baş-lıyor.

İlk önce, eti yenebilecek hayvanlarla ilgili hükümler yer alıyor. Arkasından; "Şüphesiz Allah dilediği hükmü koyar" (1) uyarısıyla, O'nun koyduğu hükümlerin hiç kimse tarafından sorgulanamayacağı gerçeği bir kez daha hatırlatılıyor. Bundan sonra, surenin akışı içerisinde bir çok şer'î hüküm yer alıyor: Av ve kurbanlık hayvanlara ilişkin helâl ve haramlar, Mescid-i Haram'da ve ihramlı iken yapılması helâl ve haram olan davranışlar, nikâhı helâl olan kadınlara ait hükümler, temizlik ve abdestin alınış şekli hakkında hükümler, hüküm verirken adaletli davranmaya dair talimatlar, İslâm düzenini bozucu davranışlarda bulunma ve hırsızlık cezalarına ait hükümler, içki, kumar ve fal oklarına ait hükümler, ihram yasaklarına ait hükümler, ölüm üzere vasiyet ile alakalı hükümler, hayvanlardan Bahire*, Sâibe *, Vasile * ve Ham'a* taallûk eden hükümler (103), Tevratta bulunan ve müslüman-lar içinde kanun haline getirilen kısasa dair hükümler...

Âyetlerin akışı içerisinde, helâl ve haramlara dair hükümlere uymak, onlara ait emirlere itaat etmek hususu devamlı hatırlatılıyor. Allah'ın yasakladığı şeyler dışında, insanlara helâl kılınan nimetlerden yararlanılması ve bunların hiç kimse tarafından kendi nefsine yasak kılınmaması gerektiği şeklindeki emirle müslümanlar uyarılıyor: "Ey iman edenler! Allah'ın size helâl kıldığı temiz şeyleri haram saymayın ve haddi aşmayın... (87). Allah'ın insanlara temiz olarak gösterdiği nimetleri kendi nefsine haram kılanlar, nefislerine zulmetmiş ve haddi aşmış olurlar. Müslümanlar Medine'de devlet haline geldikleri için iktidarın ve elde edilen başanların onları ifsat etmesi tehlikesi vardı. Allah onları böyle büyük bir imtihan ortamında, daha evvel kitap ehlinin düştüğü duruma düşmemeleri için tekrar tekrar uyarmaktadır. Müslümanlardan Allah'ın ve Resulünün emrettiklerine tam anlamıyla uymaları, onlara karşı gelmemeleri istenmektedir: Allah'a itaat edin, Peygamber'e itaat edin. Karşı gelmekten sakının" (92).

Sûrede işlenen diğer bir konu da, Yahudi ve Hristiyanların durumudur. Yahudiler, Allah'a vermiş oldukları söze ihanet ettikleri için lânetlenmişlerdi. Allah Teâlâ, Kur'an-ı Kerim'de onlar hakkında şöyle demektedir: "Şüphesiz ki Allah, İsrailoğullarından söz almıştı... Verdikleri sözü bozdukları için onları lânetledik ve

kalplerini katılaştırdık... " (12, 13). "Onlar, kelimeleri yerlerinden kaldırıp değiştirdiler. Uyarıldıkları Şeylerden pay almayı unuttular. Ey Muhammed! Pek azı müstesna, onlardan devamlı hainlik göreceksin..." (13) âyeti, onların Allah'ın kitabını tahrif ettikleri ve uymaları gereken konularda uyarıldıkları halde, bunların hepsine kulaklarını tıkamış olduklarını bize bildirmektedir. Onlar Allah'a ve Allah'ın gönderdiği nebilere ihanet etmiş, onlara zulmetmişlerdi. Allah'ın uyarılarından hiç bir zaman pay almadıkları için, onlar daima İslâma düşman olacaklar ve iyilik görseler dahi daima müslümanlara ihânet edeceklerdir. Onların şeytanlaşmış tabiatları bunu gerektirmektedir.

Hristiyanlar'ın durumu, Yahudiler'in durumundan farklı değildir. Çünkü onlarda, Allah'ın indirdiği İncil'i tahrif ettiler. Onu hevâ ve heveslerine göre yeniden yazdılar. Onların düştükleri en büyük sapıklık, Tevhid konusu idi. Onlar Allah'ın kulu ve Resulü olan Hz. İsa (a.s)'yı Allah'a ortak koştular. Böylece sapıklıkların en büyüğü olan şirke sürüklendiler. Halbuki Hz. İsa (a.s) onları, Allah'ı bir bilip, hiçbir şeyi ortak koşmadan yalnızca O'na ibadet etmeye çağırmıştı. Onlar, "Allah Mesih'tir" ve "Allah, üç ilâhtan, biridir" diyerek Allah'a ortak koşmuşlardı. Onların durumu şu ayeti kerimelerle açıklığa kavuşturulmuştur: "Şüphesiz Allah, Meryem oğlu İsâ Mesihtir" diyenler, kafir oldular. Oy-sa Mesih onlara "Ey İsrailoğulları! Hem benim, hem de sizin Rabbınız olan Allah'a ibadet edin demişti. Şüphesiz ki "Allah üç ilahtan biridir" diyenler kafir olmuştur" (72-73). Daha sonra Hz. Adem (a.s)'ın iki oğlunun kıssası anlatılarak, İsrailoğullarının Peygamberi öldürmek için kurdukları tuzaktan söz edilir. Ayrıca insan hayatının dokunulmazlığı da vurgulanmaktadır.

Sûrenin üzerinde durduğu en önemli konulardan biri de, İslâm'ın dışındaki kimselerle dostluk kurmak meselesidir. Kur'an-ı Kerim müminleri, ahlâkî çöküntü içinde bulunan Yahûdî ve Hristiyanlarla dost ve sırdaş olmamaları için uyarmaktadır: "Ey imân edenler! Yahudi ve Hristiyanları dost edinmeyin. Onlar birbirinin dostudurlar. Sizden kim onları dost edinirse, şüphesiz onlardan olur... "(51). Dostluk bağları, kişileri ve toplumları birbirinin hukukunu korumaya götürür. İnsanlar kimlere dost olur, yakınlık duyarlarsa, onlardan olmuş olurlar. Bu ayetle müslümanlar, böyle büyük bir tehlikeye karşı uyarılmaktadırlar. Müminlerin dostlarının kimler olduğunu Allah Teâlâ; "Sizin dostunuz sadece, Allah, O'nun peygamberi ve Allah'a boyun eğerek namaz kılan, zekât veren müminlerdir" (55) ayetiyle tesbit etmekte ve bize bildirmektedir. Dostluk imanın ölçüsü olarak değerlendirilir: "Eğer onlar, Allah'a, Peygamber'e ve ona indirilene iman etmiş olsalardı, kafirleri dost edinmezlerdi" (81).

Sûrenin sonunda, akidelerini düzeltmeleri için, hüküm günün-de Allah Teâlâ ile Peygamberi Hz. İsâ (a.s) arasında geçecek olan konuşma yer alır. Hz. İsâ (a.s), Allah Teâlâ'ya şöyle diyecektir: "Ben onlara sadece, bana emrettiklerini söyledim. Benim ve sizin Rabbınız olan Allah'a ibadet edin dedim. Aralarında olduğum müddetçe onlara şahit idim. Sen beni semaya aldığın zaman, onları sen gözlüyordun. Sen her şeye şahitsin" (117). Bu ayet, Peygamberlerine inandıklarını söyleyen Hristiyanları uyarmak için onlara hitap etmektedir. Ancak, Kur'an-ı Kerim'in genel mantığı çerçevesinde değerlendirildiğinde, peygamberleri hakkında batıl ümitler besleyen herkese hitap ettiği görülür. O gün hiç kimse sapıklığı için bir mazeret bulamayacağı gibi, inandığını söylediği peygamberlerine yapmış olduğu iftiradan da bir fayda göremeyecektir. Çünkü o gün, her yalancının yalanı yüzüne vurulacaktır. Sûre, Allah Teâlâ'nın her şeye kadir olduğu ve her şeyin sahibinin O olduğu gerçeği hatırlatılarak son buluyor: "Göklerin, yerin ve her ikisinde bulunanların mülkü Allah'a aittir" (120). O halde O'nun emrettiği her şeye uyulmalı ve yasakladığı şeylerden kaçınılmalıdır. O'na iman edip, O'na tabi olmayan hiç kimse, O'nun azabından kendini koruyamayacaktır. Çünkü O, göklerin ve yerin tek malikî ve hâki-midir.

İşte bu minval üzere devam eden sûrenin âyetlerini tek tek tanımaya başlayalım inşallah.

1. "Ey İnananlar! Akitleri yerine getirin. İhramda iken avlanmayı helâl görmeksizin, size bildirilecek olanlar dışında, hayvanlar helâl kılındı; Allah dilediği hükmü verir."

Ey îman iddiasında bulananlar, eğer iddianızda samimiyseniz, eğer iddianızı eyleme dönüştürecek durumdaysanız o zaman gerek bu sûrede, gerekse başka sûrelerde Rabbinizin sizden istediği, Rabbi-nizin size duyurduğu akitleri yerine getirin. Gerek Rabbinize, gerekse birbirinize verdiğiniz sözleşmelerinize riâyet edin. Akid, ukud gerek kişinin Rabbiyle alâkalı, gerekse birbirleriyle alâkalı tüm sözleşmelerini kapsayan bir ifadedir. Rabbimiz bunlara karşı sâdık davranmamızı is-tiyor.

Rabbimiz bizi insan yaratarak, bizi var ederek, bizi kendi varlığımızdan, bizi kendi varlığından haberdar ederek, bize akıl vererek, irade vererek, bizi muhatap kabul edip din göndererek, bize kitap ve peygamber göndererek bizden ahit almıştır. Bütün bunlar Rabbimizin bizimle ahitleşmesi anlamına gelmektedir. Bütün bu verilenlerin vericisinin kendisi olduğunu bilip inanmamız, bütün bunları sahibinin yolunda kullanmamız konusunda Rabbimiz bizden ahit almıştır. Fıtratımıza ters düşmememiz, kendimize yabancılaşmamamız konusunda bizden

söz almıştır. Hayatımızı düzenleyecek tek Rab, kendisine kulluk edilecek tek İlâh oluşu konusunda, kendisinden başkalarını dinlemememiz konusunda bizden ahit almıştır. İşte bu ahitlerimize sâdık kalmamızı istiyor. Rab, Melik ve İlâh olarak sadece kendisini dinlememizi, sadece kendisine kulluk etmemizi istiyor. Bir de insanlara verdiğimiz sözlerimize, ahitlerimize riâyet etmemizi istiyor. Evlilik sözleşmeleri, ticari sözleşmeler, siyasal sözleşmeler, her tür sözleşmeler. Tüm sözleşmelerinize sâdık davranın böylece îman iddialarınızı ispat edin bu-yuruyor.

Size bu sûrede okunanlar, açıklananlar dışında dört ayaklı otlayan tüm hayvanlar size helâl kılınmıştır. Ama ihramlıyken avlanmanız bunun dışındadır. İhramlıyken avlanmanız helâl değildir. Hac için Mîkat mahallinde hac elbiselerinizi giydiğiniz andan itibaren bu helâl olan hayvanlarla avlanmanız yasaktır. Bunlar ancak size ihramlıyken avlanmayı helâl saymamanız şartıyla helâl kılınmıştır. Bilesiniz ki Allah yarattıkları konusunda dilediğini hükmeder, dilediği hükmünü koyar. Çünkü O verdiği her hükümde, sizin adınıza aldığı her kararında, koy-duğu her yasağında, her yasasında hikmet sahibidir. Yaptığı her şeyi mutlak bir hikmetle yapandır. Ve kul olarak size düşen de sadece O'-nun yasalarına teslimiyettir. Teslim olun Rabbinizin sizin adınıza aldığı kararlara ve O'nun istediği gibi bir hayat yaşayın. Böylece O'na îman iddialarınızı boşlukta bırakmayıp ispat etmiş olun.

2. "Ey İnananlar! Allah'ın nişanelerine, hürmet edilen aya (Kâbe'ye) hediye olan kurbanlığa, gerdanlıklar takılan hayvanlara, Rab'lerinden bol nîmet ve rıza talep ederek Beyti Haram'a gelenlere sakın hürmetsizlik etmeyin. İhramdan çıktığınız zaman avlanabilirsiniz. Sizi Mescid-i Haramdan menettiği için bir topluluğa olan kininiz, aşırı gitmenize sebep olmasın; iyilikte ve fenalıktan sakınmakta yardımlaşın, günah işlemek ve aşırı gitmekte yardımlaşmayın. Allah'tan sakının, Allah'ın cezası şiddetlidir."

Ey îman edenler, Allah'ın şiarlarına, Allah'ın sembollerine, Allah'ın sınırlarına, haram olan aya, kutsal aya, haram olan aylarda savaşıp kan dökmeye, kurbanlık hayvanlara, Kâbe'ye adanmış kurbanlık hayvanlara ve onlardaki gerdanlıklara, yâni Kâbe'ye kurbanlık olarak adandığı bilinsin diye boyunlarına gerdanlık nişanesi asılmış hayvanlara ve de o hayvanların sahiplerine hürmet edin. Onlara saygısızlık etmeyin. Onlara saldırmayın. Onları helâllemeden yana bir tavır sergilemeyin. İşte bunlar, burada sayılanlar, kitabımızın başka âyetlerinde sayılanlar Allah'ın şiarlarıdır, Allah'ın şeairidir, Allah'ın sembolleridir. Sakın ha Allah'ın şiarlarını yok etmeden yana, hürmetini ihlâl etmeden yana, helâl saymadan yana bir tavır sergilemeyin.

Biliyoruz ki her dinin, her inanç sisteminin, her siyasal sistemin kendisine özgü şiarları, sembolleri, düşünce biçimleri, akıde şekilleri vardır. Bir alâmet, bir görüntü, bir sembol, bir amblem ki görülür görül-mez hemen akıllarda o sistemi çağrıştırıyorsa, işte o, o sistemin sembolüdür, o sistemin dokunulmazıdır. Resmi bayraklar, paralar, üniformalar, tapınaklar, Mescitler, Kiliseler, Havralar, Haç, orak çekiç belli dinlerin, belli ideolojilerin, belli sistemlerin, devletlerin saygın, dokunulmaz sembolleridirler. Bunlara karşı yapılacak bir saygısızlık o sisteme karşı yapılmış bir saygısızlık anlamına gelir.

İşte görüyoruz, dün de, bugün de Allah'a küfretmek isteyenler, Allah'a hakaret etmek isteyenler hep O'na ait olan sembollere, O'na ait olan şiarlara saldırmaktadırlar. Kahrolsun şeriat teraneleri atanlar, Allah'ın şeriatını, Allah'ın yasalarını, Allah'ın dinini lânetleyenler başka değil sadece Allah'a düşman kesilmekte, Allah'la bir savaş vermektedirler. Öyle değil mi? Allah'a küfredemeyenler, bunu beceremeyenler O'nun dinine, O'nun âyetlerine, O'nun sembollerine küfretmektedirler.

İşte aynen bunlar gibi Rabbimizin de sembolleri vardır. Varlığı Allah'ı ve O'nun dinini, O'nun sistemini çağrıştıran ezan gibi, namaz gibi, hac gibi, Kâbe gibi, mescid, cuma, bayram, Safa, Merve, say, Arafat, Mina, Müzdelife, kurban, tesettür, Allah'ın istediği hayat, Allah'ın emirleri, Allah'ın yasakları, Allah'a Allah'ın istediği saf kulluğu gösteren işaretler, izler, alâmetler. Bunlar ve kitabımızın değişik yerlerine anlatılanlar Allah'ın şiarlarıdır.

Her şiarın, her sembolün kendisine göre sembolize ettiği, çağrıştırdığı bir hakikat, bir mesaj vardır. Onun içindir ki o sembollerin ortadan kaldırılması, değiştirilmesi o hakikatin ortadan kaldırılması anlamına gelecektir. Onun içindir ki Rabbimiz bu sembollerini helâlle-meden yana, onların varlıklarını ortadan kaldırmadan yana, onların içini boşaltıp, işlevlerini bitirmeden yana bir tavır almayın buyuruyor.

Namazı, haccı, Allah'ın istediği hayatı, Allah'ın istediği kulluk birimlerini korumadan, onları ihya etmeden, onları yüceltmeden yana bir tavır almamızı istiyor. Kitabımızın bir başka âyetinin beyanıyla işte kalplerin böylece takvaya ulaşacağı anlatılır.

Evet işte takvanın işareti, takvanın göstergesidir bu. Kim bu Allah sembollerine, bu Allah işaretlerine saygılı olursa bu onun kalbinde takva olduğunu gösterir. Bu Allah âyetlerine, Allah nişanelerine, görülünce Allah'ın hatırlanacağı

bu Allah sembollerine saygılı olmayanların da kalplerinde takvanın olmadığı anlaşılacaktır.

Öyleyse Müslümanlar, Allahu Teâlânın kıyamete kadar Müslümanlara şeair olarak bildirdiği namazı, haccı, kurbanı, bayramı, cami-yi, mescidi, cumayı, Kâbe'yi, tesettürü, Allah'ın istediği hayatı sürekli ayakta tutmak ve onlara sahip çıkmak zorundadırlar. Birileri bunları elimizden almak, bunların içini boşaltmak, bunların fonksiyonlarını yok etmek savaşına girseler de Müslümanlar bunlardan vazgeçmemek zorundadırlar. Bunlara var güçleriyle sahip çıkmak zorundadırlar. Bilinçli olarak varlığı Allah'ı hatırlatan bu şiarları yok etmeye çalışanlarla bilinçli olarak bizler de savaşmak zorundayız. Birilerinin bu sembollere müdahalesine izin vermediğimiz gibi kendimiz de içerden bunları kaldıracak, bunların içini boşaltıp şekilden ibaret bir hale getirecek bir müdahalede bulunmamalıyız.

Namazı içini boşaltıp sadece şekilden ibaret bir hareketler manzumesine dönüştürmemeliyiz. Haccı anlamını yitirip tüm hayatı düzenleyici fonksiyonunu kaybedip, Kâbe'den, Arafat'tan, Safa'dan, Merve'den, say den, İbrahim (a.s)'dan, Hacer anamızdan bağımsız sadece turistik bir seyahate dönüştürmemeliyiz. Ezanın Allah'a boyun bükmeye çağırıcı fonksiyonunu yitirip sadece bir bağırıp çağırma haline getirmemeliyiz. Orucun anlamını yitirip sadece bir perhiz ameliyesi haline sokmamalıyız. Cumanın hayatı düzenleyici yasaların ilân edildiği haftalık bir şûrâ oluşunu kaybedip içini boşaltmayın.

Ve yine bu Allah şiarlarından olarak kutsal aylara, haram aylara saygısızlık yapmayın. Onların hürmetlerini ihlâl etmeyin. Bu aylarda savaşıp kan dökmeye kalkışmayın. Bu aylarda hacca gelen insanları rahatsız etmeyin. Yine Allah'a, Allah adına Kâbe'ye adanmış kurbanlıklara saygısızlık etmeyin.

Haccı bitirip de ihramdan çıktığınız zaman avlanabilirsiniz. Ama ihramlıyken avlanmanız gibi kimi helâller geçici bir süre bir imtihan sebebiyle yasaklanmıştır. Sizi Mescid-i Haram'dan menettikleri için, zulmederek sizi oradan çıkardıkları için sakın bir topluluğa olan kininiz, onlara aşırı gitmenize sebep olmasın. Onlara olan düşmanlığınız sakın sizi onlara karşı saldırgan hale getirmesin. Düşmanlarınız bile olsalar onlara karşı Allah'ın istediği gibi davranmaktan vazgeçmeyin buyurarak Rabbimiz burada en güzel bir ahlak ilkesi vazediyor. Sizler ey Müslümanlar zulme maruz kalmış olsanız bile asla zulmetmeyin. Çünkü Müslüman asla zulmedemez. Hiçbir gerekçe adına Müslüman zulmedemez. Hele hele Allah adına hiçbir zaman zulmedemez. Çünkü Müslümanın hayatında egemen varlık Allah'tır.

Müslüman hayatının tümünde Allah'ı söz sahibi bilmiş, Allah'ı velî kabul etmiş ve tüm hayatında O'nun kararlarını uygulamaya inanmış kimsedir. Ve inandığı Allah da hiçbir dış baskı olmaksızın kendi rahmet ve merhameti gereği zulmü kendisine haram kılmış bir Allah'tır. Şimdi yeryüzünde Allah adına adâleti gerçekleştirmek için ayağa kalkmış bir Müslüman gerekçesi ne olursa olsun nasıl zulmedebilir? Öyleyse ey Müslüman kullarım, iyilikte, takvada, Allah'a kullukta, Allah'ın emirlerini yerine getirmekte, yeryüzünde Allah'ın istediği hayatı gerçekleştirmede ve fenalıklardan, kötülüklerden, zulümlerden, Allah'ın istemediği tavırlardan sakınmakta birbirlerinizle yardımlaşın, günah işlemek ve aşırı gitmekte yardımlaşmayın.

Allah'tan sakının, unutmayın ki Allah'ın cezası şiddetlidir. Evet takvayı icra etme, Allah'ın istediği kullukları icra etme, iyilikleri gerçekleştirme konusunda birbirlerinizle dayanışma içinde olun. Allah'ın emirlerine uyma konusunda bir fıtrat şuuru içinde olun. Tüm iyilerin ve iyiliklerin yanında ve desteğinde yer alın. Ama zinhar kötülerin ve kötülüklerin destekçisi olmayın. Kötülük yolunda, günah ve zulüm yolunda yardımlaşmayın.

Evet iyiliğe karşı iyilik kolaydır, ama kötülüğe karşı iyilik, kötülere, kötülük sahiplerine karşı iyilik zordur. Unutmayın ki siz onlardan farklısınız. Siz Müslümansınız. Siz Allah'a teslim olmuş insanlarsınız. Siz yeryüzünde Allah adına hareket eden kimselersiniz. Sizin hayatınızda belirleyici unsur, hakim unsur Allah'tır. Sizin hayat programınızı belirleyen varlık, yeryüzünde zulmü kaldırmak onun yerine adâleti tesis etmek isteyen varlıktır. Siz yeryüzünde bunun için varsınız. Sizin varlık sebebiniz budur. Unutmayın ki sizin bu dünyada varlık sebebiniz zulmü onaylamak, zulmü yerleştirmek değil onun kökünü kazımak ve onun yerine Allah'ın istediği adâleti ikame etmektir.

Öyleyse muttaki davranın. Rabbinizin koruması altına girin. Rabbinize karşı sorumluluklarınızın bilincinde, kulluklarınızın farkında olun. Eğer böyle takva içinde bir hayat yaşar, Rabbinize karşı duyarlı olmayı becerebilirseniz, işte o zaman her tür zulümden uzak kalmayı da becerebilirsiniz.

3. "Leş, kan, domuz eti, Allah'tan başkası adına kesilenler, canları çıkmadan önce kesmemişseniz, boğulmuş, bir yerine vurularak öldürülmüş, düşüp yuvarlanmış, başka bir hayvan tarafından süsülmüş, yırtıcı hayvan tarafından yenmiş olanları dikili taşlar üzerine boğazlananlar ile fal oklarıyla kısmet aramanız size haram kılındı; bunlar fâ-sıklıktır. Bugün, inkâr edenler sizi dininizden etmekten umutlarını kesmişlerdir, onlardan korkmayın, benden korkun. Bugün, size dininizi bütünledim, üzerinize olan nîmetimi tamamladım, din

olarak sizin için İslâmiyet'i beğendim. Açlıktan darda kalan, günaha kaymaksızın yiyebilir. Doğrusu Allah bağışlayandır, merhametli olandır.”

Önceki sûrelerde de ifade edildiği gibi akmış kan, hınzır eti ve Allah adına değil de Allah’tan başka varlıklar adına ki bu varlıklar kim olurlarsa olsunlar, ne olursa olsunlar, ister melekler, ister peygam-berler, ister salih kişiler, isterse tâğutlar olsunlar bunlar adına kesilenler, ya da bunların adı anılarak kesilen hayvanlar haram kılınmıştır. Çünkü sadece Allah adına ve Allah adı zikredilerek, besmele çekilerek kesilen hayvanlar helâldir. Allah’ın hakkı asla başkalarına devredilemez. Böyle Allah’a yetki sınırlaması getirerek, Allah’ın hakkını gasp ederek başkalarına vermek zulümdür, şirktir.

İşte müşrikler hayvanlarını putperestçe birtakım semboller üzerine kesiyorlardı. Onlar adına, onlara adamak üzere ya da bizzat onların adlarını zikrederek kesiyorlardı. Bunların tamamının haram olduğunu haber veriyor, Rabbimiz.

Peki, acaba şimdi bu iki hayvanın birbirlerinden ne farkı var da birisi yeniyor, diğeri haram kılınıyor? Arkadaşlar, iki koyun var ikisi de aynı bahçede otlamış, aynı şeyleri yiyip içmiş, aynı havayı teneffüs et-miş, aynı güneşte ısınmış. Ve iki de bıçak var ki, aynı çelikten yapıl-mış, aynı usta tarafından su verilmiş. Ve iki insan var ki aynı sabunla ellerini yıkamışlar. Birisi Allah adına, Allah adını zikrederek kesiyor, ötekisi de Allah’tan başka bir varlık adına kesiyor. Bunlardan birisine Allah temizdir derken ötekisine pis diyor. Burada akıl duruyor. Allah yasaları aklî gerekçelere indirgenemiyor. Burada îman geçerlilik kazanıyor. Aklen illetini anlayamamış olsak da Allah’a teslim olmuş bir Müslüman olarak Rabbimizin bizim hakkımızda mutlaka hayırlıyı emrettiğine gönülden îman ediyor ve Rabbimizin dilediği gibi bizi imtihan ettiğine güvenimizi ortaya koyuyoruz. Biliyor, inanıyor ve güveniyoruz ki Rabbimiz sonsuz hikmet sahibidir ve O’nun bize yönelik tüm emir ve yasakları bir hikmetin ürünüdür. Ama bazen bizler bunu kavrayamamaktayız.

Bunlardan başka canları çıkmadan önce kesmeye yetişemediğiniz kendiliğinden ölmüş hayvanlar, ip veya benzeri şeylerle boğulmuş, taş veya sopa ile bir yerine vurularak öldürülmüş hayvanlar, dağ veya yüksek bir yerlerden düşüp yuvarlanarak ölmüş hayvanlar, bir başka hayvan tarafından süsülerek öldürülmüş hayvanlar, vücudunun bir kısmı yırtıcı hayvan tarafından yenmiş, bunun için ölmüş hayvanlar da haram kılınmıştır. Ancak bu durumda olan hayvanlardan bir canlılık alâmeti görüp de ölmeden önce yetişip kestikleriniz müstesnadır. Onlar helâldir.

Yine nusub üzerine, dikili taşlar üzerine kesilen hayvanların etleri de size haram kılınmıştır. Nusub cahilliye döneminde müşriklerin kendilerine tapındıkları ve üzerlerinde kurban kestikleri taşlardır. Evet böylece putlara sunulan hayvanların etleri de haramdır.

Yine birtakım fal oklarıyla kısmet aramanız, gelecek belirleme-ye kalkışmanız da size haram kılındı. Geleceğe ilişkin zar kullanarak, zar atarak hayır şer belirlemeniz, haram helâl tespit etmeniz, iyi kötü, uğurlu uğursuz saymanız, tahminde bulunmanız, kehanette bulunmanız size haram kılındı. Müşrik Araplar üzerlerinde "Rabbim bana emretti" "Rabbim bana yasakladı" gibi yazılar bulunan okları çevirirler ve böylece gelecek belirlemeye, gaybı taşlamaya çalışıyorlardı da Rab-bimiz bunu da yasaklayıverdi. Bunlar fısktır, bunlar Allah yolundan sapmadır buyuruverdi. Çünkü bu da Rabbimizin hukukuna bir tecavüzdür. Allah âyetlerine sormadan, Allah yasalarına başvurmadan hak bâtıl, iyi kötü, haram helâl belirlemek mümkün olmadığı gibi, aynı zamanda bu Allah'a karşı, Allah'ın âyetlerine, Allah'ın dinine karşı bir zulümden başka bir şey değildir. Hayatın programlarını Allah'a, Allah'ın kitabına sormayarak başka yerlere, başka usullere soranların tamamı Allah'a yetki sınırlaması getirmiş, Allah'ın haklarını gasp etmiş zâlim ve müşriklerdir.

Bugün, inkâr eden kâfirler sizi dininizden etmekten umutlarını kesmişlerdir. Sizin dininizi terk edip kendilerine uymanızdan ümitlerini kesmişlerdir kâfirler. Artık sizler de onlardan korkmayın. Onlar karşısında azlığınızdan, azınlığınızdan ötürü bir eziklik yaşamayın. Benim desteğimde uzun süren bir kulluk sabrınızdan dolayı sizi ve dininizi bozguna uğratma konusunda, size karşı galip gelme konusunda kâfirlerde hiçbir ümit ışığı kalmamıştır. Her şeye rağmen Müslümanca bir hayata direnmeniz, her şeye rağmen eski cahiliyeye dönmeme ka-rarlılığınız kâfirlerin ümitlerini inkisâra uğratmıştır.

Artık bu âyetlerin indiği şu dönemden itibaren onlardan değil benden korkun. Kâfirler karşısında artık îmanlarınızın izzet ve şerefini takının. Onlardan hiç çekinmeden kendi inancınızı, kendi hayat tar-zınızı, kendi sisteminizi uygulayın. Sakın ha bu kâfirler karşısında bir ezilmişliği, bir aşağılık duygusunu soluklayarak onlar hatırına kendi değerlerinizden vazgeçmeye kalkışmayın. Sadece Bana güvenin, sadece Benden çekinin, sadece Benim beğenime yönelin. Sadece Benim güvencem altında olun. Korkulması, güvenilmesi gereken güç kaynağınızın bilincine erin. Benim korumam ve güvencem altında olduğunuzu unutmayın. Benim gönderdiğim doğruları yaşama konusun-da Benden başka hiç kimseden çekinmeyin. Unutmayın ki utanılması, korkulması, çekinilmesi gereken birisi varsa o da Benim.

Bugün size dininizi bütünledim. Bugün sizin dininizi kemale erdirdim. Dininizin helâllerini, haramlarını açıklayarak sizin için onu olgunluğa ulaştırdım. Dininizi tüm dinlere, sisteminizi tüm sistemlere üstün gelecek özelliklerle donattım. Böylece üzerinize olan nîmetimi tamamladım, din olarak sizin için İslâmiyet'i seçip beğendim. İslâm'ı, teslimiyet dinini sizin için hayat programı yaptım. Teslimiyet dini olan İslâm'ı sizin için yaşam tarzı olarak belirledim ve sizin için sadece bundan razı oldum. Âl-i İmrân sûresinin beyanıyla söyleyecek olursak, kim teslimiyet dini olan İslâm'dan başka bir din, İslâm'dan başka bir hayat tarzıyla Bana gelirse asla ondan razı olmayacağım. Sizin Bana karşı konumunuz kayıtsız şartsız teslimiyettir.

Bugün sizin dininizi tamamlayıp kemale erdirdim, diyor Rab-bimiz. Dinimizin tamamlandığını anlatan bu âyet kimi rivâyetlere göre daha önceden nâzil olmuş ve Rasulullah Efendimizin veda haccı esnasında Îlân edildiği, kimi rivâyetlere göre ise hicretin 10. yılında Ra-sulullah Efendimizin vefatından 80 küsur gün önce Zilhiccenin 9. günü nâzil olmuştur. Böylece Rabbimizin insanlığa son seslenişi olmuş ve vahiy burada noktalanmıştır.

Kim ki günaha kaymaksızın, günaha koşmaksızın, kendisini gönüllü günaha atmaksızın istemeyerek hayati bir zaruretten dolayı mecbur kalırsa bu haram olan şeylerden yiyebilir. Öyleyse unutmayın ki bu yasaklar sizleri aç bırakıp öldürmek için değil, Rabbinize teslimiyetinizi denemek içindir. Rabbinizi ne kadar ciddiye aldığınızı denemek içindir. Darda kalıp mecbur olduğunuz zaman Rabbiniz sizi öl-dürmek istemez. Rabbiniz sizi zora koşmak istemez. Doğrusu iyi niyetinize karşılık Allah sizi bağışlayandır, merhametli olandır.
4. "Ey Muhammed! Sana, kendilerine neyin helâl kılındığını soruyorlar, de ki: "Size temiz olanlar helal kılındı; Allah'ın size öğrettiği üzere alıştırıp yetiştirerek öğrettiğiniz avcı hayvanların sizin için tuttuklarını yiyin ve üzerine Allah'ın adını anın. Allah'tan sakının, doğrusu Allah hesabı çabuk görür."

Ey peygamberim, sana nelerin helâl olduğunu soruyorlar. Sen de ki, temiz olanlar, tayyib olanlar size helâl kılındı. Pis olmayan, habis olmayan yiyecekler size helâl kılındı. Arkadaşlar, kitabımızda etraflıca haramlar anlatılır ve bunun dışında kalanların helâl olduğu belirtilir. Haramlar bellidir, bunların dışında kalanlar ise helâldir. Bunun tamamen aksine burada bu soruyu soranlar kendilerine geniş çaplı bir helâller listesi sunulmasını bekliyorlardı. Ama Rabbimiz haramların listesini ayrıntılı olarak vermesine karşılık bunların dışındakilerin helâl olduğunu anlatarak kullarına geniş bir dünya nîmetlerini sunuverdi. Yâni aslında dinimizde helâllere delil istenmez, haramlara delil istenir. Ama dikkat ederseniz soruyu soranlar ters bir mantıkla helâller nelerdir diye soruyorlar. Rabbimiz ise bunun tam tersini yaparak, haramları belirterek soranların yanlışlıklarını ortaya koyuveriyor. Yâni aslında bu

soruyu soranlar farkında olmadan kendi kendilerini zincire vurmak istiyorlardı. Çünkü eğer onların istedikleri gibi Rabbimiz tarafında helâller belirtiliverilmiş olsaydı gerçekten bizim işimiz çok zorlaşacaktı.

Evet, size tayyib olanlar helâl kılındı. Pekiyi bu tayyibi kim belirleyecek? Yâni nelerin tayyib nelerin habis olduğunu, nelerin temiz nelerin pis olduğunu kim söyleyecek? Önceki derslerimizde de ifade ettiğimiz gibi iyinin kötünün, haramın helâlin, tayyibin habisin tespitin-de söz sahibi Allah ve Resûlüdür. Bu konularda kıstas vahiydir. Bu konuda insanlar, toplum ölçü değildir. Çünkü tüm dünya insanlığı toplansa hiçbir zaman yarını, yarınları hesap edemeyecekleri gibi kâinât planında düşünme gücüne, imkânına da sahip değillerdir.

Sonra zaafları, ihtiyaçları, kusurları olan varlıkların iyi kötü, haram helâl, doğru yanlış yasaları belirleme yetkileri olamaz. Söyleseni-ze, bir alkoliğe alkolün iyi mi yoksa kötü mü olduğunu nasıl belirletebi-lirsiniz? Bir hırsıza sorsanız hırsızlık iyi midir, yoksa kötü mü diye, ne cevap alırsınız? Bir zinâkâra zinânın hayır mı, yoksa şer mi olduğunu sorsanız, ne diyecektir? Hayır hayır, hak bâtıl konusunda, hayır şer konusunda, iyi kötü konusunda, doğru yanlış konusunda sorulacak makam insanlar değildir, bu konularda sorulacak makam Allah makamıdır. Allah'a sorarsanız doğruyu bulursunuz başka çareniz yoktur. Şehvet sahibi, cehalet sahibi, içgüdü sahibi olanlara bunları sorarsanız, bu konuları, hayatın programını onlara belirletmeye kalkışırsanız kesinlikle kötülüklere, bâtıllara, pisliklere düşmek zorunda kalacaksınız. Ama eğer doğru adrese müracaat ederseniz, zaafları olmayan, ihtiyacı olmayan, eksikliği noksanlığı olmayan, cehaleti olmayan, bilgi kendisinden olan, bilginin kaynağı olan, tüm güzellikler, tüm doğruluklar kendisinden olan Allah'a sorarak hayat programı yaparsanız kesin doğruya ulaşacaksınız, demektir.

Allah'ın size öğrettiği bilgiyle eğitip öğrettiğiniz köpek, kuş ve benzeri av hayvanlarının sizin için avladıkları hayvanları yemeniz size helâl kılınmıştır. Eğer o av hayvanı avı yememişse öldürmüş bile olsa onu yiyebilirsiniz. Yok eğer tuttuğu o avdan yemişse artık siz onu yiyemezsiniz. Çünkü o onu sizin için değil kendisi için tutmuştur. O hayvanların ava gönderildiğinde gitmesi, gönderilmediğinde gitmemesi ve de yakaladığını yememesi onların eğitilmiş olduğunun delilidir. Böyle bir av hayvanını avın üzerine gönderirken besmele çekmek zorunda olduğumuzu da unutmamalıyız.

Ve tüm hayatınızda, tüm eylemlerinizde takvalı olun. Hep Allah kontrolünde olduğunuzun bilincinde olan. Yaptıklarınızın tümünü O'na lâyık yapmaya çalışın.

Kesinlikle bilesiniz ki O'nun hesabı çok süratlidir. Amellerinizin karşılığını çabucak veren, çabucak defterlerinizi dürendir Allah.

5. "Bugün, size temiz olanlar helâl kılındı. Kitap verilenlerin yemeği size helâl, sizin yemeğinizde onlara helâldir. İnanan hür ve iffetli kadınlar ve sizden önce kitap verilenlerin hür ve iffetli kadınları zina etmeksizin, gizli dost tutmaksızın ve mehirlerini verdiğiniz taktirde size helâldir. Kim îmanı inkâr ederse, şüphesiz amelleri boşa gider. O, âhirette de kaybedenlerdendir."

Bugün size temiz olanlar ve kitap ehlinin yemekleri, onların kestikleri hayvanlar da sizin için helâl kılındı. Onların yemekleri size, sizin yemeğiniz de onlara helâldir. Onların kestikleri hayvanların etleri size, sizin kestikleriniz de onlara helâl kılındı. Onlar sizinle birlikte, sizler de onlarla birlikte yiyebilirsiniz. Ama dikkat ederseniz başta tüm tayyib olanlar, tüm temiz olanlar size helâl kılındı diyerek bir tekrar buyuruldu.

Bundan anlıyoruz ki eğer ehl-i kitap tertemiz yiyeceklerin içine bir kısım haramları karıştıracak olurlarsa, sofrada içki, domuz bulunduracak olurlarsa veya inandıkları Allah adını anmadan, ya da Allah'-tan başkalarının adını anarak hayvan kesiminde bulunacak olurlarsa o zaman onların bu yiyecekleri mü'minlere helâl olmayacaktır. Değilse eğer bir haram katkıları yok ve de kesimlerinde Allah adını anmışlarsa onların yiyecekleri mü'minlere helâldir.

Yine son kitaba, son elçiye îman etmiş muhsana olan iffetli mü'min kadınlar ile ve ehl-i kitap olan yahudi ve hıristiyanların hür ve iffetli kadınlarıyla kendilerine mehirlerini vermeniz, kendilerine malî güvencelerini sağlamanız ve onlarla ve onlarla gayri meşru yollardan ilişki kurmamanız, onları dost tutmamanız kayd u şartıyla onlarla evlenmeniz size helâl kılındı.

Ya da bunun bir başka manası da şöyle olacaktır: Onlarla evlenerek iffetinizi korumanız, açıktan zina etmemeniz kayd u şartıyla mehirlerini vererek onları nikâhlamanız size helâl kılınmıştır. O zaman anlayacağız ki onlarla evlenme izni bu şartlara bağlı olarak verilmiştir. Mü'minler böyle zor durumlarda kaldığı zaman ancak onlarla evlenebileceklerdir. Onları dost tutarak günaha girmektense evlenmek daha iyidir deniyor. Tıpkı onların yiyecekleri konusundaki şart onların kadın-larıyla evlenme konusunda da zikredilmiş oluyor anlıyoruz Allahu âlem. Mehirleri verilecek ve de onlarla meşru olmayan yollarla gizli dostluklar kurulmayacak. Yâni o kadınlar cinsel sömürüye alet edilmeyecektir.

İşte böylece anlıyoruz ki kitap ehlini öteki kâfirlerden ve müş-riklerden ayrı tutuyor Rabbimiz. Bunun sebebi bozulmuş da olsa bir îmanı küfür ve şirkten, bozuk

da olsa bu îman sahiplerini öteki îman-sızlardan üstün tutuyor Rabbimiz. Bir zamanlar bunlar da mü'mindiler. İçki ve domuz eti Tevrat ve İncil'de de yasaktı. Sonradan hain ellerin reformize faaliyetleriyle Tevrat ve İncil tahrif edilmiştir. Bir zamanlar insanların hayatına yön veren hıristiyanlık ve yahudilik sonradan hayata hiçbir etkinliği kalmayan felsefî bir din haline getirilmiştir. Dinden ziyâde felsefî bir ekole dönüştürülmüştür. Onun içindir ki bugünkü ya-hudilik ve hıristiyanlık müntesiplerini doyuramamakta, tatmin edeme-mektedir.

İşte görüyoruz, adamlar hem yahudiler, hem hıristiyanlar, hem dinleri var, hem kitapları var; ama bir türlü inanç yönünden doyuma ulaşamamakta ve tatmin için her şeye koşmaktadırlar. Korkunç bir do-yumsuzluk içinde kıvranmaktadırlar.

Ama buna rağmen, bozuk ta olsa bir îman sahibi olmaları sebebiyle Rabbimiz onları diğer kâfirlerden üstün tutmaktadır. Bunların tefessüh etmiş imanlarını bile Rabbimiz kale alıyor, değerlendirmeye tabi tutuyor ve bu adamların kestiklerinin yenebileceğini, kadınlarıyla evlenebileceğini söylüyor.

Nitekim bu âyetlerin nüzûlüyle sahâbe-i kiram efendilerimiz Rasulullah Efendimize sordular: "Ey Allah'ın Resûlü bu nasıl olur? Ya-ni bizler bu adamların kadınlarıyla nasıl evlenebiliriz? Rabbimiz kitabında bu adamların kesin kâfirler olduklarını söylemiyor mu?" dediler de Allah'ın Resûlü cevaben şöyle buyurdu:

"Îmanı inkâr edenin ameli boşa gitmiştir."

Evet, iman inkâr edilmez. Yâni sizler bu adamların bozulmuş da olsa îmanlarını inkâr edemezsiniz. Anladınız değil mi? Şimdi şu eh-l-i kitabın bozulmuş îmanını bile inkârdan menedilen bizler acaba karşımızdaki mü'miniz diyenlerin îmanlarını nasıl inkâr edeceğiz? Nasıl tekfir edeceğiz onları? Nasıl diyebileceğiz onlara siz mü'min değilsiniz diye? Nereden alacağız bu cesareti? Bizim mezhebimizden değiller diye, bizim meşrebimizden değiller diye, bizim bildiklerimizi bilmiyorlar diye, bizim gibi düşünmüyorlar diye bu insanlara nasıl kâfir damgası vuracağız?

Allah mü'minlere insaf versin, basiret versin, başka ne diyelim? Karşılarındaki kişi bar bar ben müslümanım diye bağırıyor, kendisini bir imana izafe ediyor, kendisini kitaba ve peygambere izafe ediyor, ama birileri de buna rağmen onu tekfir etmeye, kâfir saymaya çalışıyor. Halbuki bizler birilerini kâfir ilan etmekten çok onları Müslümanlaştırmakla mükellefiz. Unutmayalım ki insanları tekfir çok kolaydır, ama onları Müslümanlaştırmak zordur. Bu, gayret ister, çaba ister.

6. "Ey İnananlar! Namaza kalktığınızda yüzlerinizi, dirseklere kadar ellerinizi, başlarınızı meshedip topuk kemiklerine kadar ayaklarınızı yıkayın. Eğer cünüpseniz yıkanıp temizlenin; şâyet hasta ve yolculukta iseniz veya ayak yolundan gelmişseniz yahut kadınlara yaklaşmışsanız ve su bulamamışsanız temiz bir toprağa teyemmüm edin, yüzlerinizi, ellerinizi onunla meshedin. Allah sizi zorlamak istemez, Allah sizi arıtıp üzerinize olan nîmeti tamamlamak ister ki şükredesiniz."

Bu âyete abdest âyeti diyorlar, ama benim anladığım bu âyet abdest âyeti değildir. Çünkü bu âyetler kitabımızın son inen âyetleridir ve bu döneme kadar Müslümanlar hep abdest alıp namaz kılıyorlardı. Onun içindir ki bu âyet abdest âyeti değil, belki teyemmüm âyetidir. Rabbimiz buyuruyor ki ey îman edenler, namaz kılmak istediğinizde abdestiniz yoksa yüzlerinizi ve dirseklere kadar ellerinizi yıkayın. başlarınızı meshedin ve her iki topuğa kadar ayaklarınızı da yıkayın. Böyle bir anlayış vardır. Ayakların baştan önceki emirlere atfedildiği bir anlayış. Bir de şöyle bir anlayış vardır: Yüzlerinizi ve dirseklere kadar ellerinizi yıkayın, başlarınızı meshedin, ayaklarınızı da. Bu anlayışa göre ayaklar hemen kendisinden önceki emre atfedilerek başlarınızı meshedin, ayaklarınızı da meshedin anlamı tercih edilmiştir.

İşte bu iki kıraat farlılığından, bu iki anlayış farklılığından ötürü belki Sünnî dünya ile Şia dünyası arasında en büyük fıkhî ihtilâflardan birisi vaki olmuştur. İhtilaf kıraat farklılığından kaynaklanmıştır. Sünnî anlayışta bu "Erculeküm" kelimesi kendisinden önceki meshi emredilen baş kelimesine atfedilerek meftuh okunurken, Şia anlayışında ise bu kelime hemen kendisinden önceki meshi emredilen baş kelimesine atfedilerek "Ercüliküm" şeklinde okunmuştur.

Şia, Zeydîler, Caferîler, Taberî, İbni Abbas, Enes, Ali (r.a) bu anlayışı tercih ederek çıplak ayakların da meshedilmesini kabul etmişlerdir. Sünnî yorum ise bu ifadenin bir önceki emre atfedilmesini tercih ederek çıplak ayakların yıkanması gerektiğini kabul etmişlerdir. Bunlardan her iki yorum da Kur'an'a dayanan, her ikisi de delilleri olan yorumlardır.

Yine bu âyetle alâkalı bir başka ihtilâf, bir başka farklı anlayış ta şuradan çıkmıştır: Acaba âyetteki "vav" lar atıf vavları mıdır? Yoksa takibiyye vavları mıdır? Yâni bu vavlar acaba mutlak cem mi ifade ederler, yoksa takip mi ifade ederler. Yâni bir önceki cümleden sonra gelen cümle, bir emirden sonra gelen emir acaba bir sırayı da farz kılmakta mıdır? İmamlarımızdan İmam Şafiî bu vavlar tertip ve takip ifade eder diyerek âyetteki sıralamamın da farz olduğunu söylemiştir. Yâni önce eller ki onunla diğer uzuvlar yıkanacağı için önce onun temizlenmesi gerekmektedir, sonra yüz, sonra dirseklere kadar kollar, sonra baş, sonra topuklara

kadar ayaklar. Bu sıranın takibi de vaciptir. Ama imam Ebu Hanife bu vavların atıf vavları olduğunu ifade ederek abdestteki sıralamanın vacip değil sünnet olduğunu kabul etmiştir.

Sonra buyuruyor ki Rabbimiz, eğer cünüp iseniz tüm vücudunuzu yıkayarak temizlenin. Eğer hasta olur da su kullanmak size bir zarar verirse veya yolculukta olup da su bulamamışsanız veyahut da sizden biriniz tuvaletten gelirse, yahut da kadınlara lems etmişseniz, ya dokunmuş, yahut da cinsel ilişkide bulunmuşsanız, su arayıp da bulamamışsanız o zaman temiz bir toprakla teyemmüm edin. sünnetin tarif buyurduğu gibi ellerinizi iki defa temiz toprak veya toprak cinsinden bir şey üzerine vurarak yüzünüzü ve kollarınızı meshedin. Unutmayın ki Allah böylece abdesti, guslü ve teyemmümü size farz kılarken size asla güçlük çıkarmak istemiyor. Lâkin Rabbiniz böylece sizleri günahlardan ve hata kirlerinden arındırmayı ve üzerinize olan nîmetlerini tamamlamayı murad ediyor. Sizi hem bedenen hem de ruhen temizlemeyi murad ediyor. Çünkü abdest bedenî bir temizlenme, iken namaz da ruhî ve manevî bir temizlenmedir. Veya abdest maddî bir temizlenme iken teyemmüm de manevî ve niyetî bir temizlenmedir. Teyemmüm baştan sona niyettir. Allah'ın istediği teslimiyeti ortaya koymaktır. Allah'la ilişkinin sürdürülmesidir. Allah'la kopukluğun bitirilmesidir. Umulur ki sizler de Rabbinize şükredesiniz. Hayatınızı Rab-biniz için yaşaya ve tüm verilenleri O'nun yolunda kullanasınız.

Evet az evvel de ifade ettiğim gibi "Lamese" ifadesi de farklı anlaşılmıştır. Bu da mücmel bir ifadedir ve İmam Ebu Hanife bu kelimeye mecaz anlamı yükleyip kadınlarla cinsel ilişki kurduğunuz zaman şeklinde anlarken, İmam Şafiî de hakikat anlamı yükleyerek mücerret kadınlara dokunduğunuz zaman şeklinde anlamıştır.

7. "Allah'ın size olan nîmetini ve "İşittik, itaat ettik" dediğinizde sizi andına bağladığı sözünü anın. Allah'tan sakının, Allah içinizde olanı elbette bilir."

Öyleyse ey mü'minler, Rabbinizin size olan nîmetini, İslâm nîmetini ve elçisinin sizden aldığı mîsakı hatırlayın. Hani hatırlasanıza, zorlukta da, kolaylıkta da, sevinç anında da kederde de seni dinleyip emirlerine itaat edeceğiz diye ona söz vermiştiniz, biat etmiştiniz. Semi'na ve eta'na demiştiniz. İşittik ve itaat ettik demiştiniz. Peygambe-rinize bunu söylerken, böylece biat ederken kendinizi Allah'a karşı bağladığınızın, kendinizi O'nun Resûlüne karşı bağımlı kıldığınızın farkına varmanız gerekiyor.

Rabbiniz sizi yaratmadan önce ruhlarınızdan ahit almıştı. Müslüman bir fıtratla yaratırken, fıtratınızı İslâm'la yoğururken, mayanıza teslimiyet özelliği koyarken sizden ahit almıştı. Size kitap ve peygam-ber gönderirken, sizi muhatap kabul edip vahyiyle müşerref kılarken sizden ahit almıştı. Müslüman olduğunuz gün sizden ahit almıştı. İşittik ve itaat ettik demiştiniz. İşittik ve îman ettik demiştiniz. İşittik ve gereğini yerine getireceğiz demiştiniz. Rabbinize verdiğiniz ahitlerinize sâdık kalmalısınız. Allah'la ilişkilerinizi Allah'ın istediği gibi düzeltmek zorundasınız.

Unutmayın ki Allah'la ilişkileri düzgün olmayan insanların insanlarla ilişkileri de düzgün olmayacaktır. Allah'a olan sorumluluklarının bilincinde olmayan insanların insanlara olan sorumluluklarını yerine getirmeleri mümkün değildir. Öyleyse Rabbinize olan ahitlerinizin, kulluğunuzun bilincinde olun. Unutmayın ki Allah kalplerinizde olanların tamamını bilmektedir.
8. "Ey İnananlar! Allah için adâleti ayakta tutup gözeten şahitler olun. Bir topluluğa olan öfkeniz sizi adâletsizliğe sürüklemesin; âdil olun; bu, Allah'a karşı gelmekten sakınmaya daha yakındır. Allah'tan sakının, doğrusu Allah işlediklerinizden haberdardır."

Ey mü'minler, Allah için hakkı ayağa kaldıran şahitler olun. Allah için adâletle şahitliği ayakta tutun. Allah için şahitliği ikâme edip ayağa kaldırın. Allah için adâletle şahitliği dimdik ayakta tutun. Allah için şahâdetinizde adâletten ayrılmayın. Allah için yeryüzünde adâletin timsali olun. Allah için adâleti tam yerine getirerek Allah'a şahitlik edenlerden olun.

Hayatınızda İslâm'ı öyle güzel yaşayın ki, öyle bir adâlet örnekleyin ki, öyle âdil bir Müslümanlık sergileyin ki varlığınız Allah'a, Allah'ın varlığına şahit olsun. Sizi görenler sizin şahsınızda, sizin hayatınızda Allah'ı hatırlasınlar. Sakın ha birbirinize olan öfkeniz, nefretiniz, adâvetiniz sizi adâletten sapmaya götürmesin. Âdil olun. Tüm hayatınızda adâletten ayrılmayın. Kendiniz Allah için âdil davrandığınız gibi toplumunuzda da tüm zulümlerin kökünü kazıyıp adâleti ikame edin. Adâletle hakkı ve haklıyı ayakta tutun. Vereceğiniz karar-larınızda Allah için adâletten ayrılmayın. Şahâdetlerinizde, hükümle-rinizde, yargılarınızda daima hak hakim olsun, adâlet hakim olsun. Allah rızasının dışında hiçbir kişisel çıkar, hiçbir menfaat duygusu ve tarafgirlik anlayışı olmasın. Allah'ın rızasını her şeyin üzerinde tutun diyor Rabbimiz.

Evet görüyor musunuz? Allah'ın kitabı Kur'an sadece belli bir zümrenin değil tüm insanlığın mesajıdır. Hiç kimseyi ayırıp kayırmadan adâlet emrediyor Rabbimiz. Dostlarınıza da, düşmanlarınıza da adâletten ayrılmayın diyor. Yâni

dünya üzerinde hiçbir beşer hukukunun, hiçbir beşer yasasının gerçekleştiremeyeceği en doğru, en dürüst hayat tarzını, en doğru karar alma, en doğru hareket etme özelliğini kazandırıyor Rabbimiz. Eğer toplumda insanlar Allah'ın bu yasalarına teslim olur, Allah'ın istediği gibi hareket eder, hayatlarını Allah için yaşarlar, hedefleri Allah rızası olursa, o zaman kesinlikle bilelim ki insanlar ne bireysel hayatlarında, ne ekonomik hayatlarında, ne siyasal, ne aile hayatlarında birbirlerine zulmetmeyecekler, birbirlerine haksızlık etmeyecekler, tüm hayatlarında her şey doğru olacak, her şey adâletle yerli yerine oturtulmuş olacaktır. Böyle bir toplumda Allah yasalarına teslim olan Müslümanlar elbette verecekleri tüm kararlarında haktan, adâletten ayrılmayacaklar, kendi aleyhlerine bile olsa, en yakınlarının aleyhine bile olsa, düşmanlarının lehine bile olsa Allah'ın kitabına ve Resûlünün sünnetine uygun hareket edeceklerdir.

9,10. "Allah, inananlara ve yararlı işler işleyenlere mağfiret ve büyük ecir olduğunu vaâdetmiştir. İnkâr edenler ve âyetlerimizi yalanlayanlar, işte onlar cehennemliklerdir."

Allah böylece îman eden ve îman kaynaklı bir hayat yaşayanlara vaâdetti. İman edip îmanlarıyla hayatlarını düzenlemesi kavgası verenlere, îman edip îmanlarını hayatlarında görüntülemek üzere sa-lih ameller işleyenlere, îmanlarının gereğini yerine getirenlere Allah vaâdetti. Ne vaâdetti Rabbimiz onlara. Bir bağışlanma, bir örtme vaa-detti onlara. Kusurlarını bağışlamayı, geçmişlerini sıfırlamayı, hayat problemlerini çözüme kavuşturmayı, sıkıntılarını gidermeyi ve de âhi-rette büyük bir ödüle kavuşmayı vaâdetti. Kim ki Allah'ın istediği gibi îman eder, kim ki bu îmanını salih amellerle pratiğe dökerse, îman kaynaklı bir hayat yaşarsa, hayatını bu îmanıyla düzenleme kavgası içine girerse Allah onlara bir mağfiret, bir bağış, bir merhamet ve büyük bir ücret vaâdetmiştir. Allah'ın vadi her zaman haktır. O günkü Müslümanlar için de günümüz Müslümanları için de Rabbimizin va'di haktır. Kıyamete kadar böyle olan Müslümanlara va'dini gerçek-leş-tirecek olan Allah'tır. Hüküm O'nundur, yetki O'nundur, irade O'nun-dur.

Ama küfredenlere, Allah'ı örtenlere, Allah'ı gündemlerinden düşürerek, Allah'ın âyetlerini örterek, fıtratlarını örterek bir hayat ya-şayanlara, Allah'ın âyetlerini yalanlayanlara, Allah'ın âyetlerinin işle-vini bitirenlere, o âyetleri yok farz edenlere gelince şüphesiz ki onlar da ateşin sohbetçisidirler, cehennemin müşterisidirler.

11. "Ey İnananlar! Allah'ın üzerinize olan nîmetini anın: Hani bir topluluk size tecavüze kalkışmıştı da Allah onlara mâni olmuştu. Allah'tan sakının, inananlar Allah'a güvensinler."

Ey mü'minler, Allah'ın üzerinizdeki nîmetlerini bir hatırlasanıza. Allah'ın sizi düşmanlarınızdan koruma nîmetini hatırlayın. Hani bir topluluk size el uzatmak istemişti, sizi yakalayıp işinizi bitirmek istemişti de Allah onların menfur ellerini sizin üzerinizden çekmiş, sizi onların elinden kurtarmış, size eziyet etmelerine engel olmuştu. Onların komplolarını geri püskürtmüştü. Öyleyse Rabbinize karşı muttaki olun. Rabbinizin velâyeti altına girin. O'nu tek Velî, tek koruyucu bilin. Hayatınızı O'nun için yaşayın. Ve mü'minler olarak sadece Allah'a güvenin. Allah size kâfidir.

Bu âyetin nüzûl sebebiyle alâkalı bazı rivâyetler anlatılmışsa da biliyor ve inanıyoruz ki Allah'ın kendisine güvenip dayandığı, işlerini kendisine havale ettiği, velâyetini kendisine verdiği mü'min kullarına yardım ve desteği her zaman ve zeminde devam etmektedir. Bizim Velîmiz, bizim vekilimiz, bizim vekâletimizi elinde bulunduran, bizim adımıza karar veren, bizi hep koruyan Rabbimizdir.

Dün de, bugün de îmana uzanan, İslâm'a ve Müslümanlara u-zanan menfur elleri kıran hep Rabbimizdir. Bizim tek sığınağımız O'-dur. Bizim vekaletimiz O'nun elindedir. Bizim dostlarımızla da, düşmanlarımızla da ilişkilerimiz Allah'a güven esasına dayanır. Allah her konuda bize yetecektir. İnanıyor ve güveniyoruz ki en olumsuz şartlar içinde bile düşmanlarımızın tüm hainliklerine rağmen Rabbimiz biz kullarını yardımıyla destekleyecek ve zafere ulaştıracaktır.

İşte bu konuda da temel yasa budur. O halde bize düşen her şart altında Allah'a kul olmak, Allah yasalarına sahip çıkmaktır. Hayatımızın tümünde Allah koruması altında olduğumuzun bilinciyle ona onun istediği gibi kul olmaya çalışmak, yani onun desteğini kaybetmemektir. Gerisi Allah'a aittir. Allah'ın bize yüklemediği derin hesapların içine de girmeyeceğiz.

12. "Andolsun ki, Allah, İsrâil oğullarından söz almıştı. Onlardan on iki reis seçtik. Allah: "Ben şüphesiz sizinleyim, namaz kılarsanız, zekât verirseniz, peygamberlerime inanır ve onlara yardım ederseniz, Allah uğrunda güzel bir takdimde bulunursanız, andolsun ki kötülüklerinizi örterim. Andolsun ki, sizi içlerinden ırmaklar akan cennetlere koyarım. Bundan sonra sizden kim inkâr ederse şüphesiz doğru yoldan sapmış olur" dedi."

Rabbimiz kitabında Rasulullah dönemi İsrâil oğullarına hitap eder. Rabbimiz onlara yönelik bu tür hitaplarıyla bir yandan onları onore ederken, diğer yandan da onları İslâm'a, îmana çağırır. "Beyler, efendiler, sizler bir vakitler peygamber çocuklarıydınız. Ne oldu? Ne çabuk unuttunuz?" diyerek Rabbimiz hem onlara değer verdiğini ortaya koyuyor, hem de Rahmân olduğu için onları hakkı kabule dâvet ediyor. Biz de tıpkı Rabbimizin yaptığı gibi karşımızdaki Müslümanlıklarının

farkında olmadan yaşayan Müslümanları oradan yakalayacak ve hakka dâvet edeceğiz. Ey cumalarda aynı safta durduklarımız! Ey aynı bayramları kutladıklarımız! Sizler Müslümanlarsınız! Sizler Allah'a, peygambere sövenleri sevemezsiniz! Sizler Müslüman olarak Allah ve Resûlüne düşman olanlarla asla dost olamazsınız! Sizler Müslümansınız! Böyle bir hayata asla razı olamazsınız! Allah'ın istediği gibi bir hayatı yaşamak zorundasınız! diyerek onları oradan yakalamak, yaklaşmak zorundayız.

Bu âyetten anlıyoruz ki bir anlaşma yapılmış. Allah'la İsrâil oğulları arasında bir anlaşma gerçekleştirilmiş. Bu anlaşmada aracı Cebrâil (a.s), Tevrat ve Mûsâ (a.s) dır. Tabii diğer peygamberle de dahil. Yâni Rabbimiz tarafından İsrâil oğullarına gönderilen bu dinin, bu kitabın ve bu peygamberin Allah'la bir anlaşma olduğunu, bir anlaşma anlamına geldiğini anladık.

Allah diyor ki ey İsrâil oğulları, Ben sizinle bir anlaşma yapmıştım. Haberiniz var mı? Ben size bir anlaşma metni göndermiştim. Sizler bunu inandık diyerek, La İlâhe illallah diyerek kabullenmiştiniz. Şu anda bu anlaşmaya karşı ne haldesiniz? Şu anda o anlaşmayla ilginiz var mı? Öyle mi? Bize de gönderdi mi Allah böyle bir din? Bize de gönderdi mi bir kitap? Bize de gönderdi mi bir peygamber? Bizimle de yaptı mı böyle bir anlaşma? Haberiniz var mı böyle bir anlaşmadan? Elbette şu Kur'an Allah'ın bizimle yaptığı kulluk anlaşmasının metnidir. Ne zannediyorsunuz? Allah İsrâil oğullarından yıllar önce aldığı bu mîsakı bize niye anlatıyor dersiniz? Ey Müslümanlar, sizler bundan ibret alın. Sakın ha sizler sizden öncekilerin kendilerinden alınan mîsa-ka karşı davrandıkları gibi davranmayın. Allah'la sözleşmelerine ihanet edenler gibi olmayın. Sakın sizler onların düştükleri yanlışlara düş-meyin diye bizi uyarmak üzere anlatıyor Rabbimiz bunu.

Onların içlerinden on iki de başkan göndermiştik. İçlerinden on iki de güvenilir gözetleyici göndermiştik. Arkadaşlar "Nakib" ifadesi gözetleyen, nöbet tutan anlamlarına gelmektedir. Yâni Allah onları kendisine kulluk yolunda tutmak, onları İslâm dışı yollara, günahlara düşmekten korumak, onlara doğruyu göstermek üzere içlerinden her kabileden bir gözetçi seçmesi için elçisi Mûsâ (a.s)'a emretmişti.

Pekiyi neymiş bu anlaşma? Hangi şartları ihtiva ediyor muş? Bakın Rabbimiz onu şöylece anlatıyor:

Allah dedi ki. Anlaşma şartlarını hazırlayan, Anlaşma metnini gönderen, anlaşmaya taraf olan, anlaşma metni olarak kitabı gönderen ve gönderdiği kitabında sadece Bana kul olacaksınız, sadece Beni dinleyecek ve Benim aldığım kararlara uyacaksınız diyen Allah buyurdu ki:

Muhakkak ki Ben sizinle beraberim. Andolsun ki Ben sizin ya-nınızda ve desteğinizdeyim. Peki gerçekten Allah sizinle beraber mi? Allah gerçekten yanınızda mı? Elbette Allah nerede olmaz ki? Ben sizinle beraberim. Ben sizinle beraber olurum. Hep yanınızda, beraberinizde, yardımınızda ve desteğinizde olurum. Ama bunun için de şart koşmuş Rabbimiz. Desteğimle, yardımımla, inâyetimle, sevgimle, merhametimle, ordularımla, meleklerimle sizinle beraber olurum. Lüt-fum ve keremimle sizin yanınızda olurum. Eğer siz şunları şunları ya-par, şu şu konulara, şu şu anlaşma maddelerine riâyet ederseniz. Ne o maddeler? Onu biraz sonra söyleyeceğim inşallah. Ama onu de-meden önce şunu bir daha söyleyeyim:

Allah'ın bir insanla beraber olması, Allah'ın bir kimsenin yanın-da ve yardımında olması gerçekten çok büyük bir şeydir. Hani Şuarâ sûresinde Mûsâ (a.s) ile Harun (a.s)'ı azgın Firavuna gönderirken Rabbimiz şöyle diyordu:

"İkiniz âyetlerimle gidiniz. Doğrusu Biz sizinle beraber dinlemekteyiz."
(Şuarâ 15)

Ey Mûsâ ve ey Harun, ikiniz âyetlerimle birlikte Firavuna gidin. Benim âyetlerimle gidin ona ve kesinlikle bilesiniz ki böyle yaptığınız takdirde Ben de orada, o ortamda sizinle beraber dinlemekteyim. Ben de sizinle beraber oradayım, sizin yanınızda ve desteğinizdeyim. Han-gi şartla? Siz Benim istediğim şekilde âyetlerimle gittiğiniz şartla. Evet demek ki Allah'ın şartına bağlı kalınınca Allah desteğine ulaşılıyor. Yâni Allah'ın beraberliği için, Allah desteğine ulaşabilmek için Allah'ın âyetleriyle birlik gidilecektir gidilen yere. Âyetlerle gideceğiz ve kesinlikle bileceğiz ki gidilen Firavun da olsa Allah bizi orada dinlemektedir, Allah bizi orada desteklemektedir, Allah orada bizim yanımızdadır. Bunu Nâziât sûresinde ve Şuarâ sûresinde uzun uzun anlattım.

Yine "Seyyid'ül İstiğfar" hadisinde de Rabbimizin şartlarına riâyet ettiğimiz takdirde telsizsiz, telefonsuz bizim yanımızda ve desteğimizde olduğu anlatılır. Düşünün Allah'la beraber olan, Allah desteğinde olan bir adam kimden korkacak da? Kimden çekinecek de? Şu anda insanların dertleri de bu değil mi? Hep güçlü olmak, güçlülerle beraber olmak istemiyorlar mı bu insanlar? Gerek fert planında, gerekse devletler planında en güçlüye sırtını dayamadan yana değiller mi bu insanlar? İşte bakın en güçlü olan Allah diyor ki Ben sizinle beraberim. Ben sizin desteğinizdeyim. Peki hangi şartla? Bakın o şartları şöylece sıralıyor Rabbimiz:

1- Eğer namazı ikame ederseniz. Namazı dimdik ayağa kaldırırsanız. Namazla ayağa kalkarsanız. Namazla hayatı ayağa kaldırır-sanız. Namazla hayatı düzenlerseniz. Bireysel, ailevi, toplumsal tüm hayatınızı namaza özdeş hale

getirirseniz. Namazla hayatı doğru orantılı kılarsanız. Namazda Allah'tan mesaj alır ve hayatınızı namaz eksenli, Allah eksenli, vahiy eksenli şekillendirirseniz. Arkadaşlar, namazın ayağa kaldırılması dinin ayağa kaldırılması demektir. Çünkü namaz dinin direğidir. Namazı yerlerde sürünen bir din yıkılmış demektir. Namaz dikildi mi çadır ayaktadır, namaz yıkıldı mı çadır yıkılmış demektir.

Din neydi? Din bir hayat programıydı. Din bir yaşam biçimiydi. Öyleyse bireysel ve toplumsal hayatınız, hukukunuz, ceza kanunları-nız, eğitiminiz, askeriyeniz, sosyal ve siyasal yapılanmalarınız, ekonomik düzenlemeleriniz namazda ilgi kurduğunuz Allah'ın kitabında anlatıldığı gibi olursa din ayağa kaldırılmış demektir. İşte böyle Allah'ın istediği gibi bir namazla hayatınızı, varlığınızı Allah'a adarsanız, Allah için bir hayat yaşamaya yönelirseniz. Varlığınız, vücutlarınız konusunda tek söz sahibi olarak Allah'ı kabullenirseniz.

2-Zekâtı da verirseniz. Mallarınız konusunda da Allah'ı söz sahibi bilirseniz. malî yönden de Allah'a kul olursanız. Mal varlığınızı da Allah'a adarsanız. Namazla bedenlerinizde Allah'ı söz sahibi bildiğiniz gibi, zekâtla da mallarınızda Allah'ı söz sahibi bilirseniz. Namaz kılarak bireysel kulluğunuzu, zekât vererek de toplumsal kulluğunuzu sadece Allah'a yaparsanız. Namaz kılarak Allah'tan mesaj alır, zekât-la da bunu Allah kullarıyla paylaşma kavgası içine girerseniz.

Peygamberlerime de îman ederseniz. Peygamberime değil, peygamberlerime. Yâni bir tek peygambere değil tüm peygamberlerime inanırsanız. Nasıl? Konumunuz, makamınız, toplumunuz, şartlarınız, ortamınız hangi peygamberin konumuna, ortamına, toplumuna benziyorsa o konuda o peygamberimi örnek alarak bir tavır belirlerseniz. Toplumunuz Lût kavmi gibi cinsel ahlaksızlığı doruklaştırmış bir toplumsa Lût (a.s)'ı örnek alarak, toplumunuz Nuh (a.s) un toplumu gibi salihleri putlaştırmayı hedef seçmiş bir toplumsa o zaman Nuh (a.s)'ı örnek alarak, Âd kavmi gibi maddeyi putlaştırmış, dünyayı kıble edinmiş, Semûd kavmi dünyayı cennetleştirme cinnetine kapılmış, Cenneti dünyaya taşıma sarasına kapılmış bir toplumsa Hud ve Salih (a.s) ları örnek alarak peygamberlerime îman ederseniz.

Arkadaşlar, işte peygamberlere îmanın manası budur. Konu-mumuz, makamımız, toplumumuz, içinde bulunduğumuz şartlar hangi peygamberin şartlarına benziyorsa o nokta da o peygamberi örnek alarak bir tavır belirlemek peygamberlere îman demektir. Yâni pey-gamberlere îman o peygamberlerin yollarına, tavırlarına, hayat programlarına, onların örnekliklerine îman demektir. Değilse işte filan tarihte, falan ülkede peygamberler de yaşamış. E ne olacak yaşamışsa yaşamıştır? Yâni bana ne bundan? Arkadaşlar, unutmayalım ki peygamber inancı Allah'ın insan hayatına karışmasının, Allah'ın insan-lardan bir şeyler istemesinin odak noktasıdır. Allah vahiy göndererek insan hayatına karışır ve bu

karışmayı da peygamberleri vasıtasıyla insanlara ulaştırır. İşte bu elçileri vasıtasıyla Allah'ın hayata karıştı-ğına inanırsanız, sizin hayatınızda söz sahibi olduğuna îman ederseniz.

Arkadaşlar, Allah için kendi kendinize bir sorun. Acaba hayatı-mızda Allah'ın karışmadığı birimler var mı, yok mu? Hayatımızın kaçta kaçına Allah karışıyor? Kaçta kaçına biz kendimiz, ya da Allah dışı varlıklar karışıyor? Acaba Allah'a hiç sormadığımız, Allah'ı hiç karıştırmadığımız hayat birimlerimiz ne kadar? Allah için bunu bir düşünelim. Sonra:

3-Bir de peygamberlerime îman etmekle beraber onları des-tekler, arka çıkar, onlara yardımcı olursanız. Önceki derslerimizde peygambere yardımın ne anlama geldiğini uzun uzun anlattım. Mü'-min sûresinde Firavun hanedanından bir mü'min kişinin Hz. Mûsâ'yı öldürmeye yürüyen Firavunun önüne dikilerek Allah'ın elçisini nasıl müdafaa ettiğini, Yâsîn sûresinde şehrin en uç mahallelerinden koşup gelen bir yiğidin Allah elçilerinin önüne kendisini siper yaparak beni çiğneyip geçmedikçe bu Allah elçilerinin kılına bile dokunamazsınız diyerek kendisini peygamberlere nasıl kalkan yaptığını, peygamberi öldürmeye giden Ömer'in karşısına dikilerek kız kardeşi Fatıma'nın peygamberi nasıl müdafaa ettiğini anlatmıştım.

Öyleyse peygambere yardım peygamberin geliş gâyesine yardımdır, peygamberin görevine, peygamberin misyonuna yardımdır. Peygamber niye geliyordu? Peygamber yeryüzünde C. Allah'ın istediği kulluğu, Allah'ın istediği hayatı, Allah'ın istediği adâleti gerçekleştirmek için geliyordu. Yeryüzünde insanlar sadece Allah'a kul olsunlar. Sadece Allah'ı dinlesinler, sadece Allah önünde eğilsinler, sadece Allah'ın hayat programını uygulasınlar için geliyordu. İnsanların cennet yollarını açmak, cehennem yollarına barikatlar koymak için geliyordu. İnsanlar Rab, Melik, İlâh olarak sadece Allah'ı bilsinler, kitap olarak sadece Allah'ın kitabını kabul etsinler, din olarak İslâm'ı, örnek olarak da kendilerini kabul etsinler için geliyorlardı.

İşte peygambere yardım peygamberin geliş gâyesi olan bu konulara sahip çıkmaktır. Eğer peygamberin bu görevlerini bizler de kendimize görev bilir, onların varlık gâyelerini kendimize dert edinir, iş edinir, meslek edinirsek onlara yardım ediyoruz demektir.

Onların inandıklarına inanır, reddettiklerini reddeder, onlar gibi bir hayat yaşamaya çalışırsak onlara yardım ediyoruz demektir. Yâni varlıklarını, varlık sebeplerini, hayat programlarını kabul eder, arzularına, isteklerine köstek değil

destek olursak peygambere yardım ediyoruz demektir. Evet peygamberlerime sahip çıkar, onlara yardım ederseniz. Başka:

4- Bir de Allah'a güzel bir borç verirseniz. Karz-ı hasen yapar-sanız. Bedeninizi, canınızı, malınızı, bilginizi, hayatınızı, fırsatlarınızı Allah'a emanet verirseniz. Ya Rabbi senin verdiklerini senin yolunda harcıyo-rum. Senin ver dediklerini senin yolunda veriyorum derseniz. Al ya Rabbi, bunlar sende emanet kalsın, yarın onlara ihtiyacım olduğunda senden alırım derseniz. Cennete girmek için mi, cehennemden kurtulmak için mi? En lâzım olduğu zaman senden alırım diyerek sahip olduklarınızı O'na sunarsanız. Böyle demeseniz de zaten bunlar sizde kalmıyor. Yâni Allah'a vermeseniz de geçiyor zaten bu zaman değil mi?.

Meselâ şu anda şu bir saatlik zamanı Allah adına vahiy dinlemeye ayırmasanız da geçiyor zaten. Evet hayatınızı Allah için yaşayarak O'na karz yaparsanız, bütün bu saydığım şartlarıma riâyet ederseniz kesinlikle bilesiniz ki Ben sizinle beraberim, Ben sizin yanınızdayım, Ben sizin desteğinizdeyim diyor Rabbimiz. Ve o zaman:

Andolsun ki sizin seyyiatınızı, kötülüklerinizi örterim. Girdiğiniz bu dosdoğru yolun bereketiyle kalplerinizi, kafalarınızı, düşüncelerinizi, eylemlerinizi küfür, şirk ve isyan pisliklerinden tertemiz temizlerim. Hayat problemlerinizi yok eder, sizi dünyada düzlüğe çıkarırım. Ekonomik, hukukî, ahlâkî, ailevî, toplumsal, bedensel, ruhsal tüm sıkıntılarınızı, tüm hastalıklarınızı giderir sizi sahil-i selâmete ulaştırırım. Dünyanın en mutlu, en bahtiyar, en problemsiz toplumu haline getiririm sizi. Andolsun ki dünyada böyle yaptığım gibi âhirette de sizi içlerinden ırmaklar akan cennetlere koyarım. Sizi devlet ve nîmetlerime boğarım.

Ve artık bundan sonra, bu gerçeklerime muttali olduktan sonra, Benimle bu anlaşmaları gerçekleştirdikten sonra sizden kim inkâr ederse, kim anlaşmasına hain davranırsa şüphesiz doğru yoldan sapmış olur dedi. Yâni önce doğru yola girdikleri halde onlar yoldan çıkmış olurlar.

Peki onlardan bu anlaşmalarını bozanların durumları ne olmuş? Rableriyle sözleşmelerine hainlik edenlerin başlarına neler gelmiş? Bakın Rabbimiz onu da şöylece açıklıyor:
13. "Sözlerini bozdukları için onlara lânet ettik, kalplerini katılaştırdık. Onlar sözleri yerlerinden değiştirirler. Kendilerine belletilenin bir kısmını unuttular.

İçlerinden pek azından başkasının daima hainliklerini görürsün, onları affet ve geç. Allah iyilik yapanları şüphesiz sever."

Anlaşmayı bozarlarsa, anlaşma şartlarına riâyet etmezlerse lânetleriz onları. Evet anlaşmayı bozmalarından ötürü, bizimle sözleşmelerine sâdık davranmamalarından ötürü onları lânetleyip rahmetimizden uzaklaştırdık. Kalplerini de artık îmanı kabule yanaşmayacak biçimde kaskatı katılaştırıverdik. Yâni onların yahudileşme temayüllerini, tercihlerini onaylayıverdik. İşte Allah'la sözleşmelerini bozan, sözleşme maddelerine aykırı davranan, Rablerine verdikleri ahitlerine ihanet eden, Allah'ın istemediği bir hayatın içine dalanların âkıbetleri budur. Allah'ın lânetine ehil hale gelmek, kalplerinin kaskatı hale getirilmesi, artık isteseler de Allah'ın sesini, vahyin sesini, fıtratlarının ve vicdanlarının sesini duymaz duygulanmaz hale gelmesi. Rabbim bizleri böyle bir duruma düşmekten korusun inşallah.

Kalplerini kaskatı hale getiririz onların. Anlamaz, kavramaz, duymaz, duygulanmaz hale getiririz onları. Taştan daha katı yaparız. Şu insanların çocuklarına karşı tavırlarına bakın ki ne kadar katıdır. Onların cehenneme gidişi karşısında ne kadar da vurdumduymazlar değil mi? Cennet karşısında, cehennem karşısında, hesap kitap karşısında ne kadar da kayıtsızlar değil mi? Parayı düşündükleri kadar âhireti düşünme konusunda ne kadar da yayalar değil mi? Peki ne yapmışlar da bunu hak etmişler? Ya da Allah'ın bu lânetine maruz kaldıktan sonra ne yapmışlar bu adamlar?

Kelimeyi, kelâmı, sözü olduğu yerden değiştirdiler. Kelâma, kelimelere farklı anlamlar yüklediler. Allah bir tür söyledi, onlar bir tür söylediler. Allah bir tür söyledi, onlar başka tür anladılar. Allah'ın dediğine demedi, demediğine de dedi dediler. Allah oku dedi, onlar anlamadan okumayı anladılar, anlamadan okumaya çalışırlar. Allah beni zikredin dedi, onlar zikri farklı anladılar. Allah; ibâdet dedi, îman dedi, itaat dedi, kabul dedi, ret dedi, İslâm dedi, ihsan dedi, namaz dedi, takva dedi, oruç dedi, cihad dedi, şehid dedi, zikir dedi ama onlar farklı şeyler anladılar. Bütün bu Allah kavramlarına Allah'ın kast etmediği farklı anlamlar yüklediler. Bu Allah kavramlarının içini boşaltıp farklı yorumladılar. Allah'ın kelâmında, kelimelerinde Allah'ın kastettiği manaları göz ardı ettiler. Allah'ın kelâmını değiştirdiler. Tahrif ettiler. Allah'ın yasalarını terk ettiler. Kitaplarındaki gelecek ahir zaman peygamberinin sıfatlarıyla alâkalı, son kitap Kur'an'la alâkalı haberleri giz-leyip değiştirdiler, sildiler, gizlediler.

Rabbimiz böyle yaptıkları için lânetine uğramış bir toplumu haber vererek biz Müslümanları uyarıyor. Sakın ey Müslümanlar sizler de onların yanlışlarına düşerek Benim lânetime maruz kalmayın buyuruyor. Sizler de yahudileşmeyin diyor. Ama maalesef bakıyoruz ki bizim içimizde kimi yahudileşmiş beyinsizler de

aynen onların yaptıklarını yapmaya çalışıyorlar. Kelâmı, Allah kelâmını vaz olundukları manalarının dışına çıkarıyorlar, âyetleri altüst ediyorlar, tahrifat yapıyorlar, hafriyat yapıyorlar, gizliyorlar, üstünü örtüyorlar. Kelâmı yerinden oynatıyorlar, sağa sola çekip sündürüyorlar, haramını helâl, helâlini haram yapıyorlar.

Allah yasası gereği Kur'an'ın âyetlerine dokunamıyorlar, değiştiremiyorlar ama yorumunu değiştirmeye çalışıyorlar. İçimizdeki çö-mezleri vasıtasıyla olmadık yorumlar getirmeye ve Müslümanların zihinlerini idlal etmeye çalışıyorlar. Müslümanların kitaba karşı, sünnete karşı bakışlarını bozmaya çalışıyorlar. Kitap şöyle olmalıdır, sünnet böyle olmalıdır, din şöyle olmalıdır, böyle olmalıdır, kitabın fonksiyonu şöyle olmalıdır, peygamberin dindeki yeri şudur, sünnet dinde şu anlama gelmelidir diyerek yorumlarda bulunuyorlar. Kitap bir tarafta onların yorumları bir tarafta insanların karşısına çıkmaya çalışıyorlar. Allah bir tarafta, din bir tarafta onların yorumları bir tarafta. İnşallah kitaplarına ve peygamberlerine sahip çıkan bu ümmet bu sapıkların yorumlarına itibar etmeyecektir.
Kendilerine hatırlatılan şeyleri unuttular. Tevrat'ta kendilerine hatırlatılanların, emredilenlerin büyük bir bölümünü terk ettiler.

Ey peygamberim, unutmayasın ki sen devamlı bir şekilde onları ahitlerini bozan, hainlik eder bulacaksın. Az bir kısmı müstesna sen sürekli onların ihanetlerine uğrayacaksın. Onlardan hep ihanet göreceksin. Kelâmını tahrif ederek, yasalarını değiştirerek, âyetlerini gizleyerek yaratıcılarına ihanet eden kimselerden insanlara karşı ihanetin dışında başka ne bekleyebilirsin? Allah'a ihanet edenler sana ihanet etmeyecekler mi? Ve sizler ey peygamber yolunun yolcusu Müslümanlar, unutmayın ki bu hainlerden sürekli ihanet göreceksiniz. Allah'a verdikleri sözlerine sâdık davranmayan bu insanlardan sakın kendinize sadâkat beklemeyin. Bu onların vazgeçilmez huyu olmuştur. Onlar cahillerdir peygamberim, sen affet onları. Onlara git, onlara anlat, müsamahakâr davran onlara. Yâni onların kusurlarına bakma da sen gidip bir daha anlat onlara.

Sakın ha şöyle deme onlara: Bunlar adam olmaz. Bunlardan geçmiştir bu iş. Bunlar bu işi beceremez, bunlar bu işi kavrayamaz, zaman öldürmeyeyim bunlarla deme sakın. Biz de öyle yapmayalım inşallah. Çevremizdeki konu komşuya, hısım akrabaya bir kere anlattık da anlamadılar, adam olma yoluna girmediler diye sakın bırakıver-meyelim. Arkadaşlar, unutmayalım ki bu sûre Medine döneminde gelmiştir. Medine döneminde bile Rasulullah Efendimiz 12 yıl, 15 yıl din anlatmış, eğitmiş, uğraşmış ama yine de bu tür insanlar var demek ki ve onlara karşı yine de Rabbimiz bunu tavsiye ediyordu peygamberi-mize.

Evet çevremizdeki bu özelliklere sahip gafil Müslümanlar açısından düşündüğümüzde sanki bu âyet Âl-i İmrân'daki âyeti çağrıştırıyordu:

"Allah'ın size olan nîmetini anın: Düşmandınız, kalplerinizin arasını uzlaştırdı da onun nîmeti sayesinde kardeş oldunuz. Bir ateş çukurunun yanında idiniz, sizi oradan kurtardı."

(Âl-i İmrân 103)

Ey peygamber, ey Müslümanlar, hele bir düşünün. Allah'ın üzerinizdeki nîmetlerini bir hatırlayın. Sizler bir zamanlar birbirinize hasımdınız da Allah kalplerinizi birleştirip sizleri kardeş yaptı. Yâni sizler Allah'ın nîmetleriyle kardeşler oldunuz. Bir felâket çukurunun kenarına kadar gelmiştiniz de, cehenneme gidiyordunuz da Allah gönderdiği diniyle, elçisiyle sizi oradan kurtardı. Öyle değil mi? Allah size bu dini göndermeden önceki durumunuzu bir düşünün. Ne hal-deydiniz? Kanlı bıçaklı birbirinize düşman değil miydiniz? Kimin ne yaptığı, kimin kimi öldürdüğü belli olmayan bir curcuna içinde değil miydiniz? Öyleyse niye dününüzü unutuyorsunuz? Dün sizler de bugün cahil gördüğünüz insanlar gibi değil miydiniz? Dün sizler de kitap sünnet bilmiyordunuz. Bugün dünkü sizin durumunuzda olanları niye affetmiyor, onların yardımına koşmuyorsunuz?

Öyleyse affedelim insanları. Bilmiyorlar, anlamıyorlar diye onlara uyarıyı bırakıvermeyelim. Çünkü onlar bizim kardeşlerimizdir, onların cehenneme gidebilme olasılığına hiç göz yummayalım. Unutmayalım ki bir vakitler biz de öyleydik. Ya da biz de kimi düzeltilecek konularda hâlâ öyleyiz. Elbette o hep öyle sürecektir. Yâni bizim de eksikliğimiz olabilecektir. Dün bizler de bir ateş çukurunun kenarındaydık da Allah bizi kitabı ve peygamberiyle tanıştırdı ve ondan kurtardı. Öyleyse bizler de birilerini kurtarmadan yana olalım inşallah.

14. "Biz hıristiyanız" diyenlerden söz de almıştık; onlar, kendilerine belletilenin bir kısmını unuttular, bu yüzden aralarına kıyamete kadar düşmanlık ve kin saldık. Allah, yapmakta olduklarını kendilerine haber verecektir."

Biz Allah'ın yardımcılarıyız, biz Nasara'yız diyenlerden de, biz Nasrani'yiz diyerek kendilerini Hz. Îsâ (a.s)'a nisbet eden Hıristiyan-lardan da mîsak aldık. Yahudilerden aldığı mîsaktan sonra şimdi de Rabbimiz hıristiyanlardan aldığı mîsakı hatırlatıyor. Onlardan da mî-sak aldık. Onlarla da bir anlaşma yaptık. Biz Nasara'yız dedikleri halde, biz Allah'ın dininin yardımcılarıyız dedikleri halde, kendilerini Hz. Îsâ (as')a nisbet ettikleri halde ne Allah'la, ne Allah'ın diniyle, ne Allah'ın kitabı ve elçisiyle, ne bunlara yardımla hiçbir ilgileri kalmamış hıristiyanlar da ahit aldık buyuruyor Rabbimiz. Çünkü bırakın bu a-damların Allah'ın dinine yardımcılar olmayı, bırakın Allah'ın elçisi Îsâ (a.s)'a ve O'nun mesajına sahip çıkmayı bilâkis O'nun mesajını bozmuş, O'nun yolunu tahrif etmiş,

Onun diniyle uzak ve yakından hiçbir ilgileri kalmamış insanlardır. İstedikleri kadar batı dillerindeki Hz. Îsâ (a.s) nın Kırist ismine kendilerini izafe etsinler. Aslında bu ismi onlara verenler kendileri de değildir. Müşrikler onları küçümsemek için Hz. Îsâ'nın taraftarları anlamına bu ismi vermişlerdir.

Rabbimiz buyuruyor ki Biz onlardan da mîsak aldık, söz aldık. Arkadaşlar, bu ahit alma işini şöyle anlıyoruz: Rabbimiz hangi topluma vahiy göndermişse, elçi göndermişse gönderdiği o vahiy ve elçiyle o toplumdan ahit almış demektir. Vahiy ve elçi gönderimi o toplumdan ahit alma anlamına gelmektedir. Peki hangi konuda ahit alıyordu Rab-bimiz onlardan? Kendisinin vahiy gönderdiğine, gönderdiği vahiyle, hayat programıyla kullarını sorumlu tuttuğuna, yâni kullarının hayatına karıştığına dair onlardan ahit alıyor. Kendisinin kullarının hayatına egemen tek söz sahibi olduğu, tek Rab, Melik ve İlâh olduğu ve kullarının gönderdiği vahiyle hayatlarını düzenlemek zorunda oldukları konusunda, vahyine karşı asla duyarsız kalmamaları konusunda, vahyin gereğini yerine getirmeleri konusunda ahit alıyor. Kendisinden başka hayatlarına karışıcı Rab, Melik ve İlâh tanımamaları konusunda ahit alıyor. Kendilerinden istediği kulluğu örneklemek üzere gönderdiği elçisini her konuda örnek bilmeleri, onun gibi kul olmaları konusunda ahit alıyor. Evet hıristiyanlardan da böylece ahit aldı Rabbimiz ama onlar da bu anlaşmayı unuttular. Allah'a verdikleri sözlerini unuttular. Anlaşma maddelerini unuttular. Anlaşma metinlerini ihtiva eden kitaplarıyla diyaloglarını kestiler. Kendilerine hatırlatılan anlaşma maddelerinden bir kısmını unuttular da:

Biz de bu yüzden onların aralarına kıyamete kadar sürecek bir düşmanlık ve kin saldık. Yaptıklarından ötürü onların arasına sonu gelmeyecek bir düşmanlık, bir kan davası koyuverdik. İşte Allah vahyini unutanların, Allah vahyiyle ilgiyi kesenlerin, vahiyden uzak bir yaşamaya kalkışanların, vahyi hayatlarından dışlayarak kendi hevâ ve hevesleri istikâmetinde bir hayata yönelenlerin cezası budur. Allah yapmakta olduklarını kendilerine haber verecektir. Arkadaşlar, hıris-tiyanlık dünyasının neden birbirlerine düşman olduklarını, dost ola-madıklarını, yıllar yılı aralarında bu savaşların neden bitmeden devam ettiğini bir türlü anlayamıyordum. Anlamak istemiyorduk belki. Çünkü isteseydik işte bu âyet buradaydı.

Demek ki onlar Allah'la aralarındaki anlaşmayı bozdukları için, Allah'ın anlaşma metinlerini ihtiva eden kitaplarına yan baktıkları için, kitaplarını, anlaşma metinlerini tahrif edip kitapsız bir hayatın mahkumu oldukları için Allah kıyamete kadar hiç eksilmeyecek bir düşmanlık koymuştur onların arasında. Onun için hep düşmandırlar birbirlerine. Bu düşmanlık ya hıristiyanların kendi aralarında cari olan bir düşmanlıktır ki hıristiyan mezhepleri arasında yıllar yılı savaşlar sürüp gitmektedir. Çünkü adamlar hem hıristiyanlar hem de başvuracakları ortak bir

dinleri, ortak bir kitapları yoktur. Binlerce İncil'in içinden hangisine başvuracakları belli değildir.

Ya da burada Rabbimizin kast ettiği düşmanlık yahudi ve hıris-tiyanlar arasında sürüp giden bir düşmanlıktır. Yahudiler hıristiyanları hep kendi dinlerine, kendi kitaplarına ihanet edenler olarak görürler, hıristiyanlar da onları kitaplarını bozan hainler olarak görürler.

Pekiyi ne anlatıyor bununla Rabbimiz bize? Rabbimiz bununla bize şunu anlatıyor: Eğer bizler de Rabbimizle yaptığımız anlaşma şartlarına riâyet etmez, kitapla ilgimizi, alâkamızı keser, kitapsız bir hayatın adamı olursak kesinlikle bilelim ki Allah bizim aramıza da düş-manlık atacaktır. Bunu hiçbir zaman unutmayalım. Şu kitapla ilgimizi kesip, efendim işte başka kitaplarımız var, işte dergilerimiz var, işte gazetelerimiz var. Biz bunları okuyoruz, bunlardan bilgileniyoruz. "Ne olmuş yâni? Bunlar da Kur'an kaynaklı değiller mi? Bunların içi de âyetlerle dolu değil mi?" dersek kesinlikle bilelim ki Müslüman cemaatler de birbirlerine düşman olacaklardır. İşte görüyoruz, birilerinin âyetleri şu kadar, ötekilerinin ki bu kadar. Birilerinin ilgilenip gündeme getirdikleri âyetler şunlar, ötekilerinin ki bunlar olunca elbette Allah da onların arasına düşmanlık salıverecektir.

Öyleyse ey Müslümanlar, dua edin ki kitabınız tektir. Kaynağı-nızın tekliği düşüncenizin de tekliğini gerektirir. Bakın dikkat edin, onlar kitaplarını parçaladılar, her biri bir bölümünü bayraklaştırıp, her biri bir bölümüne sarılıp kendilerini de parçaladılar. Dirlik düzenleri kalmadı. Zinhar sizler kitabınızı parçalamayın. Kitabınızdan ayrılmayın. Başka kitapları kitabınızın yerine koymayın. Değilse sizler de kendi aranızda ayrılıklara düşmek zorunda kalırsınız.

15. "Ey Kitap ehli! Kitaptan gizleyip durduğunuz çoğunu size açıkça anlatan ve çoğundan da geçiveren peygamberimiz gelmiştir. Doğrusu size Allah'tan bir nûr ve apaçık bir Kitap gelmiştir."

Ey kitap ehli, kitaptan, kitabınızdan gizleyip durduğunuz hakikatlerin bir çoğunu size açıklayan, bir kısmından da geçiveren, bağışlayıveren elçimiz size gelmiştir. Ve size Allah'tan bir nûr ve apaçık bir kitap da gelmiştir. Evet size sizin için bir rahmet kapısı olarak gönderdiğimiz elçimiz kitabınızda bulunduğu halde hiç korkmadan, hiçbir sorumluluk duygusu duymadan örttüğünüz, gizlediğiniz, sakladığınız pek çok hakikati haber vermektedir. Düşünmüyor musunuz? Hani bir zamanki elinizdeki İncil'ler nerede? Niye imha ettiniz onları? Niye yok ettiniz? Ne vardı onların içinde? Hangi gerçekleri ihtiva ediyordu o İncil'ler? Korkunuz neydi ki alelacele imha ettiniz onları? Kimden neyi saklamak için yaktınız onları?

İnsanların gözünden neleri saklamak için yangından mal kaçırıyormuş gibi böyle bir imha eylemine giriştiniz? Sakın şimdi bu son elçimizin ve o elçimize gönderdiğimiz kitabın size açıklayıp gün yüzüne çıkardığı o gerçekleri örtmek için yapmış olmayasınız bu imhayı?

Yalancının mumu yatsıya kadar yanar. İşte şimdi size sizin o gizlediklerinizi haber veren bir peygamber geldi. Sizin hayatınıza bir projektör tutuldu. Size sizin yanılgı noktalarınızı, sapma noktalarınızı açık açık anlatan, haber veren, sizi geçmişinizle ve geleceğinizle uyaran bir elçi geldi. Ve kendisinden önce gelen, aynı kaynaktan gelen tüm İlâhî kitapların özünü kendisinde toplamış olan evrensel bir kitap geldi. Tarih boyunca insanlığın değişmez doğrularını içinde bulunduran ve kıyamete kadar insanlığı hakka, hidâyete ulaştıracak bir kitap geldi.

Evet bu kitap o evrensel doğrulardan sizin gizlediklerinizden, bozduklarınızdan, tahrif edip insanların dikkatlerinden kaçırdıklarınızdan bir kısmını açıklıyor. Bunlar bir zamanlar sizin kitabınızda da vardı. Ahir zaman Nebîsinin özellikleri, mutlak geleceğine dair müjdeler, Kur'an'la alâkalı haberler, namaz, oruç, hac gibi ibâdetler, içkinin, zinanın, hınzır etinin, küfrün, şirkin haramlığı, Allah'ın hayata karışması, Allah'ın tek Rab ve İlâh oluşu gibi evrensel gerçekler. Onlardan, o gizlediklerinizden bir kısmını size haber veriyor o peygamber, ama bir kısmından da vazgeçiyor, bir kısmını da affediyor. Eğer onları da açıklamış olsaydı, o kirli çamaşırlarınızı da ortaya döküverseydi elbette sizi rezil ve perişan ederdi, sizi mat ederdi.

Ama bilesiniz ki Allah o peygamber sizi mat etmek için değil, sizi dünyaya rezil etmek için değil, bilâkis tüm geçmişe ait kirleriniz-den sizi temizlemek, arındırmak, eski şerefli günlerinize ulaştırmak için göndermiştir. Bu peygamber bunun için gelmiştir. Peki şu sizin yaptığınız ne ya ona? Ne yapmaya çalışıyorsunuz bu elçiye karşı? Sizin için, tüm insanlık için mahza bir hayır kapısına karşı böyle mi davranmalıydınız? Gelişiyle, misyonuyla, getirdiği çağlar üstü evrensel mesajıyla sizin kitabınızı tashih etti diye, sizin sapak noktalarınızı, yanılgı noktalarınızı ortaya koydu diye ona düşman kesilmeniz mi gerekiyordu? Aksine sevinmeniz, memnun olmanız, teşekkür etmeniz gerekmiyor muydu? Ey bize Rabbimizin hediyesi, ey bize yol gösterici, ey bizim hayatımızın sağlaması, çok şükür ki sen geldin bize. Çok şükür ki bizim hayatımızın bozukluklarını ortaya koyuverdin. Din diye sarıldığımız şeylerin gerçek Allah dini değil, atalarımızın bozup bize sun-duğu bir felsefeler, bidatler ürünü olduğunu bize anlatıp gözlerimizi açıverdin. Eğer sen gelmeseydin, getirdiğin hak bir Allah kitabıyla bizim hayatımıza böyle mükemmel bir projektör tutmasaydın meğer bizler din diye, kitap diye boş şeylere sarılıp cehenneme doğru gidiyor-muşuz. Gelişine susamız kimseler olarak sana îman

ediyor, sana teşekkür ediyoruz diyerek hemen ayağınıza kadar gelmiş bu nîmete sarılmanız gerekmiyor muydu? Bu haliniz ne böyle, diyor ve tekrar tekrar İslâm'a dâvet ediyor onları.
16. "Allah, rızasını gözetenleri onunla, selâmet yollarına eriştirir ve onları, izni ile karanlıklardan aydınlığa çıkarır. Onları doğru yola iletir."

Allah o size gönderdiği nûr olan, ışık olan, yol gösterici olan o kitabı ve mahza sizin için rahmet olan o elçisiyle rızasını gözetenleri, rızasını arayanları, rızasına teslim olanları, yâni o kitabına ve elçisinin sünnetine teslim olanları, kitap ve peygamber örnekliğinde bir hayat yaşamaya yönelen kullarını selâmet yollarına ulaştırır. Emniyet yollarının güvenliğine ulaştırır. Tek yol değildir bu yol. Sübülü's Selâmdır o. Öyleyse kimse Allah'ın yollarını teke indirgemesin. Yâni hiç kimse kendi yolunu tek yol kabul edip öteki yolları reddetmeye kalkışmasın. Yol Allah'ın yoludur, din Allah'ın dinidir, benimki hiçbir zaman temel değildir. Benimki ona ne kadar uygunsa o kadar uygundur. Benim dışımda da, benim yolumun dışında da sonu Allah yoluna çıkan tâli yollar vardır. Rabbimiz rahmetiyle, vahyiyle, peygamber örnekliliğiyle kullarını küfür, şirk ve cehalet karanlıklarından îman aydınlığına, hidâyet aydınlığına çıkarır. Değilse eğer Rabbimiz bizi vahiysiz bırakmış olsaydı, yolsuz yordamsız bırakmış olsaydı biz bu karanlıklardan nasıl kurtulabilirdik?
17. "Allah ancak Meryem oğlu Mesih'tir" diyenler andolsun ki kâfir olmuşlardır. De ki: "Allah, Meryem oğlu Mesih'i anasını ve yeryüzünde olanların hepsini yok etmeyi dilerse kim O'na karşı koyabilir? "Göklerin, yerin ve arasındakilerin hükümranlığı Allah'ındır, dilediğini yaratır. Allah her şeye Kâdirdir."

Andolsun ki Allah Meryem oğlu Mesih'tir diyenler kâfir olmuş-lardır, küfre düşmüşlerdir. Biz Nasranî'yiz, biz Nasarâ'yız deyip de, hı-ristiyanlık iddiasında bulunup da Meryem oğlu Îsâ Allah'tır diyerek tevhid dininden, İslâm dininden ayrılıp gidenler küfür etmişlerdir. Bir beşerden doğma bir beşer olan Hz. Îsâ (a.s)'ı tanrılaştıranlar ya da Allah'ı beşerleştirenler kâfir olmuştur, diyor Rabbimiz. Allah'ı bir beşerle, ya da bir beşeri Allah'la karıştıranlar kâfir oldular. Bir beşere Allah sıfatlarını yükleyenler, ya da Allah'a beşer sıfatlarını yakıştıranlar kâfir oldular. Bunlar Hz. Îsâ (a.s)'a Allah yetkilerini veren, ya da Allah'ın Hz. Îsâ (a.s)'a hulûl ettiğini iddia eden hıristiyanlardır. Bunlar yasalarını uygulayacakları gerçek Rabbi, kendisine kulluk yapacakları gerçek İlâhı bulamadıkları için kul olabilecek başka varlıklar bulmak zorunda kalmış zavallı insanlardır.

Çünkü fıtraten insan tapınmak zorundadır. Bu fıtrî bir gereksi-nimdir. Tarih boyunca bu hep böyle olmuştur. İnsan, insan olması hasebiyle fıtraten kul olmaya müsait yaratılmıştır. Mutlaka bir yerlere bağlanmak, kapılanmak zorundadır insan.

Binaenaleyh eğer insan kendisine kulluk yapacağı, sığınacağı, arzularını yerine getireceği ger-çek Rabbini bulamamışsa yanlış adreslere baş vurmak zorunda kalacaktır. Onun içindir ki kitabımızın her bir bölümünde Rabbimiz gönderdiği elçilerinin diliyle kullarını sadece kendisine kulluğa çağırmıştır.

Böylece aslında Rabbimiz insanın kendi şerefini kurtarmayı murad buyurmuştur. Ama maalesef insanlar bazen Allah'ı diskalifiye edip kendi kendilerine tapınarak, kendi kendilerini putlaştırarak, bazen kendisi gibileri putlaştırarak, bazen eşyayı tanrılaştırarak, putlara tapınarak kendi şerefini bizzat kendi elleriyle ayaklar altına almışlardır. Hem Allah'a, hem kendilerine, hem de eşyaya zulmetmişlerdir. Hem gerçek İlâhlarına, hem İlâhlaştırdıklarına hem de kendilerine zulmetmişlerdir. İnsanı yerinden etmek, eşyayı olduğu yerden çıkarmak, insanı ve eşyayı İlâhlaştırmak zulümlerin en büyüğüdür. Hıristiyanlar aslında Allah'ın kutlu elçisi Hz. Îsâ (a.s)'a karşı onu insanlıktan çıkararak, onun örnekliğini bitirerek, hayattan dışlayarak zulmetmişlerdir.

İslâm'dan, ana kaynaktan uzaklaşıp hıristiyanlaşan bu adamlar Hz. Îsâ (a.s) nın şahsiyeti hakkında tarih boyunca gerçekten içinden çıkılamaz şeyler söylemişlerdir. Hıristiyan gruplardan bir kısmı onun insani yönünden etkilenerek Allah'ın oğlu olduğuna inanmaktadır. Bir kısmı da Allah olduğuna ve kendisine kulluk yapılması gerektiğine inanmaktadır. Kimileri vücutta vahdet, vahdet-i vücut denen Allah'la insanın birleşimi teorisinden kaynaklanan bir düşünceyle, bir bakış açısıyla onun Allah'la insan karışımı, yarı Allah yarı insan bir varlık olduğuna inanmaktadır. Bu sapmalar yıllarca tartışmalarına rağmen meseleyi işin içinden çıkılmaz bir duruma getirmiştir. Bu karmaşık şahsiyetin, yâni Allah'la insan karışımı kabul ettikleri şahsiyetin insani yönünün ağır bastığı kanısına varanlar onun Allah'ın oğlu olduğu zehabına kapılırken, onun İlâhlığa yakınlığını düşünenler de onun insanlaşmış bir Allah ya da Allah'laşmış bir insan olduğu inancına düştüler.

Ey peygamberim, sen onlara de ki, Allah, Meryem oğlu Mesih'i anasını ve yeryüzünde olanların hepsini yok etmeyi dilerse kim O'na karşı koyabilir? Göklerin, yerin ve arasındakilerin hükümranlığı Allah'ındır, dilediğini yaratır. Allah her şeye Kâdirdir. Yâni bir düşünsenize sizin tanrılaştırdığınız Îsâ (a.s)'ı, onun annesini öldürecek olsa, onlar üzerinde tüm varlıkları üzerinde bir tasarrufta bulunacak olsa kim engel olabilir buna? Kim önüne geçebilir Allah'ın? Hiç böyle tanrı olabilir mi? Allah'tan kendisine gelebilecek bir ölüme engel olamayanlar tanrı olabilirler mi? Diğer yaratıklar gibi fâni olanlar nasıl Rab olabilirler? Nasıl tanrı olabilirler? Göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ın hükmüne, O'nun yasalarına boyun bükmüş kullar iken siz onları nasıl tanrılaştırmaya kalkışıyorsunuz? Halbuki

Allah dilediğini yaratandır. Dilediğini yaratmaya Kâdir olan Allah Hz. Îsâ (a.s)'ı da babasız olarak olağanüstü bir yaratışla yaratmaya da Kâdirdir. Onun böyle mûcizevi bir yaratılışla yaratılmış olması, Allah'ın bir kelimesi, bir yasası olması sizi onu tanrılaşmaya götürmemelidir.
18. "Yahudiler ve hıristiyanlar, "Biz Allah'ın oğulları ve sevgilileriyiz" dediler. Öyleyse günahlarınızdan ötürü size niçin azap ediyor? Bilâkis siz O'nun yarattığı insanlarsınız" de. Allah dilediğini bağışlar, dilediğine azap eder. Göklerin, yerin ve ikisinin arasındakilerin hükümranlığı Allah'ındır. Dönüş O'nadır."

Yahudi ve hıristiyanlar dediler ki bizler Allah'ın oğulları ve sev-gilileriyiz, dostlarıyız dediler. Babalara göre oğulları neyse, hangi ma-kamdaysa biz de o makamdayız. Babaların gözünde oğulları ne kadar değerliyse Allah katında bizler de o kadar değerli ve sevgiliyiz. Veya biz Allah'ın oğullarının mensubuyuz, dininin müntesibiyiz dediler. Oğullarını sevdiği gibi bizi de sever O Allah. Böylece hem Allah'a bir yakınlık iddiasında bulunuyorlar hem de kendilerinin diğer insanlardan ayrıcalıklı olduklarını söylüyorlar. Hem Allah'ı millileştirdiler, hem de Allah'ın dinini millileştirdiler. Kendilerini diğer dünya insanlığından soyutlayarak Allah'ın dinini sadece kendilerine mahsus milli bir din haline getirdiler.

Rabb'ul Âlemin olan, göklerdeki ve yerdekilerin tamamının Rabbi olan Allah'ı Yahova ismini verdikleri kendi milli İlâhları haline getirdiler. O Allah sanki sadece kendilerinin Allah'ıdır. İsrâil oğullarının babası olan bir Allah. Böylece milli dinleriyle, milli İlâhlarıyla kendilerini kutsamaya yöneldiler. Dünyadaki tüm diğer insanlardan kendilerini ayırarak, tüm dünyadan soyutlanarak, kendilerinin dışında herkesi ve her şeyi yok farz ederek, kâfir ilân ederek, yabancı ilân ederek kendi-lerine bir ağ ördüler. Tüm dünyadan soyutlanarak, tüm dünyayı düşman bilerek ulusçuluk anlayışıyla ilk ırkçı şeytandan sonra ikinci sapıcılar olarak dünyalarını da âhiretlerini de mahvettiler.

Yahudiler maddecidir, materyalisttir, maddeyi esas alıp mana-yı, ruhu reddeden kimselerdir. Tıpkı şeytan gibi kökenlerini esas alan ve tüm değerlendirmelerini bunun üzerine bina eden insanlar. Yaratılıştan gelen güya kendilerince üstün kabul ettikleri özelliklerini ön plana çıkarıp onlarla övünmeyi âdet edinmiş bir toplum. Halbuki bizim yaratılıştan gelen özelliklerimiz, irademiz dahilinde olmayan, sonradan kazanmış olmadığımız özelliklerimiz hiçbir zaman övünme sebebi değildir. Gören bir kimsenin köre karşı hiçbir zaman övünme hakkı yoktur. Kadınlık erkeklik, beyazlık siyahlık, zenginlik fakirlik, filan aileden, falan toplumdan gelmiş olmak sebebiyle övünmek ırkçılıktır. Ama kendi seçimimizle kazandığımız şeylerden ötürü övünme hakkı vardır. Îman gibi, takva ve teslimiyet gibi.

Yahudiler ve hıristiyanlar hakları olmadığı halde biz Allah'ın sevgili kullarıyız diyerek övündüler. İkisi birlikte değil tabii. Çünkü kitabımızın başka âyetlerinin beyanıyla birbirlerini tekfir eden, birbirlerini küfürle itham eden, birbirlerinin iraptan mahallerinin olmadığını iddia eden bu iki güruh ayrı ayrı kendilerinin üstün olduklarını iddia ettiler. Onların bu mesnetsiz iddialarına karşılık bakın Rabbimiz buyuruyor ki, öyleyse Allah günahlarınızdan ötürü size niçin azap ediyor? Bilâkis siz O'nun yarattığı insanlarsınız de onlara peygamberim. Allah dilediğini bağışlar, dilediğine azap eder. Göklerin, yerin ve ikisinin arasındakilerin hükümranlığı Allah'ındır. Dönüş O'nadır. Öyle değil mi? Allah size niye azap ediyor günahlarınızdan ötürü? Hayır hayır sizler başkalarından farklı değilsiniz. Allah dilediğine ya da dileyenlere azap eder. O'nun hükmüne itiraz edecek yoktur.

19. "Ey Kitap ehli! Peygamberlerin arası kesildiğinde, "Bize müjdeci ve uyarıcı gelmedi" dersiniz diye, size açıkça anlatacak peygamberimiz geldi. Şüphesiz O, size müjdeci ve uyarıcı olarak gelmiştir. Allah her şeye Kâdirdir."

Ey kitap ehli, peygamberlerin arasının kesildiği, peygambersiz geçen uzun bir fetret döneminden sonra biz bir müjdeci ve uyarıcı gelmedi diye şikâyet bulunmayasınız diye size dinin hükümlerini açıklamak üzere elçimiz geldi. Daha önce içinizden uyarıcılar ve müjdeleyiciler seçerek rahmeti gereği size kendi bilgisinden aktaran, sizi yolsuz yordamsız, çözümsüz bırakmayan Rabbiniz şimdi de size son elçisini göndermiştir. Artık biz ne yapalım? Nasıl hareket edelim? Neyle amel edelim? Hayatımızı nasıl düzenleyelim? Kime başvuralım? Kitap yok, peygamber yok, örnek yok demenize, mâzeretler ileri sürmenize hakkınız kalmamıştır. İşte uzun bir fetret döneminden sonra elçimiz gelmiştir. Artık bize ne ondan? demeyin. Bu peygamber bizi il-gilendirmez demeyin.

Unutmayın ki bu son mesaj evrensel bir mesajdır. Bu son kitap ve peygamber çağlar üstü bir mesajdır. Kur'an tüm insanlığa hitap eden bir mesajdır. Muhammed (a.s) tüm kıyamete kadar tüm toplumlara elçi olarak gönderilmiştir. Ama siz bilirsiniz. İsterseniz size gelmiş bu elçiyi reddedin. İsterseniz ilgilenmeyin onun getirdiği mesajla. İsterseniz dininizi, hayatınızı sorgulamak, sizi Allah'ın istediği Müslü-manca bir hayata ulaştırmak için gelmiş olan bu kitaba, bu peygambere sırt dönerek kendi hevâ ve hevesleriniz istikâmetinde, atalarınızın bozduğu muharref bir din, muharref bir kitap istikâmetinde bozuk düzen hayatlarınıza devam edin. Ama unutmayın ki Allah kendisine itaat edenleri mükafatlarına boğmaya, isyan edenleri de cezalandırmaya Kâdirdir.

20. "Mûsâ, milletine: "Ey milletim! Allah'ın size olan nîmetini anın: İçinizden peygamberler çıkarmış ve sizi hükümdar yapmıştı, dünyalarda kimseye vermediğini size vermişti."

Hani hatırlayın, bir zamanlar Mûsâ (a.s) kavmi İsrâil oğullarına şöyle buyurmuştu: Ey kavmim, Allah'ın üzerinizdeki nîmetlerini bir ha-tırlayın. Hatırlayın da bu nîmetlerin sahibi olan Rabbinize kul olun, teşekkür edin. Rabbiniz sizin içinizden size hakkı, hidâyeti, doğruyu gösterecek, sizi yanlışlardan, cehenneme gidişten alıkoyacak peygamberler çıkarmıştır. Sizden krallar, yöneticiler kıldı. Sizi özgürlüğe ulaştırdı. Sizi krallar gibi yaşattı. Yeryüzünde başka toplumlara verme-diği üstünlükleri, nîmetlerini size verdi. Başkalarına vermediği yeryüzü iktidarını size verdi. Liderler ve önderler yaptı sizleri. Bakara ve diğer sûrelerde İsrâil oğullarına verilen nîmetleri anlatmaya çalışmıştık. Tabii burada Mûsâ (a.s) nın İsrâil oğullarına bir hatırlatması söz konusu olunca elbette bu nîmetlerin Mûsâ (a.s) öncesi nîmetler olduğunu anlayacağız.

Meselâ Hz. Yusuf (a.s) döneminde Müslümanlar Mısır'da bir dünya devletine egemen olmuşlardı. Tüm dünyaya egemen bir konu-ma gelmişlerdi. İşte Mûsâ (a.s) onlara bunları hatırlatarak kendilerine hadsiz, hesapsız lütuflarda bulunan Rablerine kulluğu çağırıyordu.

21. "Ey milletim! Allah'ın size yazdığı kutsal yere girin, ardınıza dönmeyin, yoksa kaybedenler olarak dönersiniz" demişti."

Öyleyse ey kavmim, Rabbinizin size bu büyük lütuflarını hatırlayın da O'na bir şükrane olarak Rabbinizin size yazdığı kutsal yere, büyük ata İbrahim (a.s) in, oğulları İshak (a.s) ve torunu Yakub (a.s) nın vatanı olan Arz-ı Mukaddese girin. Sakın ardınıza dönmeyin. İr-tidat etmeyin. İnancınızdan geri dönmeyin. Rabbinizin bu cihad emrinden dönmeyin demişti Mûsâ (a.s). Rabbinizin atanız İsrâil'in, Yakub'un diliyle size vaâdettiği, sizin vatanınız olmasını istediği bu toprak-lardan vazgeçmeyin. Orada oturan zorbaların varlığından çekinerek gerisin geriye dönmeyin. Yoksa kaybedersiniz.

Anlayabildiğimiz kadarıyla İsrâil oğulları Mûsâ (a.s)'la birlikte Mısırdan çıkıp eski yurtlarına dönerlerken Faran çölünde bulundukları bir sırada bu emir, bu cihad emri kendilerine verilmişti. Onlar böyle Allah adına bir cihadı göze alamadılar. O bölgedeki zorbalardan korkup tekrar geriye, Mısır'a dönmeyi düşündüler ve kendilerini Allah yolunda cihada çağıran peygamberlerine şöyle dediler:

22. "Ey Mûsâ! Orada zorba bir millet vardır, onlar oradan çıkmadıkça biz oraya girmeyeceğiz, eğer çıkarlarsa biz de gireriz" demişlerdi."

Ey Mûsâ, orada zorba bir toplum var. Orada güçlü, kuvvetli, zâlim bir toplum var. Biz onlarla baş edemeyiz. Biz onlarla asla savaşamayız, buna güç yetiremeyiz dediler. Tarihî bilgilere bakılırsa bunlar Ama likalılardı. Onlar aradan çıkıp gitmedikçe, savaşsız olarak orayı bize teslim etmedikçe biz asla oraya girmeyeceğiz. Eğer onlar oradan çıkıp giderlerse ancak o zaman biz gireceğiz dediler. İnandıkları Allah uğrunda savaşmaya, ölmeye, öldürmeye değmeyen bir Allah. Uğrun-da fedâ-i mal ve fedâ-i canda bulunmaya değmeyen bir Allah inançları var adamların. Tıpkı şu andaki bizler gibi.

23. "Korkanlar arasında bulunan, Allah'ın nîmete erdirdiği iki adam: "Üstlerine kapıdan yürüyün, oradan girerseniz şüphesiz galip gelirsiniz; eğer inanıyorsanız Allah'a güvenin" demişlerdi."

Evet, korkanlar arasında bulunan ya o azgın Amalikalırdan korkanlar arasında bulunan ya da Allah'tan Allah'ın istediği gibi korkan, Allah'ın cihad emrine karşı gelmekten korkan, Allah'ın lütuf ve nî-metlerine erdirdiği, kendilerine şuur verdiği iki kişi arkadaşlarını ciha-da teşvik ederek onlara dedi ki: Onların üzerine, o Amâlikalıların üzerlerine kapıdan yürüyün. Cüsseleri iri ama îmanları zayıf olan, kalıpları iri ama kâfir oldukları için cesaretleri zayıf olan bu insanlardan korkmayın. Eğer Allah'a güvenip şehrin ana kapıları üzerinden onların üzerine yürürseniz, böylece cihad için bir kararlılık gösterisinde bulunursanız onlar sizden korkacaklardır.

O iki kişinin onlara bunu söylemelerinin sebebi de anlayabildiğimiz kadarıyla şudur: Sizler zâlimlerin, talancıların, sömürgecilerin yaptıkları gibi şehrin bağlarından, bahçelerinden, nîmetlerinin bulunduğu yerlerden şehri yağmalayarak girerseniz onların gözünde aç gözlü yağmacılar olarak düşersiniz bir, bir de böyle bir girişle girdiğiniz şehrin, ülkenin insanlarını diriltme imkânınız kalmaz. Onlara hidâyet adına hiçbir mesaj da sunamazsınız. Oraya girseniz bile asla sahip olamazsınız. Bedenlerine sahip olsanız bile kalplerine sahip olamazsınız. Bir çapulcu güruh olarak onlara karşı güveninizi zedelemiş olursunuz. Evet o kadar insanın içinden bunu söyleyebilecek sadece iki insan çıkmış. Allah'ın elçisi Mûsâ (a.s) ile tartışmalarını sürdüren toplum bakın şöyle diyor:

24,25. "Ey Mûsâ! Onlar orada oldukça biz asla oraya girmeyeceğiz. Sen ve Rabbin gidin savaşın, doğrusu biz burada oturacağız" demişlerdi. Mûsâ: "Rabbim! Ben ancak kendime ve kardeşime söz geçirebiliyorum; artık bizimle bu yoldan çıkmış milletin arasını ayır" dedi."

Ey Mûsâ, onlar orada oldukları sürece biz asla oraya girmeyeceğiz. Sen ve Rabbin birlikte gidin savaşın, biz burada oturup bekleyeceğiz dediler. Allah

yolunda bir savaşı göze alamadılar. İnandıkları Allah uğrunda savaşı göze almaya değmeyen bir Allah. Halbuki Allah ve Resûlünden bir savaş çağrısı alan Rasulullah Efendimizin ashabı, o güzide insanlar kendilerini savaşa çağıran pişdarlarına şöyle demişlerdi: Ey Allah'ın Resûlü, bizler sana İsrâil oğullarının elçilerine dediğini demeyiz. Biz asla böyle bir tavır sergilemeyiz. Sen ve Rabbin gidin savaşın, biz burada bekleyeceğiz demeyiz. Sen ve Rabbin gidin savaşın, biz de sizinle birlikte gelip savaşacağız deriz. Dilediğine hükmet, dilediğin yere yürü vallahi biz hep senin yanındayız demişlerdi.

İsrâil oğullarının bu bozuk tavırlarını, bu İslâm dışı küstahlıklarını görünce Hz. Mûsâ (a.s) da şöyle diyordu: Ya Rabbi ben ancak kendime ve kardeşime söz geçirebiliyorum. Benim sözüm kendimden ve kardeşimden başkasına geçmiyor. Görüyorsun ki ben kendimden ve kardeşim Harun'dan başkasına mâlik değilim. Binaenaleyh ya Rabbi ben bunlar adına, bunların bu küstahlıkları adına Senden özür diliyorum. Ben bunlara hakim olamıyorum. Ya Rabbi Sen âdil hükmünle bizimle bunların arasını ayır. Bizi bunlarla bir tutma. Beni ve kardeşimi bunlardan ayır ya Rabbi. Eğer bu küstahlıklarından ötürü bir azap göndereceksen ne olur bizi ayır ya Rabbi. Bizi bunlarla bir tutma ya Rabbi. Mûsâ (a.s) nın bu telaşına, bu ürperişine karşılık bakın Rabbimizin cevabı şöyle:
26. "Allah: "Orası onlara kırk yıl haram kılındı; yeryüzünde şaşkın, şaşkın dolaşacaklar. Sen, yoldan çıkmış millet için tasalanma" dedi."

Rabbimiz Mûsâ (a.s) nın duasına icabet buyurdu. Ve Allah yolunda bir cihadtân kaçan İsrâil oğullarını da bu davranışlarından ötürü cezalandırıverdi. Nasıl bir ceza verdi Allah onlara: Bakın buyurdu ki Rabbimiz: Onlar Benim emrime karşı mı geliyorlar? Onlar bir savaş çağrısına itiraz mı ediyorlar? O halde onlar kırk yıl o kutsal topraklardan mahrum kılınacaklar. Kırk yıl o topraklar onlara haram kılındı. Evet onlar bu tavırlarından ötürü kırk yıl evsiz, barksız, vatansız olarak şaşkın, şaşkın çöllerde dolaşmaya mahkum oldular.

Rabbimiz elçisine dedi ki ey peygamberim, artık sen bu şaş-kınlar için, bu itaatten çıkmışlar için kendini yorma. Tasalanma onlar için. Allah'ın bir savaş emrine karşı takındıkları bu olumsuz tavırla-rından, bu serkeşliklerinden ötürü Allah'ın cezasına uğruyorlar ve kırk yıl perişan bir vaziyette dolaşıyorlar. Ve nihâyet bu kırk yılın sonunda o nesil tükeniyor, o Firavunun ezici sisteminin altında kimlikleri silinmiş, kölelik ruhlarına işlemiş insanlar ölüyorlar ve onlardan yepyeni bir nesil geliyor. Çölde özgürce büyümüş, babaları gibi Firavun'u ve zulmünü tanımamış yepyeni bir nesil yetiştirdi sıfırdan Mûsâ (a.s). Ve işte bu nesil o mukaddes toprakları fethedip giriyorlar.

27. "Ey Muhammed! Onlara Adem'in iki oğlunun kıssasını doğru olarak anlat: İkisi birer kurban sunmuşlar, birininki kabul edilmiş, diğerininki edilmemişti. Kabul edilmeyen, "Andolsun seni öldüreceğim" deyince, kardeşi: "Allah ancak sakınanların takdim ettiğini kabul eder" de-mişti."

Ey peygamberim, onlara, o hasetçi yahudilere, kendileri için Rableri tarafından açılmış senin gibi bir rahmet kapısına karşı ilgisiz kalmış insanlara Adem'in iki oğlunun, Habil ile Kabil'in kıssasını hak olarak anlat. Bu kıssa ile onlara öğüt ver, onlara hakkı göster. İki Adem oğlu arasında geçen bu kıssayı onlara anlat ki şu anda sen kardeşlerine karşı Kabil rolünü oynayan, Rabbinin seni seçip, sana verdiği lütuflarını kıskanan, Rabbinin takdirine isyan eden bu insanlar ne yaptıklarını iyice anlasınlar. Senin karşında kendi konumlarını iyi bir değerlendirsinler. Çünkü bu kıssa onlara bu gerçeği anlatacak gerçek bir kıssadır.

Ademin oğulları Rablerine bir kurban takdim etmişler, birinin sunduğu kurban kabul edilmiş, ötekisininki hüsnü kabul görmemişti. Çünkü birisi ihsan ehliydi. O Allah'ı görüyormuşçasına Ona kulluk şuuru içindeydi. Malının en güzelini, Allah'a lâyık olanını kurban etmiş, ötekisi de en değersizini kurban etmişti. Habil mülkün sahibinin bilincinde olarak kurbanda bulunmuş, en iyisini sunmuştu. Verdiğinin daha güzeliyle kendisine mukâbelede bulunulacağının güvencesi içinde kurban sunmuştu. Kabil ise mülkü kendisinin zannederek, mülkün sahibine karşı bir güvensizlik duygusu içinde kurban takdim etmişti. Onun içindir ki zâhiren birbirine benzeyen ama niyet olarak birbirinden çok farklı olan bu amelden birisini kabul eden Rabbimiz, ötekisini kabul etmemişti. Doğal olarak kurbanının kabul edilmeyişini gören Kabil'in hemen hatasını anlayıp tevbe etmesi, durumunu düzeltmesi gerekirken öyle yapmıyor da kardeşini kıskanıp haset ediyor. Yâni Allah'ın takdirine karşı geliyor. Allah'a hikmetsizlik izafe ediyor. Kabul edip etmeyen Allah iken o kardeşini suçluyor. Tıpkı Allah'ın takdirine kafa tutan, Adem'e secde etmesini emreden Rabbini hikmetsizlikle itham eden şeytan gibi. Evet bildiğimiz kadarıyla tarihte ilk hasit şeytandır, ikincisi de Kabil'dir. Kardeşini kıskanarak onu öldürmeye teşebbüs ediyor. Andolsun ki seni öldüreceğim der. Kardeşi sorar ona: Beni niye öldüreceksin? O der ki senin kurbanın kabul edildi, benimki kabul edilmedi. Bunun üzerine Habil der ki, Allah ancak muttakilerin, kendisi karşı kulluğunun bilincinde olanların kurbanını kabul eder. Yâni bu konuda benim bir suçum yoktur, yetkim de yoktur. Sen bunu kendin istedin, kendin hak ettin. Binaenaleyh bu konuda beni suçlaman yerine durumunu bir gözden geçir de muttakilerden olmaya çalış.

28,29,30. "Beni öldürmek üzere elini bana uzatırsan, ben seni öldürmek için sana elimi uzatmam, çünkü ben, âlemlerin Rabbi olan Allah'tan korkarım. Ben, hem benim hem de kendi günahını yüklenip cehennemliklerden olma-nı isterim,

zulmedenlerin cezası budur. Bunun üzerine, kardeşini öldürmekte nefsine uydu ve onu öldürerek, zarara uğrayanlardan oldu."

Eğer bu gerçeği anlamaya yanaşmaz, durumunu düzeltmez ve illa da suçsuz olduğum halde beni öldürmeye elini uzatırsan, bilesin ki ben seni öldürmek için harekete geçmeyeceğim. Ben böyle bir haramı işleyip Rabbime isyan etmekten Allah'tan korkarım. Yâni sen beni öldürmek için elini bana uzattığın zaman ben senden önce davranıp seni öldürmeye teşebbüs etmeyeceğim. Dilerim ki sen hem benim gü-nahımı, hem de kendi günahını yüklenip ateşe atılanlardan olursun. Zâlimlerin cezası işte budur. Ben bir kardeş karşısında bir zâlim olmayı değil bir mazlum olmayı yeğlerim. Bunun üzerine Kabil kardeşini öldürme konusunda nefsine teslim oldu, nefsinin hevâsına tabi oldu. Onun nefsi, içgüdüsü kendisini kardeşini öldürmeye sevk etti. Allah'a değil de nefsine teslim olduğu için nefsi ona bunu makul gösterdi. Onu öldürdü ve zarar edenlerden oldu. Evet yeryüzünde ilk kıtal hadisesi böylece gerçekleşmiş oldu. Yeryüzünde ilk kan dökülmüş oldu. Kan döken Kabil hüsrana uğrayanlardan oldu. Çünkü Rasulullah Efendimizin bir hadisinin beyanıyla kıyamete kadar adam öldürenlerin, kan dökenlerin günahlarının bir misli bu çığırı ilk açan Kabil'e yazılacaktır.
31. "Allah, kardeşinin ölüsünü nasıl gömeceğini göstermek üzere, ona yeri eşeleyen bir karga gönderdi. "Bana yazıklar olsun! Kardeşimin ölüsünü örtmek için bu karga kadar olmaktan aciz kaldım." dedi de ettiğine yananlardan oldu."

Bunun üzerine Rabbimiz ona kardeşinin cesedini nasıl göme-ceğini göstermek için yeri gagasıyla eşen bir karga gönderdi. Hem-cinsini öldürdükten sonra onu toprağa gömerek Kabil'e yol gösteren bir karga gönderdi Allah. Kabil onu görünce yaptığı bu işten dolayı, kardeş kanına girmekten ötürü hasret ve nedamet içinde şöyle ses-lendi: Yazıklar olsun bana. Bir karga kadar olup ta kardeşimin cese-dini toprağa nasıl gömeceğimi bilmekten aciz oldum. Demek ki tüm bilgiler Allah'tandır. İnsanlık tüm bilgilerini vahiyle öğrenmiştir. Bakın Rabbimizin vahyi olmadan, Rabbimizin yol gösterisi olmadan insan kabir kazma sanatını bile bilemiyor.
32. "Bunun için İsrâil oğullarına şöyle yazdık: "Kim bir kimseyi bir kimseye veya yeryüzünde bozgunculuğa karşılık olmadan öldürürse, bütün insanları öldürmüş gibi olur. Kim de onu diriltirse (ölümden kurtarırsa) bütün insanları diriltmiş gibi olur. "Andolsun ki onlara belgelerle peygamberlerimiz geldi, sonra buna rağmen, onların çoğu yeryüzünde taşkınlık edenler oldu."

İşte bundan ötürü Biz İsrâil oğullarına şunu yazdık, şunu farz kıldık: Kim ki bir insanı adam öldürmenin, kan dökmenin, ya da yeryüzünde fesat çıkarmanın

dışında başka bir sebeple öldürürse tüm insanlığı öldürmüş gibi olur. Allah katında bir ile binin hiçbir farkı yoktur. Ha bir insanı öldürmüşsünüz, ha tüm insanlığı.

Evet bu sebeplerin dışında adam öldürmek, kan dökmek yasaktır. Karşıdaki kişi eğer bir adam öldürmüşse kısas olarak öldürülür. Veya eğer yeryüzünde fesat çıkarmışsa o da öldürülebilir. Yeryüzünde fesat Allah'ın yeryüzünde koyduğu düzeni bozmak, Allah'a, Allah'ın dinine, Allah'ın elçilerine savaş açmak, Allah'ın yeryüzünü, insan hayatını düzenlemek üzere gönderdiği hayat programını reddetmek, İslâm'ın meşru yönetimine karşı gelip savaşmak anlamlarına gelmektedir.

İşte bunlar sebebiyle öldürülebilir insan. Ama bunların dışında adam öldürmenin yasaklığını Biz İsrâil oğullarına yazdık diyor Rab-bimiz. Evet, kim bu sebeplerin dışında bir kimseyi öldürürse tüm insanlığı öldürmüş gibi olur. Kim de bir insanı diriltirse, bir hayatı kurtarırsa tüm insanlığı diriltmiş, kurtarmış gibi olur. Çünkü bir insanı haksız yere öldüren kimse dünyada öldürmelere yol açmış, ruhsat çıkarmış olduğu için sanki tüm insanları öldürmüş gibidir. İnsanı öldürmekten çekinen, bu yolu kapayan, insan hayatına hürmet gösteren kimse de tüm insanları diriltmiş gibi olur. İnsanlara vahiy ulaştırarak, din ulaştırarak insanları gerçek hayata, cennete ulaştıranlar da aynen böyledir. Bir kişinin hidâyetine sebep olanlar tüm insanlığı hidâyete ulaştırmış gibi Allah katında sevap kazanır.
33,34. "Allah ve peygamberleriyle savaşanların ve yeryüzünde bozgunculuğa uğraşanların cezası öldürülmek veya asılmak yahut çapraz olarak el ve ayakları kesilmek ya da yerlerinden sürülmektir. Bu onlara dünyada bir rezilliktir. Onlara âhirette büyük azap vardır. Ancak, onları yakalamanızdan önce tevbe edenler bunun dışındadır. Biliniz ki Allah, bağışlar ve merhamet eder."

Allah'a ve O'nun elçilerine karşı savaş açanların, Allah'ın elçileri vasıtasıyla insan hayatını düzenlemek üzere gönderdiği hayat programına karşı savaş açarak, yeryüzünde bozgunculuk yaparak, insanlık suçu işleyenlerin, insanların dünya ve ukba mutluluklarının önüne geçenlerin, insanlar ile Allah arasına, insanlar ile dinlerinin arasına girip perde olanların, insanlarla cennet arasına barikatlar koyan-ların, kendi arzularını, kendi yasalarını uygulamaları için insanları Allah yasalarından uzaklaştıranların, kendi tanrılıklarını zorla insanlara empoze ederek Allah kullarını Allah'a kulluktan koparanların, insanları ifsat edenlerin, insanları bozanların, insanların çözülüşünü, bozuluşunu hazırlayanların cezası öldürülmeleri, ibret olsun diye asılmaları, veya çaprazlama el ve ayaklarının kesilmesi, ya da ülkelerinden, vatanlarından başka bir diyara sürülmeleridir.

İşte bu cezalar onlar için dünyada bir zelilliği, bir rezilliği tattır-maktır. Ama onların cezaları sadece bu dünya ile sınırlı kalmayacaktır, âhirette de büyük bir azap onları beklemektedir. Dayanılmaz bir cehennem ateşi vardır onlar için. Evet İslâm devletinin başkanı bunlardan birini tercih yetkisine sahiptir. İsterse öldürür, isterse asar, isterse el ve ayaklarını keser, dilerse de onu sürgüne gönderir.

Ancak siz onlara hakim olmadan, onları yakalamadan önce tevbe edip durumlarını düzeltenler, Allah'la aralarını ıslah edenler bunun dışındadır. Unutmayın ki Allah çok bağışlayandır, merhamet edendir. Öyleyse böyle durumda olanlara karşı sizler de bağışlamadan, affetmeden yana tavır alın.

35. "Ey İnananlar! Allah'tan sakının, O'na ulaşmaya yol arayın, yolunda cihad edin ki kurtulasınız."

Ey îman iddiasında bulunanlar, ey ben mü'minim diyenler, Allah'tan takvalı olun. Allah konusunda muttaki olun. Allah karşısında takınmanız gereken kulluk tavrını takının. Allah'la yol bulun. Yolunuzu Allah'a sorun. Allah'ın istediği bir hayatı yaşayın. Allah'a karşı sorumluluklarınızın bilincine erin. Ve O'na yaklaşmaya, O'na yakın olmaya, Onun rızasını kazanmaya vesileler arayın. O'na yaklaşmaya, O'na ya-kın olmaya çabalayın. Böylece O'na îman iddialarınızı eyleme dönüş-türün. O'na ve O'nun dinine îman iddialarınızda samimi olun. Çünkü takvasız, itaatsiz, amelsiz, samimiyetsiz, çabasız bir îman iddiası boş bir iddiadan başka bir şey değildir.

Takvalı olun ve de Rabbinize yaklaşma konusunda, Rabbinizin yakınlığını, hoşnutluğunu kazanma konusunda vesileler arayın, vesilelere sarılın. Vesile aslında yönelmek demektir. Allah'ın rızasını, yakınlığını kazandıracak sebeplere tutunmak, vasıtalara yönelmek demektir. Âyetin devamında bu vasıtaların en başta geleni zikrediliyor. Allah'ın dinini yüceltmek, Allah'ın arzularını, egemenliğini gerçekleş-tirmek için, Allah'a kulluk yolunun önündeki tüm engelleri kaldırıp Müslümanca bir hayatın ortamını hazırlamak üzere Allah yolunda ci-had edin. İnancınızın gereği bir hayatı yaşamak adına tüm gücünüzle cehd-ü gayret gösterin. Allah karşısında acizliğinizi, güçsüzlüğünüzü, çaresizliğinizi anlayarak O'nun istediği kulluklara koşun. O'nun istediği tavırları takının. O'na lâyık ibâdet, itaat ve teslimiyetlerle Rabbinize yakınlığı arayın.

İşte vesile budur. Vesile Allah'a Allah'ın istediği kulluk şekilleriyle yaklaşmaya çalışmaktır. Değilse kimilerinin iddia ettikleri gibi vesile Allah'la kul arasına, kulları arasına aracılar, şefaatçiler, mürşidler sokmak, Allah'a yaklaşabilmek için bunlara yakın olmaya koşmak değildir. Çünkü Zümer sûresinin beyanıyla bu anlayış hattâ şirktir, sapmadır Allah korusun.

“O'nu bırakıp da O’nun berisinde evliya bulup on-lara, bizi Allah'a yaklaştırsın diye kulluk ediyoruz” derler.
(Zümer 3)

Evet Allah’tan başka velîler edinenler, Allah’ın dûnunda birtakım karar dostları, birtakım karar mercileri bulanlar, Allah berisinde birtakım program yapıcıları, kanun koyucuları, sığınma mekânizmaları bulanlar, Allah’tan başka hayatlarında söz sahibi birtakım varlıklar bularak Allah’a yapmaları gereken kulluğun bir bölümünü onlara yapanlar, onlara dua edenler, onlardan yardım bekleyenler var ya, işte böylelerine niye böyle şirke düşüyorsunuz? Niye böyle Allah’a şirket içinde, ortaklık içinde bir kulluktan yanasınız? denilince derler ki:

Aslında biz Allah’a îman ediyoruz. Biz Allah’ı kabul ediyoruz. Aslında biz bunlara kulluk etmiyoruz. Bizim bu varlıklara yönelmemiz, bunları dinlememiz, bunları razı etmeye çalışmamız, bunların hatırını kazanmaya çalışmamız başka değil sadece onların Allah’la bizim aramızda aracı, şefaatçi olmalarındandır. Biz bu varlıklarla Allah’a yaklaşabilmeyi hedefliyoruz. Bizi Allah’a yaklaştırsınlar diye onları dinliyor, onları seviyor, onlara itaat ediyor, dua ediyor, ibâdet ediyoruz. Biz onlara kendimizi beğendirelim ki onlar da bizi Allah’a beğendirsinler. Biz onların sevgilerini kazanalım ki onlar da bizi Allah’a sevdirsinler. Biz onlara kulluk edelim ki onlar da yarın Allah huzurunda bize şefaatçi olsunlar. Aslında bu varlıklar Allah katında şerefli, makbul varlıklardır. Bizim onlara kulluğumuz Allah’a kulluk, onları memnun etmemiz Allah’ı memnun etmemiz anlamına geldiği için bizler Allah’la aramıza bu insanları, bu müesseseleri, bu unsurları vesile ediniyor, bunların eteğine yapışıyoruz diyorlar.

Halbuki bu dünyada kendilerini Allah’tan, Allah’ın kitabından, Allah’ın elçisinden uzak bir hayatın mahkumu ettikleri için zavallılar anlayamıyorlar. Bilemiyorlar ki Allah’a yaklaşmanın yolu Allah’ın gönderdiği kitabından geçer. Bilmiyorlar ki bu kitapta Allah şirki asla onaylamıyor. Allah’ın onaylamadığı, Allah’ın istemediği, haram kıldığı, yeryüzünde en büyük suç dediği şirke sarılarak Allah’a en büyük iftirayı yaptıklarının farkında değiller zavallılar.

Halbuki Allah şu kitabında ve bu kitabın pratiği olan peygamberinin hayatında çok açık bir şekilde ortaya koymuştur ki kullarıyla kendisi arasında gerek dua konusunda, gerek ibâdet ve itaat konusunda hiç kimseyi görmek istemiyor. Kendisiyle birlikte başkalarını da dinleme konusunda, kendisiyle birlikte başkalarına da itaat etme konusunda kullarını soğanın dişisinden bile kıskandığını söylüyor. Kullarından nerede, hangi zaman dilimi içinde, hangi şartlar altında olursa olsun sadece kendisine kulluk, sadece kendisine itaat istiyor.

Arkadaşlar biliyoruz ki tarihin her devrinde insanların genelinde Allah inancı hep var olmuştur. Her dönemde madde ötesi, üstün güç ve kudret sahibi, yaratıcı olan Allah inancının var olduğunu ve insanların bu yaratıcıya îman ettiklerini biliyoruz. Ama aynı zamanda bu insanların genelinde şöyle bir kanaat söz konusu idi. Allah vardır, yaratıcıdır, tüm kâinâtı O yaratmıştır, kendilerini de O yaratmıştır, O yücedir, Âlîdir ama bu yüce varlıkla insanların doğrudan doğruya irtibat kurmaları mümkün değildir. Onun içindir ki bu yüce varlıkla insanların irtibatlarını sağlayacak aracılara ihtiyaç vardır. İşte bu durumda bazı aracıların bulunması kaçınılmazdır demişler. Ve bu yüce varlıkla bizim irtibatımızı sağlasın diye bir kısım varlıklar geliştirmişler ve kendilerine kulluk yapmaya emirlerini dinlemeye başlamışlar.

Veya kendilerini yüce varlıklar bilip Allah'a karşı şefaatçiler kabul etmeye kendilerini Allah'a yaklaştıracaklarına inanıp kendilerine harikulade sıfatlar yüklemeye çalışmışlar. Bu varlıkları Allah sever gibi sevmeye onlar hatırlarına Allah arzularını ayaklarının altına almaya, Allah'a yapmaları gerekenleri kendilerine yapmaya, kendilerinde güç kuvvet görerek sıkıntılı anlarında dua edip imdatlarına çağırmaya başlamışlar. Karşılarında mest olup secdelere kapanmışlar, kalplerinin derinliklerinde kendilerine yer vermişler, Allah sever gibi sevmişler.

Arkadaşlar, ister melekler, ister peygamberler, ister Allah'ın salih kulları, isterse diğer varlıklar olsun insanların birilerini aracı bilip, vesile bilip Allah'la kendi aralarına sokmaları çok tehlikelidir. Çünkü Allah asla kendisine bu şekilde yapılan bir kulluğu kabul etmiyor. Zira O'nun ortakları yoktur, yardımcıları yoktur, vezirleri, yetkilileri, oğulları, kızları, hanımları yoktur. O Allah tüm varlıklardan yüz çevirip sadece kendisine kulluk yapan, sadece kendisini dinleyen kullarının kulluğunu kabul etmektedir. Sadece kendisi önünde secde eden, başka hiçbir varlık önünde secde etmeyen, sadece kendisinin kanunlarına itaat eden, başka hiç kimsenin kanunlarına itaat etmeyen, sadece kendisinin hayat programını uygulayan başkalarının hayat programlarını uygulamaya yanaşmayan ve sadece kendisini razı etmeye çalışan, başkalarını razı etme gereği duymayan kullarının kulluklarını kabul edecektir. Bunu hiçbir zaman hatırımızdan çıkarmayalım inşallah.

Evet, burada anlatılan vesile Allah'a Allah'ın istediği şekilde kulluklarla ve O'nun yolunda cihadla yaklaşmaya çalışmaktır. Çünkü Allah'a îman O'ndan gelen cihad emrine îmandır. Ve zaten müminler O'na îman ederlerken mallarını da canlarını da O'na satmışlardır. Malın da canın da sahibi olarak Allah'ı bilmişler ve öylece îman etmiş-lerdir.

İşte bakın burada da buna dikkat çekilerek îman, cihad ve tak-va arasında bir ilişki vurgulanıyor. Cihad bir Müslümanın kalbindeki takvanın açığa çıkmasıdır.

Cihad takvanın alâmetidir. Cihad ve takva Allah'a yaklaşma vesileleridir. Öyleyse Allah'ın rızasını ve Allah'ın yakınlığını arayanlar bunun için Allah yolunda cihada koşsunlar.

36. "Doğrusu, yeryüzünde olan bütün şeyler ve onların bir katı daha kâfirlerin olsa da, kıyamet gününün azabından kurtulmak için fidye verseler kabul edilmez. Onlara elem verici azap vardır."

Bakın, bir önceki âyette vesile konusu anlatılmıştı. Yâni ey îman iddiasında bulunanlar, sizler kendi yaptıklarınız, kendi amelleriniz, kendi çabalarınız dışında başka hiçbir şeyi aracı olarak öne süremezsiniz. Allah katında, Allah mahkemesinde sizin O'na O'nun istediği stilde, Onun tarif buyurduğu biçimde yaptığınız kulluklarınızın, O'nun rızası uğrunda cehd-ü gayretiniz dışında hiçbir şeyin bir değeri olmayacak buyurulduktan sonra burada da aynı gerçek ortaya konuyor. Eğer yeryüzündeki servetlerin tamamı ve onun bir misli daha onların olsa, bununla da kıyamet gününün azabından kurtulabilmek için fidye vermeye kalkışmış olsalar yine de bu onlardan kabul edilmeyecektir. Zaten tüm mülk Allah'ın değil midir. Yâni kimin malını kime veriyorlar da kabul edilsin? Onlar için elem verici dayanılmaz bir azap vardır. Evet görüyor musunuz? Tüm dünya ve içindekiler kast ediliyor âyet-i kerîmede.

37. "Ateşten çıkmak isterler, çıkamazlar. Onlara sürekli azap vardır."

Onlar, o kâfirler oradan çıkmak isteyecekler, ama ne mümkün, o ateşten asla çıkamayacaklar. Onlar için kesintisiz bir azap vardır, sürekli bir azap vardır. Evet kimileri bu ve benzeri âyetleri delil olarak göstererek cehennemden çıkacak kimse olmayacak demektedirler. Halbuki bu âyet çok açıktır ki kâfirlerle alâkalı bir âyettir. Mü'minlerle ilgisi yoktur bu âyetin. Daha önceleri Mutezile büyük günah işleyen kimselerin asla cennete giremeyeceğini iddia etmişler, Sünnîler ise Allah'ın rahmetinin onları da kapsadığını, eğer bir kişide îman varsa, bu îmanın seviyesi ne olursa olsun Allah onu îmansızlarla denk tutma-yacaktır demişlerdir. Bu konuyu anlatan pek çok hadis mevcuttur. Yine cehenneme girenlerden hiç kimse çıkmayacak diyenler Secde sûresinin şu âyetini delil gösterirler:

"Ama fâsıklara gelince, işte onların varacağı yer ateştir. Oradan çıkmak isteyişlerinin her defasında geri çevrilirler ve onlara: "Yalanlayıp durduğunuz ateşin azabını tadın." denir."

(Secde 20)

Burada kâfirler denmiyor, fâsıklar deniyor. Öyleyse onlar da cehennemden çıkamayacaklar diyorlar. Halbuki aynı sûrenin önceki âyetlerinden birinde bakın fâsıkı şöyle tarif ediyor Rabbimiz:

"İnanan kimse yoldan çıkmış kimseye benzer mi? Bunlar bir olamazlar."

(Secde 18)

Hiç böyle mü'min olan bir kimse fâsık olan, yoldan çıkmış, îmandan, itaatten çıkmış olan birisi gibi olur mu? Bu ikisi hiçbir olur mu? Bir mü'minle bir fâsık, kâfir nasıl bir olabilir? Bunlar asla bir olmazlar. Mü'min ayrıdır, fâsık ayrıdır. Mü'min ayrıdır, kâfir ayrıdır. Allah'a itaat eden ayrıdır, isyan eden ayrıdır. Bu ikisi asla bir tutulmaz, bir değer-lendirilmez. Allah bu ikisini asla bir tutmaz. Evet burada anlatılanların da kâfirler olduğu son derece açıktır. Öyleyse benim anladığımı demeyeyim de, peygamberimin bu kitaptan, bu âyetlerden anladığı o ki, cehennemden çıkacaklar da olacaktır. Bunlar mü'minlerin günahkârlarıdır. Rasulullah'ın hadislerinin beyanıyla onun şefaatiyle bu mü'min-ler günahları kadar bir ceza gördükten sonra cehennemden çıkarılacaktır. Bu konuda kitabımızda da iki âyet biliyorum. Onları da sadece okuyup bitirelim inşallah.

"Cehennem, Allah'ın dilemesine bağlı olarak, te-melli kalacağınız du-rağınızdır." der. Doğrusu Rabbin ha-kimdir, bilendir.

(En'âm 128)

"Rabbinin dilemesi bir yana, gökler ve yer durduk-ça, orada temelli kalacaklardır. Rabbin, şüphesiz, her istediğini yapar."

(Hud 108)

Kâfirler orada ebedîyen kalacaklar. Gökler ve yer durdukça cehennemde ebedîyen kalacaklar, ancak Allah'ın diledikleri müstes-na. Allah'ın dilemesi ya da Allah'ın diledikleri müstesna orada ebedî-yen kalacaklar onlar. Demek ki âyet-i kerîmenin ifadesinden anlıyoruz ki cehennemde ebedîyen kalmayanlar da, ya da oradan çıkıp kurtulanlar da olacaktır Allahu âlem. Bundan sonraki âyetinde Rabbimiz hırsızlık cezası, hırsızlık haddiyle alâkalı yasasını bildirecek:

38. "Erkek hırsız ve kadın hırsızın, yaptıklarından ötürü Allah tarafından ibret verici bir ceza olarak, ellerini kesin. Allah Güçlüdür, Hakimdir."

Hırsızlık yapan erkek ve kadının o çirkin fiile karşılık Allah'tan bir ceza olarak, bir daha tekrarına imkân vermeyecek bir caydırıcılık olarak ellerini kesin. Allah Azîzdir, Hakîmdir, hikmet sahibidir, tüm emirleri, tüm yasaları mahza hikmetlidir. İzzet ve hikmet sahibi olan Rabbinizin bu yol gösterisine tabi olun da bizzat sizin hayrınıza, menfaatinize olan bu yasasını uygulayın. Hırsızlık yapan erkek ve kadının ellerini kesin ki toplumda ibreti âlem olsun ve bu iş yaygınlaş-masın. Kimse böyle çirkin bir fiile teşebbüs edemesin de toplumda can ve mal güvenliği olsun. Toplum temizlensin, temiz olsun. Evet, hırsızlığı haram kılan, hırsızların elinin kesilmesini emreden Rabbimiz bu eylemin bir ahlâk zaafı olduğunu ortaya koymuştur. Rabbimizin bu tür yasalarını eleştirenler, kabul etmeyenler aslında farkında olmadan suça prim veren, suçluyu savunan zâlimlerdir.

Halbuki bilgi kendisinden olan, bilginin kaynağı olan, yaptığı her şeyi mutlak bir hikmetle bilen Rabbimizin bize emrettiklerinin tamamı bizim hayrımızadır. Ancak İslâm bunu son derece sınırlandırmıştır. Her hırsızın değil sadece bu işi alışkanlık haline getirmiş kimselerin elinin kesilmesini emretmiştir. Ya da başka bir deyişle İslâm öncesi cahiliye döneminde var olan el kes-me eylemini sınırlandırmıştır. Detayıyla anlatamayacağım, sadece kısa bir özet yapalım inşallah:

1- Bir kere hırsızlık yapan erkek ve kadının elinin kesilmesi için onun âkıl bâliğ olması gerekiyor. Yâni yaptığı işin ne anlama geldiğini, bu işin haram olduğunu bilecek bir yaşta olması gerekiyor. Değilse yaptığı işin haramlığını bilemeyecek bir durumda olan kimseler için bu ceza uygulanmaz. İçlerinde âkıl bâliğ olmamış çocukların da bulunduğu bir hırsızlar çetesine bu had uygulanmaz. 2- Yine bu cezanın uy-gulanması için çalıntı malın belli bir miktar bedelde olmasını şart koşar İslâm. "Kıymete micennin" buyuruyor Allah'ın Resûlü. Bir kalkan kıymetinde bir mal olmalı ki had uygulansın. Yâni çalınan mal on dirhemden daha aşağı bir bedele sahipse had uygulanmaz. 3- Yine açıkta bulunan, korunması olmayan bir malın çalınması neticesinde had uygulanmaz. Yâni eğer mal sahibi malını koruma altına almamış, evinin kapısını kilitlememiş, meydana koymuşsa böyle korunmamış malların çalımında el kesilmez. 4- Yine çaldığı bir malı bulunduğu mekândan başka bir mekâna götürmemiş hırsızın da eli kesilmez. 5- Muhtaç olarak çalan kimseye de had uygulanmaz. Yiyecek maddelerini çalan kimseye had uygulanmaz. Meyve ve sebzelerin çalınmasın-da had uygulanmaz. Kamu hazinesinden çalanlara had uygulanmaz. Kıtlık döneminde çaresizlik sebebiyle, açlık sebebiyle yapılan hırsızlıklara had uygulanmaz. Hz. Ömer Efendimiz açlıktan dolayı birisinin devesini çalıp kesip yiyenlere had uygulamamıştır. Hattâ kölelerini aç bırakanlara bir dahaki sefer had uygulamak tehdidinde bulunmuştur. Çünkü her şeyiyle İslâm'ın uygulandığı bir İslâm toplumunda kimse hırsızlık yapmaz. Böyle bir toplumda hiç kimse hırsızlık yapmak zorunda değildir. Çünkü İslâm hırsızlığın tüm sebeplerini ortadan kaldırır. Servet sahiplerinin zekât, infak, yardımlaşma gibi sorumluluklarını Allah'ın istediği gibi bilincinde olduğu bir toplumda kim niye çalacak da? İslâm'ın istediği sosyal adâletin sağlandığı, mal dağılımı dengesinin kurulduğu bir toplumda insanlar niye hırsızlık yapsınlar da?

Bakın bir sahâbe malını çalan bir hırsızın elinden tutup Rasu-lullah Efendimizin huzuruna getirdi. İnfaz esnasında Allah'ın Resulü sapsarı kesildi ve onu yakalayıp getiren adama dedi ki siz şeytana yardımcı oluyorsunuz. Keşke bunu bana getirip teslim etmeden önce affetmiş ve şeytanı sevindirmemiş olsaydınız buyurdu.

Öyleyse anlıyoruz ki bu had uygulamasının hedefi insanların cezalandırılması değil, toplumda huzur ve sükunun sağlanması, mal güvenliğinin temin edilmesidir. Şimdi toplum içinde Allah'ın emrettiği bu cezayı uygulamazsanız mal ve can güvenliğini nasıl sağlayacaksınız? Hırsızların ve hırsızlık olaylarının nasıl önünü alacaksınız? Toplumda hırsızlara bir ceza uygulamamak suçsuzları cezalandırmak değil midir? Hani Allah yasalarını beğenmeyen sizler ne yapabildiniz? Kesebildiniz mi bu hırsızlıkların önünü? Her geçen gün suçlar ve suçluların artmasını neyle izah edeceksiniz? Bu insanlarla dolu hapishaneler neyin nesi? Orada da onları bu milletin cebindekilerle doyurup beslemiyor musunuz? Onların yarıda bıraktığı hırsızlığı sizler sürdür-müyor musunuz?

Halbuki toplumda Allah'ın istediği şekilde caydırıcı olarak eğer bir tek hırsızın elini kesmiş olsaydınız bu hırsızlar ordusundan, bu hapishaneler ordusundan kurtulmuş olacaktınız. Tabii vicdanı olmayanlar, kendileri hırsız olanlar ve kâfirler bunu anlayamayacaklardır.

Bir de önceki derslerimizde bu cezalarla alâkalı demiştim ki aslında suçlulara uygulanan bu cezalar hem onları temizlemek, hem toplumu temizlemek hedefini gütmektedir. Bir kere hırsızlık günahını işleyen Müslüman kendisine bu dünyada uygulanacak bu had cezasıyla temizlenip cennete gitmektedir. Değilse bu adam bu haliyle cehenneme gidecektir. Sonra hırsızlık yapan kimseye ceza uygulandığı zaman toplumda mal güvenliği gerçekleşecektir. Bu ceza bir tenkil, bir caydırıcılık özelliğiyle toplumda hırsızlık eylemlerini bitirecektir. Eğer böyle bir ceza uygulanmaz da hırsızlara prim verilirse o zaman toplumda hırsızlar çoğalacak, hırsızlar cesaret bulacak ve insanların mal güvenlikleri ortadan kalkacaktır.

Allah neyi nasıl yapmamızı istemişse öylece yapmak zorunda-yız. Allah'a akıl vermeye kalkışmamalıyız. Aslında dün ve bugün bu tür İslâmi cezaları eleştirenler demin de dediğim gibi suça ve suçluya prim veren insanlardır. Yâni şimdi düşünün, birileri enflasyonla birilerinin cebine el atmışken kime uygulayacaksınız bu cezayı? Yöneticilerin elleri sürekli yönetilenlerin cebindeyken kime uygulayacaksınız bu cezayı? O hain eller o ceplerden çekilmedikçe bunun uygulanması mümkün değildir. Birileri haksız yollarla birilerinin cebinden trilyonları götürürken baklava çalan çocuklara ceza verirseniz bu adâlet değildir. Önce toplumda tüm haksız kazanç yolları kapatılacak, tüm suiistimaller önlenecek, İslâm'ın istediği gelir dağılımı, servet dağılımı dengesi kurulacak, zenginler Allah'ın istediği gibi fakirlere karşı sorumluluklarını yerine getirecekler ondan sonra eğer toplumda hırsızlık eden insanlar çıkmışsa onların elleri kesilecektir diyelim ve bu konuyu da noktalayalım.

39. "Ettiği zulümden sonra tevbe edip düzelen kimse, bilsin ki Allah onun tevbesini kabul eder. Allah şüphesiz bağışlayandır, merhametli olandır."

Evet kim de yaptığı bu zulümden, bu hırsızlık fiilinden sonra tevbe eder, bu işten vazgeçer, Allah'la arasını düzeltir, ıslah olursa kesinlikle bilsin ki Allah onun tevbesini, dönüşünü kabul eder. Yâni bu suçu işleyip de gerek kendisine had cezası uygulanmış kimse, gerekse bu ceza uygulanmamış kimsenin tevbesini kabul edeceğini müjdeliyor Rabbimiz. Yâni hırsızlık yapan kimseye had cezası uygulanmış, yâni kul hakkı alınmış bile olsa bir de bu işin Allah'a yönelik veçhesi vardır ya. Bir de Allah hakkı söz konusudur ya. Allah hukuku, Allah yasası çiğnenmiştir ya. İşte iyi bir tevbeyle Rabbimiz o hakkını affedeceğini haber veriyor. Onun içindir ki hırsızın bir de tevbe etmesi gerekiyor. Tabii bu ifade tevbe etmiş olan bir kimsenin artık elinin kesilmeyeceği anlamına gelmediği gibi, eli kesildiği halde tevbe etmeyerek, bu işten vazgeçmeyerek hâlâ hırsızlığa devam edenlerin de affedileceği anlamına gelmez. Muhakkak ki Allah Ğafûr ve Rahîmdir.

40. "Göklerin ve yerin hükümranlığının Allah'ın olduğunu bilmiyor musun? Dilediğine azap eder, dilediğini bağışlar. Allah her şeye Kâdirdir."

Sizler ey Allah yasalarını eleştirmeye çalışanlar. Ey Allah'ın kulları üzerindeki söz sahipliğine itiraz edenler. Ey Allah'ın kulları üzerindeki egemenliğini reddedip kendi yasalarını Allah yasaları yerine ikame etmeye soyunanlar. Ey Allah'ın hikmet sahibi oluşunu anlayamayarak, Allah'ın yasalarındaki hikmetleri kavrayamayarak zavallıca suçu ve suçluyu savunanlar. Bilmiyor musunuz ki göklerin ve yerin hükümranlığı Allah'a aittir. Bilmiyor musunuz ki göklerde ve yerde egemen olan Allah'tır. Göklerin ve yerin mülkünün Allah'a ait olduğunu, göklerde ve yerde olan her şeyin ve herkesin O'nun mülkü olduğunu, tek Mâlik'in Allah olduğunu ve mülkünde sınırsız yetki sahibi olduğunu bilmiyor musunuz? Bilmiyor musunuz ki mülkün sahibi olan Allah mülkünün iplerini elinde tutmaktadır. Bilmiyor musunuz ki mülkü olan herkese, her varlığa, her kuluna belli bir hayat programı belirlemiştir. Göklerde ve yerde yolsuz yordamsız, programsız hiç bir varlık, hiçbir kul bırakmayan Allah zannediyor musunuz ki sizler için bir program göndermemiştir? Nasıl da zavallıca düşünüyorsunuz böyle? U-nutmayın ki Allah kullarından dilediklerine, dileyenlere azap eder, dilediklerini de, bağışlanmak dileyenleri de affeder.

41. "Ey Peygamber! Kalpleri inanmamışken, ağızları ile, "İnandık" diyenler, yahudilerden yalana kulak verenler ve başka bir topluluk hesabına casusluk edenlerden inkâra koşanlar seni üzmesin. Sözleri asıl yerlerinden değiştirirler de, "Böyle bir (fetva) size verilirse alın, verilmezse kaçının." derler. Allah'ın fitneye düşmesini dilediği kimse için Allah'a karşı senin elinden bir şey gelmez. İşte

onlar Allah'ın, kalplerini arıtmak istemediği kimselerdir. Dünyada rezillik onlaradır. Onlara âhirette de büyük azap var-dır.”

Medine’de yahudilerden birisine uygulanan bir zina cezasının arkasından nâzil olmuş bir âyetle karşı karşıyayız. Bera Bin Azib’ten rivâyet edildiğine göre Medine’de zina ettiği için kırbaçlandıktan sonra bir hayvanın üzerine bindirilip teşhir edilen bir yahudi Rasulullah Efendimizin yanından geçirildi. Allah’ın Resûlü yahudilere sordu. Sizin kitabınızda zinâkârın cezasını böyle mi buluyorsunuz? Dediler ki evet. Sonra Allah’ın Resûlü onların âlimlerinden bazılarını çağırıp Mûsâ ve Tevrat’ı gönderen Allah aşkına doğru söyleyin, bu iş sizin kitabınızda nedir? Adamlar dediler ki, eğer bu şekilde yemin vermeseydin doğru-yu söylemezdik, ama şimdi doğruyu söylemek zorundayız. Biz kitabı-mızda bu işin cezasını recim olarak buluyoruz dediler. Ancak bizler bunu garibanlara uyguluyoruz. Hatırlı kimselere de böyle bir ceza uyguluyoruz. Bunun üzerine Allah’ın Resûlü ya Rabbi bunlar senin cezalarını terk ettikten sonra onlar arasında recim cezasını ilk defa ben uyguluyorum buyurarak onun recim edilmesini emretti ve işte bu olay üzerine bu âyet nâzil oldu. Bakın Rabbimiz şöyle buyuruyor:

Ey peygamberim, küfürde yarışanlar, yarışırcasına küfre ko-şanlar, kalpleri inanmamışken ağızlarıyla inandık diyerek îman gösterisinde bulunan, îmanları ağızlarından aşağıya inmemiş münâfıklar, gerçeğe değil de sadece yalana kulak veren yahudiler, âlimlerinin, atalarının tahrif ettikleri kitaba, onların tahrifatlarına kulak kesilen, sana ve getirdiğin kitaba düşmanlıklarından dolayı senin yanına gel-meyen diğer bir toplumun sözlerini kabul edenler, kelimeleri vaz olundukları anlamların dışına taşırarak tahrif edenler, Allah hükümlerini kendi hükümleriyle değiştirenler, Allah hükümlerini kendi menfaatleri istikâmetinde bozanlar, gizleyenler, saklayanlar.

İşte önceki âyetlerde anlatıldığı gibi yapanlar. Allah’ın kitabındaki recim hükmünü gizleyenler. Allah’ın sözlerini bağlamından koparıp Allah’ın kast etmediği manaları yükleyen ve eğer Muhammed size sizin istediğiniz gibi fetva verirse onu alın, değilse ondan kaçının diyen yahudiler. Muhammed eğer size zinâkâra uygulanmak üzere şu anda bizim uyguladığımız sopa vurmayı emrederse onu kabul edin, eğer re-cimden söz ederse sakın onu almayın diyen yahudiler sakın seni üzmesinler.

Allah'ın fitneye düşmesini dilediği kimse için Allah'a karşı senin elinden bir şey gelmez. İşte onlar Allah'ın, kalplerini arıtmak istemediği kimselerdir. Kalplerinden arınma duygusunu, gözlerinden vahiy ışığını aldığı, karanlıklar içinde bocalar bir vaziyette bırakmayı murad ettiği kimselerdir onlar. Dünyada rezillik

onlaradır. Onlara âhirette de büyük azap vardır. Kim kendisini fitneye düşürmek ister de Rabbin de onun bu tercihini onaylayarak onu fitneye düşürüp kâfir yapmayı murad buyurmuşsa artık onu engelleyecek, onun önüne geçecek yoktur. İşte onlar öyle kimselerdir ki kendi tercihlerinin karşılığı olarak Allah asla onları küfür ve şirk pisliklerinden temizlemek istememiştir. Dünyada onlar için bir zillet, bir rezillik, bir aşağılık ve âhirette de büyük bir azap vardır.

42. "Onlar yalana kulak verirler, haram yerler. Eğer sana gelirlerse aralarında hükmet, yahut onlardan yüz çevir; yüz çevirirsen sana bir zarar veremezler. Eğer hükmedersen aralarında adâletle hüküm ver. Allah âdil olanları sever."

Onlar devamlı yalana kulak verirler. İşin vahâmetini haber vermek için Rabbimiz bir daha söyledi. Yalana düşkündür onlar ve hep haram yerler. Duyup dinledikleri yalan, yiyip içtikleri de hep haramdır. Elbette sürekli haram yiyip içen, haramla gıdalanan insanların eylemleri de hep haram olacaktır. Azaların eylemleriyle beslenmeleri arasında bir benzeşme olacaktır. Rableriyle aralarındaki anlaşmaları bozarak, sözleşmelerini nakzederek kulluktan çıkan bu insanlar sürekli rüşvet yerler. Rüşvet aldıkları siyasiler, egemenler adına, onlar lehine yalan söylerler, yalan sözlere kulak verirler, yalan şahitliği yaparlar, yalan hüküm verirler. Hatırını kazanmak, rüşvetlerine ulaşmak istedikleri insanlar hatırına Allah'ın âyetlerini değiştirirler, Allah'ın hükümlerini gizlerler. Allah'la ilişkilerini rafa kaldıran bu insanlardan bundan başkası da beklenmez zaten. Konuştukları zaman sözün en kötüsünü konuşurlar, dinlerlerken de sözün en kötüsüne kulak kesilirler, tercihlerini en kötüden yana kullanırlar. Bir günahla bir sevap arasında muhayyer bırakıldıkları zaman günahı tercih ederler. Bir helâlle bir haram arasında muhayyer bırakıldıkları zaman hep haramı seçerler.

Ey peygamberim, onlar senin hakemliğine başvurdukları za-man aralarındaki ihtilâfların çözümü konusunda ister hüküm verirsin istersen kendilerinden yüz çevirirsin. Bu konuda serbestsin. Çünkü onların derdi hakka, gerçeğe ulaşmak değildir. Hakka, doğruya tabi olmak niyetiyle gelmiyorlar sana. Bilâkis kendi arzularına, kendi hevâ ve heveslerine uygun fetva almak için geliyorlar sana. Seni şartlandırmak, seni sapıtmak için geliyorlar. Nitekim Tevrat'ta zânînin ve zâ-niyenin cezasını bildikleri halde acaba peygamberden bu cezadan farklı bir şey bulabilir miyiz diye peygambere geliyorlardı. Yâni kendi kitaplarındaki hüküm işlerine gelmediği için işlerine gelecek bir hüküm arayışı içinde geliyorlardı. Ve işte onların bu samimiyetsiz niyetlerini bilen Rabbimiz bu konuda peygamberini serbest bırakıyordu.

Arkadaşlar, Rabbimizin bu beyanlarından anlıyoruz ki İslâm toplumunda yaşayan gayri müslim unsurlar dilerlerse kendi hukuklarını uygulayabilirler,

dilerlerse de İslâm hukukuna teslim olabilirler. Rabbimiz bu konuda elçisini muhayyer bırakıyor. Eğer onlar senin hükmüne başvururlarsa dilersen onlar arasında hükmünü ver, dilersen onları kendi hallerine bırak. Bunda bir sakınca yoktur. Ama eğer onlar arasında hüküm vermeyi tercih edersen o zaman da adâletle hüküm ver. Gayri müslim de olsalar, kendileri haktan, adâletten ayrılmış, yoldan çıkmış ta olsalar sakın haklarında hüküm verirken adâletten ayrılma, çünkü Rabbin âdil olanları sever buyuruyor Rabbimiz.

43. "Allah'ın hükmünün bulunduğu Tevrat yanlarında iken, ne yüzle seni hakem tayin ediyorlar da sonra bundan yüz çeviriyorlar? İşte onlar inanmış değillerdir."

İçinde Allah'ın hükümleri bulunan Tevrat yanlarındayken, ellerindeyken, Tevrat'a sahiplerken onun kıymetini bilip onunla amel etmeyen, hayatlarını onunla düzenlemeye, problemlerini onunla çözümlemeye yanaşmayan bu insanlar seni ne yüzle hakem kabul edecekler? Kendi kitaplarına, kendi dinlerine ihanet eden bu insanlardan sen ne bekliyorsun? Kendi kitaplarının hakemliğine razı olmayan bu insanlar senin hakemliğine nerden razı olacaklar?

Yâni kitaplarını arkalarına atan bu insanların, peygamber olduğuna inanmadıkları halde sana davalarını getiren bu insanların hangi samimiyetinde söz edilebilir? Hem senin peygamberliğini kabul etmesinler, hem de aralarındaki bir ihtilâfın çözümü konusunda sana müracaat etsinler. Bu başka değil, senden hevâ ve heveslerine uygun bir fetva almak arzusunda olduklarındandır.

Allah korusun da bugün bizim ehl-i kitaptan, Müslümanım diyenlerden pek çoğu da aynı şeyi yapıyorlar. Ben Müslümanım diyorlar, ben bu Kur'an'a inandım diyorlar, ama gel öyleyse problemlerimizi inandığın bu kitapla bu peygamberle çözümleyelim dediğiniz zaman hemen yan çiziyorlar. Bekledikleri fetvayı kitaplarından alamadıkları zaman hemen vazgeçiveriyorlar.

Evet, başka kitaplara, başka peygamberlere, başka hakemlere, başka mahkemelere gidiyorlar. Kitaplarına karşı, peygamberlerine karşı, dinlerine karşı ciddiyetsiz davranıyorlar. İster önceki ehl-i kitaptan olsun, isterse bizim ehl-i kitaptan kim böyle yaparsa onun kitapla, peygamberle, dinle bir ilgisi kalmamıştır, diyor Rabbimiz.

44. "Doğrusu Biz yol gösterici ve nûrlandırıcı olarak Tevrat'ı indirdik. Kendisini Allah'a teslim etmiş peygam-berler, yahudi olanlara onunla ve Rabb'e kul olanlar, bil-ginler de Allah'ın Kitabından elde mahfuz kalanla hük-mederlerdi. Tevrat'a şahittiler. O halde insanlardan kork-mayın, benden korkun, âyetlerimi hiçbir değerle değiş-tirmeyin: Allah'ın indirdiği ile hükmetmeyenler, işte onlar kâfirlerdir."

Evet, bu âyetiyle de Rabbimiz yahudilerin hafife aldıkları, arka-larına attıkları, hayatlarından dışladıkları kitaplarını anlatıyor. Doğrusu Biz Mûsâ'ya içinde hidâyet ve nûr olan Tevrat'ı indirdik. Müslüman olan peygamberler yahudilere onunla hükmederlerdi. Yahudilere gelen tüm peygamberler Müslümandı ve onlara bu kitapla hükmederlerdi. Evet önceleri Müslüman olup da sonradan İslâm'dan çıkan kendileri-ne yahudi adını takan bu insanların kabul ettikleri Mûsâ (a.s) ve öteki peygamberlerin tamamı Müslümandı. Kendilerini bu peygamberlere izafe eden bu yahudiler tarih içinde bu peygamberlerin yolundan ayrıldıktan sonra bu peygamberleri de kendilerine alet etmeye çalıştılar. Kendileri saptığı sapıttıkları gibi bu peygamberleri de saptırmaya çalıştılar. Kendileri Müslümanlıktan çıktıkları gibi bu peygamberleri de Müslümanlıktan çıkarmaya çalıştılar. Önceki peygamberlerine karşı böyle davranan bu adamlardan son elçiye karşı başkası beklenemez. Bu son elçi şu anda da onları aynı İslâm'a dâvet ediyordu. Üstelik onların inandıkları peygamberlerin hiçbirisini reddetmeden, onlarla arayı açmadan.

Daha önce kendilerine gönderilen Müslüman elçiler ve Rab-baniyyûn ve Ahbâr olanlar, Rabbe kul olanlar, Allah taraftarı olanlar, Allah safında yer alanlar, Allah bilgisine sahip çıkanlar, Allah yasalarına, Allah davasına gönül verenler, âlimler, hikmet sahipleri takva ve teslimiyet sahipleri, samimi mü'minler de onlara o kitapla hükmettiler. Hepsi de Tevrat'ın değiştirilip tahrif edilmemesi için birer gözetleyici idiler. Onlar bu kitaba şahittiler. Bu kitabı tahriften, unutulup gitmekten, zayi olmaktan koruyabilmek için onlar sürekli Tevrat'ı okuyorlar, gündemde tutuyorlar, onunla amel ediyorlardı. Çünkü gündemden düşmüş, düşürülmüş, amel edilmeyen, uygulanmayan, kendisine başvu-rulmayan, hayatta geçerliliği olmayan bir kitabın korunması mümkün değildir.

Böylece Rabbimizin bu beyanından Tevrat'ın zaman içinde niye tahrif edildiğini de anlamış oluyoruz. Anlıyoruz ki Rabbimiz Onun hükümlerinden, âyetlerinden bazılarının korunmasını yahudi âlimlerine bırakmıştı. Onların fâniliğiyle de tahrif gündeme geliverdi. Onlar insanlardan korktukları kadar Allah'tan korkmaz olunca bu kitabın koruma-sını bırakıp tahrif ediverdiler. İnsanlar hatırına onu bozuverdiler, gizleyiverdiler. İşte bunun içindir ki ey kullarım, insanlardan korkmayın, benden korkun. Unutmayın ki ben herkesten çok korkulmaya lâyıkım. Eğer korkacaksanız benden korkun. Benim hatırımı herkesin hatırından üstün tutun da âyetlerimi az bir menfaat karşılığında değiştir-meyin.

Halbuki Rabbimiz şu elimizdeki Kur'an'ın korunmasını yine bu kitabın âyetlerinden öğreniyoruz ki bizzat kendi üzerine almıştır. İnsanlara bırakmamıştır bunu. Bakın Hicr sûresinde şöyle buyuruluyor:

“Doğrusu Kitabı Biz indirdik, onun koruyucusu el-bette Biziz.”
(Hicr 9)

Evet muhakkak ki zikri, Kur’an’ı, gündemi, hayat programını Biz indirdik, Onun koruyucusu da elbette Biziz. Onu Biz indirdik, koruyacak olan da elbette Biziz. Evet son elçisine gönderdiği bu kitabı, bu dini koruma işini Rabbimiz bizzat kendi üzerine almıştır. Yâni bu dinin, bu kitabın, bu peygamberin sahibi Allah’tır. Kıyamete kadar bu zikri, bu kitabı, bu peygamber yolunu koruyacak ve insanları bu kitap ve bu peygamber bilgisiyle şereflendirecektir Rabbimiz.

Gerçekten bu, insanlık için en büyük bir lütuftur. Tüm dünya bu kitaba, bu dine ve bu Peygambere düşman kesilse de, bu dini, bu kitabı ve peygamberi ortadan kaldırmaya, ilga etmeye, bozmaya, saptırmaya, tahrif etmeye soyunsa da kimsenin asla buna gücü yetmeyecektir. Kimse bu kitabın bir tek harfini bile ortadan kaldıramayacak, değiştiremeyecektir. Kıyamete kadar bu Kur’an ve bu Kur’an’ın pratiği olan Rasulullah Efendimizin sünneti, örnek hayatı dimdik ayakta duracaktır.

Ama burada önemli bir hususa dikkatlerinizi çekmek isterim. Şeytan ve taraftarları bu kitabı bozamayacaklarını anladıktan sonra insanların bu kitaba bakışlarını bozmaya yönelmişlerdir. Kitap dimdik ayakta olsa bile bugün Müslümanların kitaplarına karşı bakışları bozulmuştur. İşte şu anda Müslümanım diyen insanların kitaplarına bakışlarını, kitaplarıyla ilişkilerinin seviyesini biliyoruz. Evet insanlardan korkmayın, Benden korkun. Kim ki Allah’ın indirdiğiyle hükmetmezse işte onlar kâfirlerin ta kendileridir.
45. “Orada onlara cana can, göze göz, buruna burun, kulağa kulak, dişe dişle ve yaralara karşılıklı ödeşme yazdık. Kim hakkından vazgeçerse bu, onun günahlarına kefaret olur. Allah'ın indirdiği ile hükmetmeyenler, işte onlar zâ-limlerdir.”

Biz Tevrat’ta o yahudilere bunları da yazmış, farz kılmıştık. İşte bunlar Mûsâ şeriatının cezalarıdır. Eğer bir can almış, bir adam öldürmüşseniz bunun cezası da cana karşı candır. Adam öldüren öldürülür. Haksız yere çıkarılan göz karşılığında çıkaranın gözü çıkarılır. Zulmen kesilen buruna karşılık burun, kulağa karşılık kulak kesilir. Dişe karşılık diş kırılır. Yaralar için de kısas uygulanır. Yaralayan kimse yaraladığı kimsede ne tür bir yara açmışsa kendisinden de o tür bir yara açılır. Tabii ölüme sebep olmayacak cinsten yaralar için geçer-lidir bu. Kim de hakkından vazgeçerse, kısas hakkını karşısındakine bağışlarsa bu kendisi için günahlarına bir kefaret olur. Ya da affettiği suçlu adına bir kefaret olur.

Yâni demek ki suçluyu affetme yetkisi tamamen mağdura veriliyor. Mağdur karşısındaki suçluyu affetmeli ki bu eylemi günahlarına kefaret olsun. Değilse şu

anda insanların affetmedikleri suçluları affedenler çok açıktır ki suça ve suçlulara prim veriyorlar, suçu ve suçluyu savunuyorlar. Bakın Rabbimiz bile hepimizin sahibi olduğu halde, kulları üzerinde mutlak egemen olduğu halde mağdurun affetmediği suç-luları affetmiyor. Mağdurun hakkını arıyor da bu yetkiyi ona dev-redi-yor. İşte aslında kısasın anlamı budur. Kısas mağdura yetki vermektir. Çünkü mağdur kişi karşısındaki suçluyu bizzat kendisi affettiği zaman hem günahlarına kefaret olduğunu biliyor, hem acıları diniyor, hem de suçluya karşı içinde bir kin, bir düşmanlık duygusu kalmıyor. Kim ki Allah'ın indirdiğiyle hükmetmezse zâlimlerin ta kendileridir.

46. "Onların izi üzerine arkalarından Meryem oğlu Îsâ'yı, ondan önce gelmiş bulunan Tevrat'ı doğrulayarak gön-derdik. Ona, yol gösterici, aydınlatıcı olan ve önünde bulunan Tevrat'ı doğrulayan İncil'i sakınanlara öğüt ve yol gösterici olarak verdik."

Meryem oğlu Îsâ'yı da onların, o kutlu elçilerimizin izleri üzerin-den yürüttük. O peygamberlerin ardından yanlarındaki Tevrat'ı doğ-rulayıcı olarak, tasdik edici olarak, Tevrat'tan geriye kalanları tasdik edici olarak gönderdik. Ona yol gösterici, hidâyete ulaştırıcı, yollarını aydınlatıcı ve önündeki Tevrat'ı doğrulayıcı olan İncil'i muttakilere, Allah için bir hayat yaşamak isteyenlere bir öğüt, bir gündem, bir şeref ve hidâyet olarak verdik. Evet Hz. Îsâ (a.s) da yeni bir dinle gelmemiş-tir. Kendisinden önceki kutlu elçilerin gönderildiği kaynaktan, ken-disin-den önceki elçilerin izinde onların teslimiyet dini olan İslâm'ına teslim olmuş bir peygamberdi. Zaten aynı kaynaktan gelen peygamberler birbirlerini nakzetmezler, bilâkis tasdik ederler.

47. "İncil sahipleri Allah'ın onda indirdikleri ile hükmetsinler. Allah'ın indirdikleri ile hükmetmeyenler, işte onlar fâsık olanlardır."

Öyleyse İncil sahipleri, İncil'e îman edenler, kendilerini İncil'e izafe edenler haydi Allah'ın onda indirdikleriyle hükmetsinler. Hayatlarını o kitapla düzenlesinler. İşte biz Îsâ'ya ve onun arkasından gelenlere bu kitapla hükmetmelerini emrettik. Haydi onlar da onunla hükmetsinler. Allah'ın indirdiği hükümleriyle hükmetmeyenler fâsıkların, itaatten çıkanların ta kendileridir.

Evet bundan önceki âyetlerde Rabbimiz kendi indirdikleriyle hükmetmeyi emrettikten sonra bu üç emrinin akabinde kim Allah'ın indirdikleriyle hükmetmezse kâfirlerin, zâlimlerin ve fâsıkların ta kendileridir buyurdu. Birisinde kâfir, diğerinde zâlim, bir diğerinde de fâsık dedi.

Kimileri bu âyetlerin muhataplarının ehl-i kitap olduğunu söyleyerek Müslümanları bir kenara almaya çalışmışlar. Bu âyetler bize hitap etmez, bizi

ilgilendirmez diyerek kendilerini bu âyetlerin muhataplığından çıkarmaya çalışmışlar. Bu emirle, yâni Allah'ın indirdikleriyle hükmetme emriyle biz yükümlü değiliz, bu emir sadece yahu-dilere verilmiştir. Binaenaleyh bizler Allah'ın indirdikleriyle hükmetmek zorunda değiliz diyorlar. Bu çok yanlış bir değerlendirmedir. Yâni ger-çekten bir Müslümanın bunu nasıl diyebildiğini anlamakta güçlük çe-kiyorum. Nasıl olabilir böyle bir şey?

Yâni Rabbimiz tarafından onlara emredilen bir şey nasıl bizim için emredilmemiş olabilir? Rabbimiz tarafından onlar için iyi görülen bir şey bizim için nasıl kötü görülebilir? Üstelik bu âyet bizim kitabımızdadır. Yâni bizim kitabımızda olan bir emir, bir âyet bizi ilgilendirmeyecek ve sadece onları ilgilendirecek öyle mi? Yâni Allah onlara kitabıyla hükmetmelerini emredecek ama bize emretmeyecek öyle mi? Kur'andaki tüm müspet hitaplar bize, tüm kötü hitaplar onlara öyle mi?

Evet âyetlerin siyak ve sibakı ilk bakışta yahudi'lerle ilgilidir, ama biliyoruz ki Allah'ın âyetleri evrenseldir. Sebeplerin hususîliği hükümlerin umumîliğine engel değildir.

Hayır hayır, Kur'an'daki âyetlerin tümü bize hitaptır. Bu âyet-lerin muhatabı bizleriz. Burada Rabbimiz kim ki Allah'ın indirdiği âyetlerle hükmetmezse onlar kâfirdirler, zâlimdirler ve fâsıktırlar buyuruyor. Ve üstelik buradaki "men" ifadesi özel bir grubu, meselâ sadece yönetici kadroyu, egemen zümreyi değil herkesi kapsar.

Her kim ki buyuruyor Rabbimiz. Bizler de her an hüküm veriyoruz. Evde, mektepte, dükkanda, çarşıda, pazarda her an hükümler veriyoruz. İşte Allah'ın indirdikleriyle hükmetmeyenler ya kâfir, ya zâlim ya da fâsık oluyorlar. Bunu her fert için, her toplum için, her ümmet için şöyle anlamaya çalışıyoruz:

Ne yaptığına, neyle hükmettiğine inanarak, bilerek hükmü İlâhinin dışında bir hükümle hükmeden ve hükmü İlâhiyi reddeden kişi kâfirdir. Evet Allah'ın indirdiğini reddeden, inkâr eden kişi kâfir olur. Hükm-i İlâhîyi kabul etmekle beraber, reddetmemekle beraber başka bir hükümle hükmeden kişi de zâlim olur.

Evet Allah'ın indirdiği hükmü inkâr etmeyen, kabul eden ama onu uygulamayarak başka bir hüküm uygulayan kişi zâlimdir. Çünkü âdil olanı değil zulüm olanı tercih etmiştir o kişi. Allah'ın indirdiğine inanan, ama başkasını uygulamamakla beraber onu, yâni Allah'ın indirdiğini uygulamayan kimse de fâsık olur Allahu âlem.

48. "Ey Muhammed! Kur'an'ı, önce gelen Kitabı tasdik ederek ve ona şahit olarak gerçekle sana indirdik. Allah'ın indirdiği ile aralarında hükmet; gerçek olan sana gelmiş bulunduğuna göre, onların heveslerine uyma! Her biriniz için bir yol ve bir yöntem kıldık; eğer Allah dileseydi sizi bir tek ümmet yapardı, fakat bu, verdikleriyle sizi denemesi içindir; o halde iyiliklere koşuşun, hepimizin dönüşü Allah'adır. O, ayrılığa düştüğünüz şeyleri size bildirir."

Evet ey peygamberim, sana da önündekileri, geçmişteki ki-tapları doğrulayıcı ve sana bir şahit, bir gözetleyici olarak Kur'an'ı indirdik. Senin Allah tarafından hak bir peygamber olarak görevlen-dirilmiş olduğuna şahit bir kitap indirdik. Yâni bir Kur'an ki sürekli seni izliyor. Bir kitap ki seni doğruluyor. Senin beyyine üzere olduğuna, se-nin hareket noktanın vahiy olduğuna, senin Allah'ın istediği bir hayatı yaşadığına kitap şahitlik ediyor. Kitap onun doğruluğunu tasdik edi-yor. Evet anlıyoruz ki bu Kur'an Rasulullah Efendimizin her sözüne, her uygulamasına, her sünnetine muhakkak şehâdet etmektedir.

Ya da ikinci bir anlamıyla buradaki kitabın, Kur'an'ın şahit ve Müheymin oluşu önceki kitaplarla ilgilidir. Ey peygamberim, sana önceki kitapları tasdik eden ve onlara müheymin olan, gözetleyici olan, onların doğrularını yanlışlarından ayırt etme özelliğine sahip olan bir kitap indirdik. Kur'an Müheymin'dir. Kur'an sağlamacıdır. Kendinden önceki kitapların sağlamasıdır, ayıklanmasıdır Kur'an. Hakkı bâtıldan, doğruyu yanlıştan, bozulmuşu sağlam kalmışından ayırıcıdır, ayıklayıcıdır Kur'an. Eğer önceki kitaplarda geçenler Kur'anda da geçiyor-sa, ya da oradakiler Kur'an tarafından da kabul edilmiş, reddedilme-mişse bunlar doğrudur, değilse yanlıştır, tahrif edilmiş, sonradan onlara konulmuştur. Bu anlamıyla Kur'an diğer kitaplar için mihenk taşıdır, bilirkişidir.

Öyleyse Rabbimizin bu beyanı gereği önceki kitaplarda olanlar Kur'an mihengine vurulacak uygun olanlar kabul edilecek, uygun olmayanlar da reddedilecektir. Önceki âyetlerde demeye çalıştığım gibi aslında yahudi ve hıristiyanların da bu kitaptan gocunmamaları, aksine sevinmeleri gerekmektedir. Çünkü tarih içinde atalarının bozdukları, tahrif ettikleri kitaplarının bir sağlamasını onlara sunarak bu kitap onları bozulmuş bir kitapla cehenneme doru gidişten uyarmaktadır.

Öyleyse ey peygamberim artık sen de onların arasında bu kitapla hükmet. Onlardan kasıt bu kitabın mü'minleri olabileceği gibi, yahudi ve hıristiyanlar da olabilecektir. Çünkü tüm insanlığa elçi olarak gönderilmiş Allah'ın Resûlü onlar için de hükmetme yetkisine sahiptir. Ve sakın peygamberim, onların, insanların

haktan kopuk hevâ ve heveslerine tabi olma. Onlar hatırına sakın bu kitabın hükmünden başka bir şeye meyletme. Sakın sen onlar gibi hevâ ve heveslerini kitabın önüne geçirenlerden olma.

Sizden her bireriniz için bir şeriat ve bir yol, yöntem kıldık. Her ümmete bir şeriat ve kendilerine mahsus onu uygulama yöntemi, yaşama usulü, kendilerine mahsus apaçık bir yol verdik. Şeriat kaynağa götürücü yol, minhac da o yolda yürüme şeklidir. Tabiri caiz ise şir'a otoban, minhac da ondaki şeritlerdir. Her ümmete farklı şeriatler verilmiştir. Kaynak tektir ama o kaynağa götürücü yollar, yöntemler, usuller farklıdır. Her ümmet o kaynağa yürüyüş yöntemini şartlara göre kendisi belirlemiştir. Bu fıtratın bir gereğidir. İnsanlığı tek çizgiye sok-mak, tek tipe büründürmek fıtrat dışıdır.

Eğer Allah öyle murad buyurmuş olsaydı sizi tek bir ümmet kılardı. İsteseydi sizi tek bir din üzerinde ve tek bir şeriat üzerinde toplardı. Dileseydi tıpkı melekler gibi, ya da bitkiler ve hayvanlar gibi, dağlar taşlar gibi hepinizin kulluk iplerinizi doğuştan eline alıverirdi de hepiniz mü'min olurdunuz. Kâfir, müşrik, hak taraftarı, bâtıl taraftarı olmazdı. Ama Rabbiniz öyle dilememiş. Fakat Rabbiniz sizleri imtihan etmek için sizlere ayrı ayrı şeriatler, ayrı ayrı yollar gönderdi ki kazananla kaybeden açığa çıksın.

Bizim Allah'tan gelme bir kitabımız vardı, Allah'tan gelme bir şeriatımız vardı, biz ona sarılmış bir hayat yaşıyorduk. Hayrola bu yeni kitap, bu yeni şeriat de nereden çıktı? Biz asla buna inanmayız mı diyeceksiniz, bağnazlık mı yapacaksınız, yoksa bu da Allahtan mı diyeceksiniz? Bizler dün Allah'tan gelen bir şeriate inanıyorken de Allah hatırına inanıyorduk, şimdi bu yeni kitaba, bu yeni şeriate inanırken de yine Rabbimiz hatırına inanıyoruz diye teslimiyet mi göste-recek-siniz? Allah'ın bir sonraki şeriatine önyargılı mı davranacaksınız? Irkçı bir tavır mı takınacaksınız? Yoksa kaynak tek olduktan sonra ne gelmişse kabulümdür mü diyeceksiniz? bunu denemek için böyle yaptık, diyor Rabbimiz.

Öyleyse haydi hayırlarda yarışın. Haydi şeriat ve yol farklılıklarınızdan dolayı, usul farklılıklarınızdan ötürü birbirinizi yemeye değil hayırlara koşun. Allah'a itaat ve kulluğa koşun diyor Rabbimiz.
49. "O halde, Allah'ın indirdiği Kitap ile aralarında hükmet, Alah'ın sana indirdiği Kur'an'ın bir kısmından seni vazgeçirmelerinden sakın, heveslerine uyma; eğer yüz çevirirlerse bil ki, Allah bir kısım günahları yüzünden onları cezalandırmak istiyor. İnsanların çoğu gerçekten fâsık-tırlar."

Onlar arasında, gerek ehl-i kitap arasında, gerekse tüm insanlar arasında bu kitapla hükmet. Tüm hükümlerinde, tüm kararlarında dayanağın bu kitap olsun. Sakın insanların hevâ ve heveslerine tabi olma. Böylece insanların seni Allah'ın sana indirdiği Kur'anın bir kısmından vazgeçirmelerinden, gündem değiştirmelerinden, seni yamult-malarından emin olursun. Eğer illa da seni saptırmaya, seni bu kitaptan vazgeçirmeye ısrarlı davranırlarsa, bilesin ki Allah ısrarlı davranmalarından ötürü onları cezalandırmak istiyor. Onların pek çoğu gerçekten itaatten çıkmış fâsıklardır. Allah belki de onları böylece fısk u fücurlarıyla baş başa bırakıvermekle cezalandırıyor. Elbette kendi hevâ ve heveslerine sarılarak Allah'a sırt dönenler cezasız bırakılmaz. Yâni aslında kendi kendilerini cezalandıranlar bu adamların kendileridir.

Rasulullah Efendimiz ehl-i kitabın hevâ ve heveslerine uyma-ma konusunda uyarılıyor. Tabii onun şahsında hepimiz uyarılıyoruz. Eğer onların hevâ ve heveslerine uyarsanız dinin hükümlerinden, kitabın âyetlerinden bir kısmını terk etmek zorunda kalırsınız. Onlar sizi şartlandırırlar, yolunuzdan koparırlar. Onlar kendilerine kendilerinin istedikleri cinsten şeyler indirilmesini isterler. Onlar kendilerine, kendi arzularına, kendi şehvetlerine, kendi hevâ ve heveslerine tapınmak isterler. "Sakın insanlar ne der? El âlem ne düşünür?" diye bir hesabın içine girerek şunları şunları duyurmayayım demeyin. Eğer insanlar hevâ ve heveslerine uyuyorlar, vahye dayanmıyorlarsa, istinat noktaları vahiy değilse, kitap ve sünnetten habersiz bir hayat yaşıyorlarsa kesinlikle onlara tabi olmayın, onları dinlemeyin, onlarla birlikte hareket etmeyin, diyor Rabbimiz. Eğer bu tür zavallıların hevâ ve heveslerine tabi olursak o zaman kesinlikle bilelim ki Rabbimizi ve O'nun âyetlerini terk etmek zorunda kalırız. Allah korusun o zaman hayatımızda Rabbimizin âyetlerine gündemimizde yer kalmaz. Onlara tabi olduğumuz zaman onların gündemlerine tabi olmak zorunda kalırız.

İşte görüyoruz her gün yeni bir gündemle insanları meşgul ediyorlar. Ne zaman bunların vahiylerinden vakit bulup da insanlar vah-ye dönebilecekler? Bugün şu konu, öbür gün şu konu, derken gündemi tamamen dolduruyorlar ve insanların vahiyle meşgul olmasına fırsat vermiyorlar. Allah korusun öyle olunca da âhiret gündemlerimizden düşüverir. O zaman yine Rabbim muhafaza buyursun tıpkı onlar gibi sırf dünya ve dünyalık düşünen birer materyalist olup çıkıveririz. Tıpkı bu müşrik kafalar gibi Allah yetkilerini alıp birilerine veren birer demokrat, birer laik olur çıkarız. Ve korkuyorum farkında olmadan hızla Müslümanlar buna doğru gidiyorlar.
50. "Cahiliye devri hükmünü mü istiyorlar? Yakinen bilen bir millet için Allah'tan daha iyi hüküm veren kim vardır?"

Yoksa onlar cahiliye hükmünü, cahiliye kanununu, cahiliye ha-yatını, cahiliye yasalarını mı arıyorlar? Yâni bu beyinsizler Rableri kendilerini adam yerine koyup, muhatap kabul edip vahyiyle şereflendirdiği halde onu bırakıp da cahiliye yasalarını mı istiyorlar? Cahiliyenin hükümlerini, değer yargılarını Allah hükümlerine, Allah yasalarına tercih mi ediyorlar? Hevâ ve heveslerini, menfaatlerini Allah bilgilerinden üstün mü tutuyorlar? Çünkü cahiliye yasaları hevâ ve hevesler üzerine bina edilir.

Cahiliye yasaları menfaatler üzerine oturtulur. Yoksa bu adamlar hem dünyalarını, hem âhiretlerini mamur edecek, kendilerini hem dünya hem de âhiret mutluluğuna ulaştıracak Allah yasalarını bir kenara bırakıp ta basit dünya menfaatlerini ön plana çıkaracak cahiliye sistemini mi arzu ediyorlar? Yakîn bilgisine sahip olan akıllı bir toplum için Allah'tan daha iyi hüküm veren, Allah'tan daha güzel yasa koyan kim vardır? Allah'tan daha Âlim kim vardır? İnsan cahildir, Allah Âlimdir.

Öyleyse insan yasa yaparken hep menfaatlerinin etkisi altın-dadır, menfaatleriyle hareket eder, ama Allah'ın yaptığı yasalarında hiçbir menfaati yoktur. Kimseye bir ihtiyacı, bir müdahanesi yoktur Allah'ın. Ama yasa yapma yetkisini, kanun koyma yetkisini Allah'a değil de insanlara verirseniz elbette yasa yapanlar kendi menfaatlerini ön planda tutacaklar, yasaları hep kendi çıkarları doğrultusunda yapacaklardır. Yaptıklarıyla mutlaka kendileri için bir çıkar sağlamayı hedefleyeceklerdir. Yasayı yapanlar hırsızlarsa, elbette hırsızlığı ve hırsızları kayırıcı; içkicilerse, içkiyi ve içkicileri kayırıcı yasalar yapacaklardır. Toplumda hiçbir zaman eşitlik olmayacaktır. Toplumda tanrılar, kullar, yasa yapıcılar, o yasayı uygulayanlar, yönetenler, yönetilenler, ezenler, ezilenler, zâlimler, mazlumlar hep var olacaktır. Ama yasayı Allah yaparsa herkes O'nun yasalarının uygulayıcısı olarak, kul olarak eşit bir konumda olacaktır.
51. "Ey İnananlar! Yahudi ve hıristiyanları dost olarak benimsemeyin, onlar birbirlerinin dostudurlar. Sizden kim onlara dost olursa o da onlardandır. Allah zulmeden kimseleri doğru yola eriştirmez."

Evet ey îman edenler sakın yahudi ve hıristiyanları evliyâ edinmeyin. Onları velîler kabul etmeyin. Onları velâyet mevkiine oturtmayın. Onları karar mercii yapmayın. Hayatı ilgilendiren konularda onları dinlemeyin, onlarla birlikte hareket etmeyin. Kendileri saptıkları gibi sizleri de ne yapıp yapıp saptırmak isteyen, sizleri de kendi cehennemlerine çağıran bu insanların düşüncelerine, anlayışlarına, girdaplara kapılıp dininizi, kitabınızı kaybetmeyin. Onların gittikleri cehenneme gitmeyin. Onların aldıkları kararları uygulamadan yana bir tavır sergilemeyin. Sizin Velîniz Allah'tır, mü'minlerdir. Velâyetinizi Allah'a ve Allah dostlarına verin. Dünya

işlerinizde, bireysel, sosyal, ailevi, toplumsal, ekonomik, siyasal tüm problemlerinizin çözümünde, âhire-te müteallik işlerinizde, yâni hayatın tüm alanlarında eğer bir velâ ilişkisi içine girecekseniz, birileriyle birlikte hareket edecekseniz, birileriyle istişare edecek, birilerinin kararına başvuracaksanız, birilerinden akıl danışacaksanız bunlar kâfirler değil ancak ve ancak Allah dostluğuna ehil müminler olmalıdır. Mü'minleri sevmeli, mü'minleri dost bilmeli, mü'minleri velî bilmeli, mü'minlere bağımlı olmalı, mü'minlerin derdini, tasasını kendi tasanız, onların sevincini kendi sevinciniz, başarılarını kendi başarınız bilmelisiniz. Tüm işlerinizi, tüm hayatınızı, siyasetinizi, ekonominizi, eğitiminizi, sosyal ve bireysel hayatınızı, aile hayatınızı mü'minlere göre düzenleyecek, hesabınızda mü'minler olacaktır. İzzet ve şerefi Müslümanlarda ve Müslümanlarla birliktelikte göreceksiniz. Değilse Allah korusun birtakım basit dünyevî hesaplarla, birtakım basit menfaat kaygılarıyla mü'minleri bırakır da kâfirleri dost edinirseniz, onların velâyeti altına girer, onların kararlarını uygular, hayatınızı onlar kaynaklı yaşamaya başlarsanız sonunda onlar gibi inanmaya, onlar gibi düşünmeye başlayıverirsiniz ve onların gittiği cehenneme gitmek zorunda kalırsınız. Unutmayın ki sizler birbirinizin velîsi olduğunuz gibi onlar da birbirlerinin velîsi ve dostudurlar. Onlar arasında da karşılıklı velâyet ilişkileri vardır. Birbirleri adına karar alırlar ve birbirlerinin kararlarını, yasalarını uygularlar. Kâfirlerin mü'minlerle, mü'minlerin de kâfirlerle asla bir velâyet ilişkileri olamaz. Akraba bile olsalar mü'minle kâfir arasında bir dostluk, bir velâyet ilişkisi yoktur. Mü'minlerin velîleri, valileri, idarecileri, karar mercileri ancak kendileridirler, kendilerinden olanlardır. Hal böyleyken:

52. "Kalplerinde hastalık olanların, "Bize bir felâket gelmesinden korkuyoruz." diyerek onlara koştuğunu görürsün. Olur ki Allah bir zafer verir veya katından bir emir getirir de kalplerinde gizlediklerine içleri yananlara dönerler."

Kalplerinde şüphe ve nifak hastalığı bulunan bir kısım zavallıları görürsün ki onlarla dost olma ve yardımlaşma konusunda yarış yapmaktadırlar. Kalbinde hastalık bulunan münâfıklar yahudi ve hıris-tiyanlarla dostluk kuracağız, onların gönüllerini kazanıp gözlerine gireceğiz diye koşturup duruyorlar. Başımıza bir iş gelmesinden korktuğumuz için onların işlerine yarayacak tavırlarda bulunmak zo-runda-yız, diyorlar. Ne olur ne olmaz, zaman değişir, devran döner de bu kâfirler Müslümanlara karşı galip bir konuma gelebilirler. Müslümanlara yapacakları zararlar bize de dokunabilir. İyisi mi onlarla da iyi ilişkiler kuralım. Onların gözüne girecek tavırlar sergileyelim, diyorlar. Müslüman olduklarını iddia ettikleri halde, Müslüman görüntüsü sergiledik-leri halde, Müslümanlarla beraber olduklarını iddia ettikleri halde geleceklerini garantiye alabilmek için Müslüman olmayanlarla, düşman-larla işbirliği içine girerek çıkarlarını ön planda tutuyorlar.

Sanki bu tavırlarıyla şunu söylüyorlar: Bizler aslında Müslüman değiliz. Biz aslında sizlerdeniz. Biz bir menfaat maksadıyla Müslüman görünüyoruz. Kâr elde ederiz, diye buradayız biz. Menfaatlerimiz icabı Müslümanların arasındayız. Ama ne olur, ne olmaz, belki bir zaman felâketiyle karşı karşıya kalırız da Müslümanların arasında bulunuşumuzdan ötürü zarar ederiz diye bir korkumuz var. Onun için İslâm karşıtı güçlerle de iyi geçinmek zorundayız. Bunlar kazandığında da biz kazanmış olalım, onlar kazandığında da biz kâr etmiş olalım istiyoruz, diyorlar. Yâni İslâm mutlak haktır, Allah'ın dini, Allah'ın dedikleri mutlak doğrudur diye biz buradayız demiyorlar da ne olur ne olmaz diyerek tereddüt içinde hareket eden, menfaatlerini kıble edinen münâfıklar anlatılıyor. İşte şu anda da Müslüman olduklarını iddia ettikleri halde, Müslümanların arasında göründükleri halde ehl-i kitabın, kâfirlerin gözüne girebilmek için, onlardan gelebilecek tehlikelere karşı kendilerini sağlama alabilmek ve onlarla velâ ilişkileri kurabilmek, onlarla bir olup irticayla mücâdelede ortak tavırlar geliştirmek için koşturanları görüyoruz. Bu tür münâfıklar için buyuruyor ki Rabbimiz: Umulur ki Allah katından mü'minlere bir fetih, bir zafer getirir de, desteklediği mü'minleri kâfirler karşısında üstün bir konuma çıkarır da bu münâfıklar Allah düşmanlarına karşı içlerinde besledikleri şeylerden dolayı pişmanlık duyarlar. Belki böylece Allah hakkında, Allah'ın dini hakkında, Allah'ın güç ve kuvveti hakkında girdikleri bu yanlış düşüncelerinden ötürü vicdanları sızlar hale gelirler.

53. "İnananlar, "Sizinle beraber olduklarına bütün güçleriyle Allah'a yemin edenler bunlar mıdır? "derler. Onların amelleri boşa gitmiş ve kaybeden kimseler olmuşlardır."

İşte bu ve benzeri âyetleriyle Rabbimiz o münâfıkların içyüzlerini, ikiyüzlülüklerini ortaya seriverince gerçekten îman eden, tam îman eden mü'minler de dediler ki: Ey yahudiler, bunlar mı sizin dostlarınız? Bunlar mı sizinle beraber olduklarını iddia edenler? Bunlar mı size yardım sözü verenler? Bunlar mı sizinle anlaşma yapanlar? Bizimle aranızda çıkacak bir savaşta sizin safınızda yer olacaklarına dair olanca yeminleriyle söz verenler bunlar mı? Sizler Müslümanlar tarafından Medine'den çıkarılırsanız biz de sizinle birlikte geleceğiz, sizi yalnız bırakmayacağız, size karşı asla peygambere itaat etmeyeceğiz, size karşı olan hiç kimseyle birlikte hareket etmeyeceğiz, Müslüman-lara karşı sizin yanınızda olacağız diyenler bunlar mı? Bunlar yalan söylüyorlar. Bunlar çıkarlarını önceleyen, çıkarlarından başka hiçbir şey düşünmeyen insanlardır. Bu adamların sabit bir inançları yoktur. Gündelik çıkarlarına göre hareket eden değişken, bukâlemun insanlardır bunlar. O gün çıkarları neredeyse oradadırlar, ertesi gün değişen çıkarları sebebiyle başka yerdedirler. Evet, münâfıklar böyledir. Bunlar ne kâfirdir, ne de Müslümandır. Kâfir görünürken de, mü'min görünürken de samimi değillerdir. Bunlar sadece menfaatlerinin kullarıdırlar. Menfaatleri neyi gerektirirse,

hangi tarafta bulunmak işlerine gelirse o tarafta yer alırlar. Genellikle Müslümanların güçlü olduğu toplumlarda görülür bu adamlar. Müslümanların güçsüz olduğu ortamlarda küfürlerini açıkça ortaya koyabildikleri için böyle münâfıkça tavırlara ihtiyaç duymazlar. Müslümanların güçlü oldukları ortamlarda bu tür insanlar inanmadıkları halde inanmış gibi görünürler ve için için kâfirlerle işbirliği içine girerek Müslümanları arkadan hançerlemeye çalışırlar. Kâfir güç odaklarıyla gizli gizli anlaşmalar yaparak Müslümanları yok etmenin hesabına girerler. Kâfirlerle birlikte hareket ederler, ama aslında bu adamlar kâfirlerle de beraber değillerdir. Yâni bu münâfıkların asıl amacı küfür de değildir. Yâni bir kâfir gibi ideolojik bir küfür taraftarı da değillerdir bu adamlar. Müslüman da değillerdir. Bunlar kimliksiz insanlardır, davasız insanlardır. Onların dinleri de, davaları da sadece menfaatleridir. Menfaatleri gereği bir sarkaç gibi bazen küfre ve kâfirlere, bazen de îmana ve Müslümanlara meylederler. İşte böyle tercihsizlikleri sebebiyle, ahlaksızlıkları sebebiyle, amelleri îmanları sebebiyle değil de çıkarları sebebiyle olduğu için bu adamların tüm amelleri boşa gitmiştir diyor Rabbimiz. Müslüman olmadıkları halde Müslümanları aldatabilmek için Müslümanlık gösterisinde bulunarak namaz da kılmış olsalar, oruç da tutmuş olsalar hepsi boşa gitmiştir. Hem dünyada, hem de âhirette hüsrana uğramış, kaybetmiş insanlardır onlar.

54. "Ey inananlar! Aranızda dininden kim dönerse bilsin ki, Allah, sevdiği ve onların O'nu sevdiği, inananlara karşı alçak gönüllü, inkârcılara karşı güçlü, Allah yolunda cihad eden, yerenin yermesinden korkmayan bir millet getirir. Bu, Allah'ın dilediğine verdiği bol nîmetidir. Allah her şeyi kaplar ve bilir."

Ey mü'minler, sizden kim dininden çıkar, dinini başka bir dinle değiştirir, dinine sırt dönerse, Allah'la sözleşmelerine ihanet ederse, Allah'a Allah'ın istediği gibi îmanı bırakıp nifaka dönerse, şu münâfıkların durumuna düşerse, iyice bilsin ki Allah onları giderir, onların defterini dürer de onların yerine onlardan daha iyi kullar getirir.

Neymiş bunların özellikleri? Onlar Allah'ı sever, Allah da onları sever. Sevgileri Allah için olur onların. Mallarından, canlarından, nefislerinden, çocuklarından, ailelerinden, vatanlarından, bayraklarından, milletlerinden ve değer verdiği her şeylerinden daha fazla severler Allah'ı. Sevdiklerini severler Allah'ın, sevmediklerini sevmezler. Dostlarını dost, düşmanlarını düşman bilirler, buğz ettiklerine buğz ederler. Gazabıyla gazaplanırlar, Rızası sebebiyle razı olurlar, gazabı sebebiyle gazap ederler. Emrettiklerini emrederler, nehy ettiklerinden nehy ederler.

Allah da onları sever. Allah da onların sevdiklerini sever. Allah da onların razı olduklarından razı olur, gazap ettiklerine de gazap eder. Tabii sevgi itaati gerektirir. Sevginin ölçüsü itaattir. Sevginin ispatı sevgiliye tabi olmaktır. Tüm hayatı sevgilinin istediği şekilde yaşamaktır. Evet eğer sizler böyle olmazsanız kesinlikle bilesiniz ki Allah sizleri giderir de sizin yerinize öyle mü'minler getirir ki:

Onlar mü'minlere karşı alabildiğine merhametli, alabildiğine alçak gönüllü, alabildiğine boyunları yerde ama kâfirlere karşı da alabildiğine izzetli, alabildiğine başı dik ve onurludurlar. Kâfirlere karşı çok şedit, çok şiddetli ve serttirler ama kendi aralarında ise birbirlerine karşı çok merhametlidirler. Birbirlerine karşı, Müslüman kardeşlerine karşı boyunları kıldan incedir onların. Îmanın önünde eğilirler, mü'-minlerin önünde mutevazidirler, ama küfrün önünde, kâfirlerin önünde dik dururlar onlar. Çünkü îmanın önünde eğilmeyenler küfrün önünde eğilmek zorunda kalacaklardır. Mü'minlere karşı erkeklik taslayarak kâfirlerin önünde eğilenler, mü'minlere karşı dik başlı davranıp kâfir-lerin önünde yerlere yatanlar, kâfirler karşısında el ovuşturanlar Al-lah'ın istediği sevdiği kimseler değildir. Başka ne özellikleri varmış on-ların?

Allah yolunda cihad ederler. Allah dininin yücelmesi uğrunda cihad ederler. İnançlarını yaşayabilecekleri bir ortamı hazırlamak adına, Müslümanca kalabilmek adına cehd ü gayret gösterirler. Bu uğurda tüm çabalarını seferber ederler. Bu uğurda her şeylerini, tüm varlıklarını harcarlar. Tüm hedefleri Rablerinin hatırını kazanmak, Rablerinin rızasına ermek ve Allah'ın fazlına ve lütuflarına ulaşmaktır.

Allah için hareket ederlerken kınayanların kınamalarına da aldırış etmezler. "Halk ne der?" demezler, Cenab-ı Hak ne der?" derler. Hakkın hatırını halkın hatırına tercih ederler. Halkın gözünde kötü bir konuma düşmekten değil hakkın katında kötü bir konuma düşmekten çekinirler. Tüm dünya kendilerine düşman kesilse de, tüm dünya alkışlasa da fark etmez, bize Rabbimiz dost olsun, Rabbimiz beğensin yeter derler. Yaptıklarını, hayatlarını Allah'ın beğenisine sunarlar. Allah için yaşarlar hayatlarını. İnsanların eleştirileri, tenkitleri, alayları vız gelir onlar için.

İşte bu güzel vasıflar, bu güzel sıfatlar Allah'ın bir lütfu keremi-dir ki Rabbimiz onu dilediklerine lütfeder. Hiçbir toplumda görülmeyen, hiçbir dinde görülmeyen bu kulluk özellikleriyle Rabbimiz onları şereflendirir.

İşte Müslümana yakışan tavır budur. Allah'ın biz kullarında görmek istediği tavır budur. Allah lütfu keremi bol olandır ve onu kime vereceğini, kimin ona lâyık olduğunu çok iyi bilendir. Evet, ey Müslümanlar, eğer sizler Allah ve Resûlüne îmandan, Allah ve Resûlüne itaatten, Allah ve Resûlünün gösterdiği bir dini, bir

hayat programını yaşamaktan vazgeçerseniz, şu münâfıklar ve kâfirler gibi sizler de işe yaramaz hale gelirseniz kesinlikle bilesiniz ki Allah sizi giderir, sizin yerinize böyle mü'minler, böyle kullar getirir. Ya sizin elinizden bu şerefi alıverir, îman izzetini, İslâm ve şerefini sizin elinizden alıp onlara veriverir, yahut da sizin topunuzu yeryüzünden siliverir de yepyeni bir yaratık türü getirir ki onlar Müslümanlıklarının izzet ve şerefini asla kimseye çiğnetmeyen yiğitler olarak bu dünyayı şereflendirirler.

Öyleyse şu anda dünya üzerinde yaşayan hiçbir Müslüman topluluk bu din bizim tekelimizdedir, bu din bize muhtaçtır, biz olma-saydık bu din yok olup giderdi demeye hakkının olmadığını iyi bilme-lidir. Hiçbir grup, hiçbir topluluk bu hayat bizim üzerimize bina edil-miştir, eğer biz gidersek bu dünya, bu hayat perişan olacak filan de-mesin. Veya eğer biz bu dünyadan gidersek Rabbimize kulluk edecek başka varlık kalmayacak filan da demesin. Allah Ganî'dir, Allah zengindir, Allah Hamîd'dir, kimsenin hamdine, kimsenin kulluğuna ihtiyacı yoktur Rabbimizin.

55,56. "Sizin dostunuz ancak Allah, O'nun peygamberi ve namaz kılan, zekât veren ve rüku eden mü'minlerdir. Kim Allah'ı, Peygamberini ve inananları dost edinirse bilsin ki, şüphesiz Allah'tan yana olanlar üstün gelirler."

Sizin velîniz, sizin velâyetinizi kendisine teslim ettiğiniz, boynunuzdaki kulluk iplerinin ucunu eline verdiğiniz, adınıza kulluk programı yapmaya yetkili gördüğünüz, arzularına teslim olduğunuz varlık Allah'tır. Sizin adınıza size danışmadan tek taraflı Allah kararlarını almaya, duyurmaya, emretmeye, nehy etmeye yetkili olarak velîniz pey-gamberdir ve namazı ikame eden, namazı ayağa kaldıran, namazla Allah'tan mesaj alan, namazla aldığı bu mesajla hayatını düzenleyen, yani namaza endeksli bir hayat yaşayan, yani bedeninde Allah'ı söz sahibi bilen, zekât veren, malında da Allah'ın söz sahipliğine evet diyen mü'minlerdir.

İşte sizin velîniz, sizin karar mercileriniz, dostlarınız bunlardır. Velî olarak, hayatınızda yetkili olarak Allah, Resûlü ve Müslümanlar yetmedi mi ki başka velîler, başka yasa belirleyiciler, başka program yapıcılar arıyorsunuz?

Kim Allah'ı, O'nun peygamberini ve mü'minleri velî edinir, onları hayatında karar verme makamında görür, onların hayat programı istikâmetinde bir hayat yaşamaya yönelirse bilsin ki işte Allah taraftarları, Allah hizbi onlardır ve yeryüzünde galip gelecek, üstün gelecek ve başarıya ulaşanlar onlar olacaktır. Bunu kesinlikle bilesiniz ki Allah'ın grubunda olanlar, Allah'ın tarafında olanlar, Allah'ın

taraftarı olanlar, Allah safında yer alanlar, tercihlerini Allah'tan yana kullananlar, Allah'la aynı cephede olanlar kurtuluşa erenlerin ta kendileridirler.

Bunlar Ensârullah'tır, Allah'ın yardımcılarıdır, Allah'ın dininin koruyucuları ve yardımcılarıdırlar. Bunlar Evliyaullah'tırlar, Allah'ın dostlarıdırlar. Ve işte hem dünyada, hem de Ukba'da başarıya, kurtuluşa erecek olanlar, karşılarındaki güçlere karşı galip gelecek olanlar bunlardır. Rabbim bizi böyle yiğitlerden eylesin, inşallah. Öyleyse ey mü'minler:

57. "Ey İnananlar! Kendilerine sizden önce kitab verilenlerden, dininizi alaya ve eğlenceye alanlar ve inkârcıları dost olarak benimsemeyin. İnanıyorsanız Allah'tan sakının."

Ey îman edenler, gerek ehl-i kitaptan, gerekse kâfirlerden dininizi oyun ve eğlence yerine koyanları velîler edinmeyin. Eğer mü'min iseniz bu konuda Allah'tan korkun. Allah'tan ittika edin de şu dininizi oyun ve eğlence haline getiren ehl-i kitabı, yahudi ve hıristiyanları dost bilmeyin. Onları velîler edinmeyin. Yâni onları karar verme makamında görmeyin. Hayat programınız konusunda onlara müracaat etmeyin. Sizin hayat programınızı onlar yapmasınlar. Hayat programınızı onlardan almaya kalkmayın. Onlar tandanslı, onlar kaynaklı bir hayat yaşamaya kalkışmayın. Onlar hem kendi dinlerini, hem de sizin dininizi hafife alıp oyun ve oyuncak tutan insanlardır. Onlar oyunu ve oyuncağı din zanneden, din diye oyun ve eğlenceye sarılan, ya da dinlerini hafife alıp oyun eğlence yerine koyan kimselerdir.

Bunlar dinlerini oyun ve eğlence yerine koymuşlar. Dünyaya verdikleri değeri dinlerine vermemişler. Paraya, makama, işlerine, aş-larına, dükkanlarına, tezgahlarına, arabalarına, evlerine gösterdikleri titizliği dinlerine göstermemişler. Dinlerini oyun ve eğlence yerine koy-muşlar veya oyun ve eğlenceyi din edinmişlerdir. Dünyaya kul köle oldukları için, dünyayı kıble edinip ona tapındıkları için, gece gündüz dünyalıklar peşinde koşmaları sebebiyle dinlerinin temel kaynaklarıyla tanışacak vakit bulamadıkları için takvim yaprağından, televizyon ekranından duyduklarını din zannedip ona sarılmış insanlardır onlar.

Ey mü'minler sakın ha sizler onları velî kabul etmeyin. Onların velâyetleri altına girmeyin. Onların egemenliği altında bir hayattan razı olmayın. Ya ne yapın? Allah konusunda takvalı olun. Allah'la beraber olun. Allah'ın koruması altına girin. Yolunuzu Allah'la bulun. Hayatınızı Allah kaynaklı yaşayın. Hayat programınızı Allah'a sorun ve O'nun de-diği gibi hareket edin. Eğer mü'min iseniz. Yaptığınızı Allah dedi diye yapın, yapmadıklarınızı da yine Allah adına yapmayın. Yaptıkla-rınız ve yapmadıklarınız konusunda kendi kendinize şu soruyu sorun: "Neden?"

sorusunu sorun. Böyle bir elbise giymişsin, neden? Böyle bir ayakkabı almışsın, neden? Böyle bir mesleği seçmişsin, neden? Böyle bir okulda okuyorsun, neden? Böyle bir hukuktan yanasın, neden? Filanla tanışmışsın, neden? Falana küsmüşsün, neden? O kötülüğü engellemedin, neden? Bu iyiliği teşvik etmedin, neden? Annene böyle davrandın, neden? Çocuklarınla bugün hiç ilgilenmedin, neden? Üstündekilerle bugüne kadar hiç tanışmadın, neden? Bakara ile bugün hiç ilgi kurmadın, neden? Peygamberin yanına bugün hiç gitmedin, neden? Eğer bütün bu nedenlere vereceğin cevaplar vahiy kaynaklıy-sa, ya da kaçta kaçı vahiy kaynaklıysa işte o kadar Müslümansın demektir.

Bu tür insanları, yâni dost kabul etmeyeceğimiz, velî bilmeye-ceğimiz, hayat programımızı kendilerine sormayacağımız insanları tanıtmak için Allah bize bir tanıtma daha yapıyor bakın:
58. "Namaza çağırdığınızda onu alay ve eğlenceye alırlar. Bu onların akletmeyen bir topluluk olmasındandır."
Onları namaza çağırdığınız zaman, namaza çağrıldıkları zaman, yâni ezan okuduğunuz zaman, bu işi, yâni o ezanı, o dâveti veya o namazı oyun ve eğlence yerine tutarlar, alay ederler. Ezerler, bo-zarlar ve alay konusu yaparlar. Hangi işi? Ya namaz işini, ya da namaza çağırma işini. Ya namazla alâkalı alaylı laflar ederler, ya da namaza çağrıyla alâkalı, ezanla alâkalı densizlik ederler. Yâni dinin dire-ğini alaya alırlar, hafife alırlar. Onlar, o yahudiler ve yahudileşenler dua ediyorlar güya ama namazı kabul etmiyorlar. Bu onların akıllarını kullanmayan bir toplum olduklarını gösterir. Çünkü namaz duayı en güzel sembolize eden bir ibâdettir.

Arkadaşlar, anlıyoruz ki bu âyet önce ezanın meşru olduğuna, ikinci olarak da onunla alay etmenin ve hafife almanın küfür olduğuna delâlet etmektedir. Bunun içindir ki ezana icabet etmek vaciptir. Bu konuda şöyle bir rivâyet var: Ezan okununca, Müslümanlar namaza davrandıkları zaman yahudiler alay ederek şöyle derlermiş: "Kalktılar, kalkmaz olsunlar. Kıldılar, kılmaz olsunlar. Rükû ettiler, etmez olasılar, diyerek mü'minlerle alay ederlermiş. İşte meselâ bugün de üç beş genç bulundukları yerde Allah'ı büyükleyerek tekbir getirseler buna tahammül edemeyen yahudileşmiş insanların varlığını biliyoruz. Buna tahammül edemezler de aynı insanlar binlerce ezan sesi duyarlar da hiç de rahatsız olmazlar. Neden diye düşünüyoruz. Galiba yaptırıcısı önemlidir de ondan. Bugünkü ezanların yaptırıcısı kendileri olduğundandır ki galiba onun için rahatsız olmuyorlar. Meselâ namaz kılıyor adam veya televizyonda, camide Kur'an okuyor adam, ama yaptırıcıları kendileri olduğu için bundan pek fazla rahatsız olmuyorlar. Ezanın, çağrının da nereye ve neden olduğu önemlidir. Kimin kontrolün-de, kimin izniyle olduğu önemlidir.

Bu, gerçekten onların akılsız insanlar oluşlarındandır. Akılsız, ya da akıllarını çalıştırmayan insanlar. Değil mi? Aslında akıl var ama onu kullanmıyorlar. Türkçe'de akılsız veya ruhsuz, cansız, vicdansız veya namussuz, îmansız derken onda istenilen bir îman modeli yoktur demektir. Namussuz demek, namus anlayışı yoktur demek değil, istenilen namus modeline sahip değildir anlamınadır. Akılsız demek de öyledir. Aslında akıl var da, istenilen biçimde akıl kullanımı yoktur demektir. Değilse göz, kulak, akıl kendi başına hiçbir değeri yoktur bunların. Göz görürse, bakarsa, istenilene bakarsa, istenilen sonucu çıkarırsa baktığından o zaman göz var demektir. Akıl istenilen biçimde kullanılır, istenileni çıkarabilirse o zaman akıl var demektir. Buna İslâm literatüründe şükür diyorlardı. Azaları istenilen yerde kullanmanın adıdır şükür.

59. "Ey Muhammed! De ki, Ey kitap ehli! Allah'a, bize indirilene ve daha önce indirilene inanmamızdan ve çoğunuzun fâsık olmasından ötürü mü bizden hoşlanmıyor-sunuz?"

Peygamberim, sen şöyle söyle onlara; her halde konuyu an-ladılar. Ey ehl-i kitap, bize niye düşmansınız? Siz bizden niye intikam almaya kalkıyorsunuz? Bize niye düşman oluyorsunuz? Allah'a inandık diye mi? Şimdi biz Allah'a Allah'ın istediği gibi inandık diye kusur mu işledik? Sizin bize düşmanlığınızın, kininizin kaynağı ne? Biz Allah'a inanıyoruz diye mi? Bir de biz bize indirilene inanıyoruz diye mi? Daha önce indirilenlerle beraber, biz bize indirilene inanıyoruz diye mi bize düşman oluyorsunuz? Değil tabii, şöyle diyebilirler: Eh biz de Allah'a inanıyoruz, niye düşman olalım da size? diyebilirler.

Konuyla ilgili hatırlayacağımız bir âyet grubu var değil mi? Bü-rûc sûresi. Ashab-ı Uhdud'un suçu neydi? Diri diri yahudiler tarafından ateşlere atılarak cezalandırılanların günahı neydi? Allah'a inanmışlardı. Ama onların inandıkları gibi değil, hayata karışan bir Allah'a inanmışlardı da onun için suçlu görülmüşlerdi. İşte burada da aynısı ifade ediliyor. Biz bize indirilene inanıyoruz. Ne demek? Hayatımıza karışan, hayatımızı düzenlemek üzere kitap indiren bir Allah'a inanıyoruz demektir bu.

İşte bizim suçumuz budur. Biz hem bize indirilen kitaba inanıyoruz, hem de bizden öncekilere indirilen kitaplara îman ediyoruz ve işte kâfirin gözünde en büyük suç budur. Kâfirin gözünde en büyük suç Allah'a Allah'ın istediği şekilde inanmaktır. Hayata karışan bir Allah'a inanmak ve hayatı O Allah'ın vahyiyle düzenleme kararlılığı içinde olmak. Fâsıkların, Allah'a Allah'ın istediği gibi inanmayan ve Allah'a itaatten çıkmış, kendi hevâ ve hevesleri istikâmetinde bir hayat yaşamaya yönelmiş kimselerin gözünde işte en büyük suç budur.

Eh Allah güçlüymüş, Allah istediğini yaptırırmış, Allah azamet sahibiymiş, Allah her şeyi bilirmiş, peki bütün bunlar beni ilgilendirir mi? Evet bana kitap göndermiştir çünkü. Sen benim için şunları şunları yap demiştir çünkü. Buna göre, bu gönderdiği kitaba göre herkesi hesaba çekecek olandır çünkü. Ya Rabbi sen kitabı Peygambere göndermiştin, Peygamber de o kitabı bilenlere vermişti. Âlimlere, hocalara, hacılara, şeyhlere, efendilere vermişti. İmam Ebu Hanife'ye, İmam Şâfiî'ye vermişti. Ben ki bir amele parçası, ben ki bir işçi, ben ki bir talebe, ben ki bir marangoz, ben ki kitabın bana indiğini, onunla ilgi kurmam gerektiğini anlamamıştım demek ancak delile bağlı olacaktır. Varsa buna bir delil, o zaman ben de bir dilekçeyle Rabbime şikâyette bulunurum. Ya Rabbi bu kadar zaman ben niye kitabı öğrenmeye çalıştım? Niye kendimi heder ettim? Ne gerek vardı da uğraştım? Ben de tüccar olurdum, ben de para kazanırdım, birilerini de paramla desteklerdim, olur biterdi. Yâni böyle düşünüyorsanız bu delile bağlı. Varsa bir delil söyleyin de biz de bu kadar uğraşıp durmayalım yâni.

Ayrıca bu işin sadece bizim dönemimize ait olmadığına inanmak da dindir. Yâni geçmiş tarihte de Allah kitaplar göndermiş ve insan hayatına karışmıştır. Daha önce gönderilen kitaplara da inandığımızdan dolayı mı bize düşmansınız? Ama ne oluyor size? Çoğunuz fâsıksınız. Vicdansızsınız yâni. Yâni biz hem bize gelene inanıyoruz, hem de sizin kitabımız diye sahiplenmeye çalıştıklarınıza da inanıyoruz. Tevrat'a, İncil'e de inanıyoruz. Buna rağmen bize düşman kesilmeniz sizin sapık, fâsık ve de vicdansız olduğunuzun delilidir yâni.

Gerçekten de dar kafalılar geniş kafalıları, vicdansızlar vicdan-lıları, günahkârlar temizleri, kâfirler mü'minleri asla sevmezler, sevemezler. Bu bir ku-raldır yeryüzünde. Çünkü bunlar birbirlerinin zıddıdırlar. Herkes zıddına düşmandır.

60. "Allah katında bundan daha kötü bir karşılığın bulunduğunu size haber vereyim mi?" de, Allah kime lânet ve gazap ederse, kimlerden maymunlar, domuzlar ve şeytana kullar kılarsa, işte onlar, yeri en kötü ve doğru yoldan en çok sapmış olanlardır."

Açın gözünüzü de dinleyin. Dinlemeye hazır mısınız? Dinlemeye var mısınız? Size bunlardan daha kötüsünü haber vereyim mi? Daha şerlisini söyleyeyim mi? Yâni sizin durumunuzun bundan daha kötü olduğunun beyanını size ulaştırayım mı? Yâni şu özellikleri taşıyan insanlar da yaşamıştır tarihte. Bunlar konumları itibariyle çok şer-run mekânen insanlardır. Durumu daha kötü insanlardır. Kimmiş bun-lar? Allah'ın lânetine uğrayanlar. Yukarıda geçmişti, Allah'ın lânetine kimler uğruyordu? Allah'la anlaşmalarını bozanlar. Allah'la söz-leşme-lerine ihanet edenler.

Neydi anlaşma? Ya Rabbi Sen benim Rabbimsin, Sen benim hayat programımı belirleyensin, ben Senin kulunum, ben hayatımı Senin istediğin şekilde yaşayacağım deyip de bu sözlerini nakzedenler, bozanlar. Ya Rabbi Sen beni muhatap kabul edip bana bir din göndermişsin, ben onu kabul ediyorum deyip de sözünde durmayanlar. Ya Rabbi sen bana hayatımı düzenlemek üzere bir kitap ve bir kulluk örneği göndermişsin, ben onları aynen kabul ediyorum, ben onlara göre bir hayat yaşayacağım deyip de bir türlü kitap ve peygam-berle diyaloga geçmeyerek sözlerinden dönenler. Allah'a kul köle olacaklarına dair söz verdikten sonra bu sözlerini bozanlar. Kendilerini Rablerine kulluk ortamında tutmaları gerekirken, ya kendilerine, ya da kendisi gibilere kul köle olanlar.

Ya Rabbi sen beni evlenmeye lâyık görmüşsün, yâni herhangi bir kadının sorumluluğunu yüklenecek kapasitede kabul etmişsin, ben de bu işe lâyık olduğuma sana söz veriyorum diye söz verip de evlenenler eğer hanımlarının cennet yolunda olmalarına gayret etmiyorlar, onları eğitmiyorlarsa Allah'la anlaşmalarını bozuyorlar demektir. Allah o çocukları kendisine lâyık gördüğü halde, onu o kapasitede görüp o kadar çocuğu bilerek ona verdiği halde çocuklarını eğitmeyenler, aman benim çocuklarımı birileri eğitiversin demeden yana olanlar, eti senin kemiği benim demeden yana olanlar Allah'la anlaşmayı bozuyorlar demektir. Veya Allah sana mal vererek, mülk vererek, imkân vererek, çevre vererek, fırsat vererek, akıl vererek, fikir vererek imtihan edeceğini beyan ederken tamam ben inandım, ben Müslüman oldum ya Rabbi, inandım, teslim oldum ya Rabbi diyerek anlaşma imzaladıktan sonra, bunların gereğini yapma cesaretinde bulunamayan insanlar Allah'la yaptıkları anlaşmayı bozuyorlar demektir.

Ve Rableriyle yaptıkları anlaşmalarını bozdukları için Allah'ın lânet ve gazabına uğrayan kimselerdir onlar. Allah kime lânet ve gazap ederse, kimlerden maymunlar, domuzlar ve şeytana kullar kılarsa, işte onlar yeri en kötü ve doğru yoldan en çok sapmış olanlardır. Bunlar Bakara sûresinin 65. âyetinde Rabbimizin anlattığı maymunlaşmış, insanlıktan çıkmış, akıllarını kullanarak, insan oluş özelliklerine müracaat ederek dinlerinin temel kaynaklarını tanıyıp bilinçli bir şekilde onlarla amel etmek yerine kör bir taklidin peşine takılmış insanlardır. Rablerinden kendilerine gelen sözleşme metinleri olan kitaplarıyla ilgileri kesildiği için tâğutların kulu olmuş, tâğutların yasalarını uygulamak zorunda kalmış kimseler. Ellerinde amel edecek kitapları olmadığı için, kitaplarını tanımadıkları için, kitaplarını tahrif ettikleri için Allah'tan başkalarına kul köle olmak zorunda kalmış zavallı insanlar.

Bunlar, bu domuzlaşan ve maymunlaşanlar ilerde anlatılacak. Bunlar cumartesi ashabı veya Allah'tan olmadık şeyler isteyen yahu-dilerdir. Neydi bunların derdi? Allah bunlardan kulluk istiyordu. Allah kendilerine yardım ediyor, şöyle yapın diyor itiraz ediyorlar, böyle yapın diyor, karşı geliyorlar, şunu yapın diyor, reddediyorlar, hile yapıyorlar, değiştiriyorlar, yol buluyorlar, yapmamaya çalışıyorlardı. Cumartesi günü iş yapmayacaklar, Allah'a ibâdet yapacaklardı. Ama yorumladılar, yol buldular, kafayı çalıştırdılar, Allah'tan gelen uyarılara rağmen yasağı çiğnediler. Hem nîmet istediler Allah'tan, hem Allah'ın nîmetleri içinde yüzdükleri halde Ona kulluğu terk ettiler. Hem Allah'tan nîmetlendiler, hem de Allah'ı bırakıp tâğutlara kulluk yaptılar. Allah'ın nîmetlerinden istifade ettikleri halde işte böyle tâğutların kılıcını sallayanlar maymunlaşmak ve domuzlaşmak zorunda kalacaklardır.

61. "Size geldiklerinde "İnandık" derler, oysa yanınıza inkârcı olarak girmiş ve yine inkârcı olarak çıkmışlardır. Gizlemekte olduklarını Allah daha iyi bilir."

Münâfıklık yapan yahudiler size, sizin yanınıza geldikleri zaman biz de inandık derler. Halbuki onlar îman etmemişlerdir. Yanınıza kâfir olarak girmişler, kâfir olarak da çıkmışlardır. Senden dinledikleri vahiy onların kulaklarına gitmemiştir. Uyarılar onlara bir fayda vermemiştir. Evet size geldiklerinde biz de sizin inandığınıza inanıyoruz diyorlar. Ben de Müslümanım. Bak benim kızım üniversitenin dini musiki bölümünde okuyor. Ben de cami derneğinde üyeyim. Benim evde de dini kitaplar var. Pekiyi, anladık, anladık da senin dininin sahibi olan Allah senin hayatının kaçta kaçına karışıyor? Rabbimiz buyuruyor ki bu sözleriyle onlar çıktıkları küfürlerine tekrar dönüyorlar. Onların gizleyip durduklarını Allah çok iyi biliyor.

62,63. "Olardan çoğunun günaha, haksızlığa ve haram yemeye koşuştuklarını görürsün. Yaptıkları ne kötüdür! Rabbe kul olanlar ve bilginlerin onlara günah söz söylemeyi ve haram yemeyi yasak etmeleri gerekmez miydi? Yapmakta oldukları ne kötüdür!"

Onlardan pek çoğunu görürsün ki yaptıkları işler günah ve düşmanlıkta koşturmaktır. İşleri günaha ve saldırganlığa sây etmektir. Bir bakın çevrenize, bir çokları günah için, düşmanlık için, haram yemek için koşturup duruyorlar. Haram yemek ne demektir? Allah'ın haram dediklerini, yemeyin dediklerini yemek, Allah'ın yemeyin dediği ortamlarda bulunmak. Eğer yeme modelini Allah belirlememişse, Allah'tan başkalarının yeme modelleriyle yemek de haramdır. Meselâ bir fahişenin gönlünü hoş etmek için yemek haramdır. Acaba toplum böyle belirledi diye yemek helâl mi? Günlük şu kadar kalori, bu kadar karbonhidrat, şu kadar protein almak zorundasın dedikleri gibi mi yiyeceğiz?

Pekiyi günaha koşturmayı, udvana, düşmanlığa sây etmeyi nasıl anlayacağız? Yâni bizzat günahların peşine düşmek, günah işlemek anlamına olduğu gibi, bir de günahlara aldırışsız bir hayat programının peşine düşmek anlamına da gelecektir. Günahlardan habersiz bir hayat yaşamak. Mayın tarlasında geziyormuş gibi bir hassasiyetten uzak günahların üstüne üstüne gitmek. Yahudilerin ve yahu-dileşmiş insanların bu yaptıkları ne kadar kötüdür?

Şimdi bu adamlar, bu din bilmez, bu kitaptan habersizce günahlardan, haramlardan habersiz bir hayat yaşayan bu yığınları onların Ruhbanları, Hahamları, din bilenleri bu işten engellemeli değiller miydi? Onları uyarıp günahlardan alıkoymalı değiller miydi? Toplumun âlimleri onları kendilerine ve Rablerine karşı yabancılaşmaktan korumalı değiller miydi? Onların sözlerini günahtan, yiyip iç-melerini haramdan koruyacak bir tebliğin, bir çabanın içine girmeli değiller miydi? Din bilenler, Rabbani davrananlar, ilim ehli olanlar, hocalar, hacılar, tefsirciler, fıkıhçılar, imamlar, vaizler, müftüler, camiye gidenler, namaz kılanlar, kaset dinleyenler Allah için bir gayrete gelip onları uyarsalardı ya. Hiç olmazsa kendilerinden bir alt konumda olanları bu işten engelleselerdi ya. Evet bakın bu anlamda herkes sorumludur. Herkes kendisinden bir üst kademedeki gibi olmaya gayret ederken, kendisinden bir kademe aşağıdakileri de en az kendisi seviyesine getirmek için bir çabanın içinde olmak zorundadır.

Evet, onlar toplumlarının çözülüşlerine engel olmalı değiller miydi, diyor Rabbimiz. Elbette önderler, örnekler, din bilenler bozul-maya başladılar mı onları örnek alan toplumları da onları takip ederler. Onlar düzgünse toplum da düzgündür, onlar bozulmuşsa toplum da bozulmuştur. Rasulullah Efendimiz toplumun bozukluğunu ve düzgünlüğünü iki zümreye bağımlı kılar: Ümera ve ulemâ. Keşke onlar görevlerini ihmal etmemiş olsalardı. Ama çevrelerinde günah işleyen yığınlarla insanların çözülüşlerini gördükleri halde onları uyarmayanlar ne kötü yapıyorlardı.

Rasulullah Efendimizin biz başka hadislerinin beyanıyla bu ehl-i kitap âlimleri önceleri çarşı pazar dolaşırlar ve gördükleri insanları uyarırlarmış. Senin alışveriş anlayışın bozuk, senin kızının kıyafeti bozuk, senin oğlunun namaza bakışı bozuk, sen israf peşindesin, sen dükkana nikâhlanmışsın, sen dünyayı kıble edinmişsin, sen paranın kölesi olmuşsun, sen karını niye sokağa salıyorsun? Yapmayın, etmeyin ey insanlar, yanlış içindesiniz, bu din sizin de dininiz, bu kitap sizin de kitabınız diye onları uyarırlardı. Ama dönüşlerinde aynı günahı işlemeye devam eden insanlara ses çıkarmaz oldular. Onlarla ilişkilerini kesmez oldular. Onlara karşı ciddi bir tavır almayıp onlarla kol kola bir hayatı yaşamaya başladılar da Allah onların kalplerini günahkârların kalplerine benzetiverdi. Artık onlar da

günahlardan ve günahkârlardan rahatsız olmaz hale geliverdiler diyor, Rasulullah Efendimiz. Rabbim bu hale düşmekten bizi korusun, inşallah.

64. "Yahudiler, "Allah'ın eli sıkıdır" dediler; dediklerinden ötürü elleri bağlansın, lânet olsun. Hayır, O'nun iki eli de açıktır, nasıl dilerse sarf eder. Andolsun ki, sana Rabbinden indirilen sözler onların çoğunun azgınlığını ve inkârını artıracaktır. Onların arasına kıyamete kadar sürecek düşmanlık ve kin saldık. Savaş ateşini ne zaman körükleseler Allah onu söndürür. Yeryüzünde bozgunculuğa koşarlar. Allah bozguncuları sevmez."

Sapmış, sapıtmış, vahiyle ilgisi kesilmiş, vahyi unutmuş ve bunun tabii neticesi olarak kendilerini tanrılaştırmış olan yahudiler dediler ki Allah'ın eli kapalı, Allah'ın eli sıkı, Allah çok cimridir. Allah çok sıkılaştı, çok cimrileşti de bizden rahmetini esirgeyiverdi dediler. Bize rahmet etmez oluverdi dediler. Tabii burada kast ettikleri bize ekmek, su vermez oldu demek değildir. Vahyi onlardan aldı, peygamberliği, risâleti onlardan aldı ya, liderliği onlardan aldı ya işte buna bozuluyorlar. Veya hainliklerinden dolayı, Allah'a verdikleri sözlerine ihanet-lerinden dolayı Rabbimiz onların başlarına sıkıntılar, belâlar gönderince Allah'ı cimrilikle itham etmeye başladılar.

Veya burada Allah'ı cimrilikle, sıkılıkla itham eden bu hainler bu sözlerini Müslümanlardan ötürü söylüyorlardı. Sizin Rabbiniz çok cimridir, eğer öyle olmasaydı sizler şu anda böylesine fakirlik ve yoksulluk içinde olmazdınız. Allah'ın eli sıkı ki siz kullarına ikramda bulunmuyor. Medine'de Allah ve Resûlü egemenliğinde müstakil bir hayat yaşamaya başlamış Medineli Müslümanların fakr u zaruret içinde olduklarını gören yahudiler böyle diyorlardı. Müslümanların ilk dönem fakirliklerini bahane ederek Allah'a karşı böyle bir saldırıda, böyle bir iftirada bulunuyorlardı. Üstün olmakla, nîmetler içinde yüzmekle haklılığı karıştırıp materyalistçe bir anlayışı savunmaya başladılar. Zengin olanlar, varlıklı olanlar üstündür, haklıdır, hak yoldadır, fakir olanlar ise bâtıl yoldadır dediler. Hakla, haklılıkla gücü özdeşleştiren bir mantığı savundular.

Eğer inandığınız, kulluk ettiğiniz, bizi kendisine çağırdığınız Allah gerçekten sizi beğenmiş olsaydı, sizi haklı görmüş olsaydı, sizden ve yolunuzdan razı olmuş olsaydı elbette sizi destekler, size yardım ederdi, sizi zengin kılardı diyerek materyalistçe bir anlayışı savunu-yorlar. Pekiyi Firavun karşısında Mûsâ (a.s) nın durumu neydi? Nem-rut karşısında İbrahim (a.s) öyle miydi? Yâni güçlü kimse haklı odur demekle sahiplendiğiniz o peygamberleri reddetmiş olmuyor musu-nuz?

Hayır hayır, Allah cimrileşmedi, Allah'ın eli her zaman açıktır, asıl onların eli cimrileşti, asıl onlar işi bozdular. Onlar Allah'la, vahiyle, peygamberle ilgiyi

kestiler, Allah'ın diniyle ilgi kurmaktan el çektiler. Ve bu sözleri de onların lânetlenmelerine, Allah'ın lânetine maruz kalmalarına sebep oldu. Allah çok cömerttir. Allah neler neler vermedi ki onlara? Çekemedikleri, kıskançlıklarından kudurdukları İsmail oğullarına bir tek Muhammed (a.s)'ı vermişse İsrâil oğullarına, kendilerine nice peygamberler göndermiştir Allah.

Yakub'u verdi, Yusuf'u verdi, Mûsâ'yı, Harun'u, Zekeriya'yı, Yahya'yı, Dâvûd'u, Süleyman'ı, Mûsâ'yı, Îsâ'yı verdi Rabbimiz onlara. Ne yapıyor bu adamlar? Ne demeye çalışıyorlar? Ne vermedi Allah onlara? Göz mü vermedi? Kulak mı vermedi? Hava, su mu vermedi? Akıl, fikir mi vermedi? Arz-ı Mev'ûd'u mu vermedi bu hainlere? Hayır hayır Allah dilediğine dilediğini lütfeder. Kime neyi vereceğini kimseye sormaz O. Kimse O'na yol gösteremez, kimse O'na akıl veremez, kimse şartlandıramaz O'nu.

Andolsun ki peygamberim, sana verdiklerimiz, Rabbinden sana indirilenler onların tuğyanlarını, azgınlıklarını daha da artıracaktır. Sana verilen nîmetler onların küstahlıklarını artırdıkça artıracaktır. Sana az verirken Allah'ı cimrilikle suçlayan bu insanlar, çok verirken de küstahlaşacaklar. Yâni sana az verilirken Allah'ı cimrilikle suçlayan bu insanlar seni düşündüklerinden değildir. Çünkü eğer öyle olsaydı sana çok verilince buna sevinmeleri gerekecekti. Yâni zayıflık döneminde sana inanmayan bu insanlar güçlülük döneminde de inanmayacaklardır. Zayıflık döneminde zayıflığından dolayı senin haksızlığına hükmeden bu adamlar güçlülük döneminde haklı kabul etmeyecekler.

Öyleyse mesele hakkın, haklılığın güçlülük ya da zayıflıkla ilgisi yoktur. Mesele insanların bakışının bozukluğundadır diyor Rab-bimiz. Bunlar başka değil Allah'ın lânetine uğramış kimselerdir. Al-lah'ın lâneti bir kulun Allah'a karşı istenmeyen bir konumda olmasıdır. Bir kişi Allah'ın lânetine maruz kaldı mı o istenmeyen bir konumdadır. Allah'ın istemediği bir konumda olan kişi de sıfırı değil kendisini bile bitirmiştir, tüketmiştir.

Öyleyse ey peygamberim, sen bırak bu sıfırı tüketmişleri, sen boş ver onların bu bozuk düzen tavırlarını da Rabbine teslim ol. Sen takma onları kafana da Allah'ın istediği gibi yoluna devam et. Biz onların arasına kıyamete kadar sürecek bir kin, bir nefret, bir düşmanlık koymuşuzdur. Onlar bu halleriyle hep hakikate kin duyacaklar, hakka düşmanlık duyacaklardır. Kinlerini din edinmiştir o hainler. Allah da onların bu tercihlerini onaylayıvermiştir.

65. "Şâyet kitap ehli inanıp karşı gelmekten sakınsalardı, kötülüklerini örterdik ve onları nîmet cennetlerine koyardık."

Evet Rabbimiz kitap ehlinin yanlışlarını anlatıyor, sapaklarını ortaya koyuyor, arkasından da rahmeti ve merhameti gereği onları tekrar tekrar uyarıyor. Ne olurdu şu ehl-i kitap îman ediverselerdi. Ne olurdu bu adamlar Allah'a Allah'ın istediği gibi îman ediverseler ve de muttaki davranıverselerdi. Allah'ın koruması altına girip hayatlarını Onun için yaşayıverselerdi. Keşke yollarını Allah'la buluverselerdi. Sadece inandım demekle işi bitirmeyip, inanmakla beraber inandıkları Allah'ın istediği bir hayata yöneliverselerdi. Keşke onlar kendi kitaplarına Allah'ın istediği gibi îman etmiş olsalardı. Keşke kendi kitaplarına îman iddialarında samimi olsalardı elbette bu îman onları aynı kaynaktan gelen şu kitaba da îmana götürecekti. Çünkü işte kendi kitaplarına samimiyetle inananlar bu son kitaba da îman ettiler.Eğer böyle yapsalardı Biz kesinlikle onların seyyiatlerini örtüverir, kusurlarını siliverir, geçmişte işledikleri günahlarını sıfırlayıverirdik. Sonra da onları naîm cennetlerine, nîmet cennetlerine katıverirdik.

Görüyor musunuz? Geçmişte ne yaparlarsa yapsınlar, nasıl bir hayat yaşamış olurlarsa olsunlar îman edip Allah için bir hayat yaşamaya yöneldikleri andan itibaren insanlar için tevbe kapılarının açık olduğunu beyan ediyor, genel bir af ilân ediyor Rabbimiz. Bu bizim için de geçerlidir tabii. Farz edin ki bugüne kadar Allah'tan, kitabından, vahyinden, elçisinden habersiz bir hayat yaşadık. Tevbe edip, böyle vahiysiz bir hayattan vazgeçip Rabbimize kulluğa dönüverdiğimiz andan itibaren kesinlikle bilelim ki bu bizim suçlu kabul edilmemiz değil ödüllendirilmemize vesile olacaktır. Yâni niye bir vakitler şöyle şöyle yaptınız diye cezalandırmak yerine mükafatlandırıyor Rabbimiz. Ne kadar merhametlidir Rabbimiz değil mi?

66. "Eğer onlar Tevrat'ı, İncil'i ve Rablerinden kendilerine indirilen Kur'an'ı gereğince uygulasalardı, her yönden nîmete ermiş olurlardı. İçlerinde orta yolu tutan bir zümre vardır, çoğunun işledikleri ise kötü idi."

Eğer bu adamlar Tevrat'ı ve İncil'i ve Rablerinden kendilerine indirilen bu son kitabı, Kur'an'ı ayağa kaldırsalardı, uygulamış olsalardı, Allah'ın hayatlarını düzenlemek üzere indirdiği kitaplarını yerlerde sürünmekten kurtarmış olsalardı. Bir ara bir yerde bir yazı okumuştum Türkiye'de saygınlıkla alâkalı. En saygısız muamele gören şeyin kitap olduğunu yazıyordu adamın birisi. Yâni yere seriliyordu kitap. Halbuki yerleri süpüren süpürge bile süpürdükten sonra, kullanıldıktan sonra şöyle kaldırılıp dik bir vaziyette bir kenara konuyor diyordu.

Arkadaşlar, kitabın ayağa kaldırılması göz önünde tutulması, el altında, el üstünde tutulması, ele alınması, ilgilenilmesi, dikkatle ihtimam gösterilmesi demektir. Kitabın ayağa kaldırılması onun fonksiyonunun icra edilmesi, geliş gâyesine uygun bir şekilde onunla diyalog kurulması demektir. Kitap insanların hayatında ne için var idiyse onun oraya konulması demektir. Yaşanmayan,

uygulanmayan, hayatta geçerliliği olmayan bir kitabın muhafazasının da mümkün olmadığını önceki âyetlerde demeye çalışmıştım. Evet keşke onlar kitaplarını uygulayarak ayağa kaldırmış olsalardı diyor, Rabbimiz. Peki hani hangi İncil ve Tevrat var ki ellerinde bu adamlar onu uygulayacaklar? Arkadaşlar bu ifade öncekilere ait bir ifadedir. Yâni keşke daha önceleri bu kitapları uygulamış olsalardı böyle olmazlardı. Öyle bir gün geldi ki bozdular o kitapları ve onlarla hükmetmez oldular.

Keşke onlar Tevrat ve İncil'le amel etmiş olsalardı, bir de Rab-lerinden kendilerine indirilmiş olanlarla amel etmiş olsalardı. Az evvel bununla bu son kitabı anladığımı söylemiştim. Şimdi bir başka manaya da gelebileceğini, bir başka şekilde de anlaşılabileceğini söyleyeyim. Bu ifade bir de Tevrat'tan ve İncil'den işlerine gelmediği için çıkarıp attıkları Allah'ın indirdiği bölümler, âyetler, hükümler anlamına gelebilecektir. Eğer onlarla birlikte, kitaplarının tüm hükümlerini uygulamış olsalardı, o hükümlere sarılmış olsalardı elbette kitapları tahriften, unutulup gitmekten korunmuş olacaktı.

Çünkü uygulanmayan bir kitap, hayatın içinde yaşar olmayan, bilinmeyen hükümler kaybolup gidecek, tahriften kurtulamayacaktır. Bir kitabı, bir hükmü, bir yasayı tahriften, unutulmaktan korumanın yolu onu uygulayarak hayatta canlı tutmaktan geçer. Unutmayın ki ey Müslümanlar sizler kitabınızın bir tek âyetini, bir tek hükmünü bile uygulamadan kaldırırsanız kesinlikle bilesiniz ki o unutulmaya, tahrif olmaya, çürüyüp gitmeye, kaybolup gitmeye, demode olup gitmeye mahkum olacaktır.

İşte bakın bu yahudiler, bu hıristiyanlar eğer kitaplarını uygu-lasalardı, hayatlarını kitap kaynaklı düzenleme çabası içine girmiş olsalardı o zaman elbette atalarının bozdukları bölümlerde zorlanacaklar ve çareler arayacaklardı, araştırıp soruşturacaklardı. Ve bu sa-mimi arayış onları Allah'ın son kitabı Kur'an'a götürecekti. Yâni şu anda bile gerçekten böyle bir yola girseler aynı şey gerçekleşecektir. Eğer böyle yapmış olsalardı üstlerinden, altlarından, yanlarından, önlerinden her yandan nîmetlere boğacaktık onları, buyuruyor Rabbimiz.

Ama Rabbimiz buyuruyor ki onlardan muktesit bir grup vardır. Yâni bu horlanmalarına, bu lânetlenmelerine rağmen yine de onların içinde orta halli bir ümmet, bir grup vardır buyuruyor Rabbimiz. Dengeyi kuran, dengeli düşünen inananlar vardır. Bunlar bir vakitler Tevrat'a inanmışlar, İncil'e inanmışlar, samimiyetle kitaplarına bağlanmışlar, bu kitaplarının delâletiyle yeni bir kitap bekleyişi içine girmişler, yeni bir dini gözlemişler, o dinle, o kitap ve peygamberle karşı karşıya gelince de hemen îman etmişler ona. Ama bu azınlık grubun yanında

pek çoğu da kitaba inandık dedikleri halde onun içindekilerden habersiz yaşamışlar, kötü şeyler yapmışlar. Çoğunluğun bu anlayışı topluma yansırken azınlığın anlayışı hep cılız kalmış, etkisini gösterememiştir.

67. "Ey Peygamber! Rabbinden sana indirileni tebliğ et, eğer bunu yapmazsan O'nun elçiliğini yapmamış olursun. Allah seni insanlardan korur. Doğrusu Allah kâfirlere yol göstermez."

Şimdi de söz peygamber efendimize döndürülerek şereflendirilmek isteniyor. Rabbimiz peygamberine şereflerin en yücesi olan Resullük ifadesiyle hitap buyuruyor. Ey peygamberim, sen onlar inanıyorlar diye değil, onlar kabul edecekler, kabule hazırlar diye değil, onlar muktesit bir ümmet olsunlar diye değil, senin görevin bu olduğu için vahyi onlara ulaştır. Rabbinden sana indirilenleri eksiksiz bir şekilde onlara ulaştır. Eğer eksiksiz yapmazsan bilesin ki hiç yapmamış, hiç tebliğ etmemiş olursun. Kesinlikle bilesin ki ey peygamberim, Allah seni insanlardan koruyacaktır. Sen hiç kimseden çekinmeden görevini yerine getir. Şunu da iyi bilesin ki Allah nîmetlerini inkâr edenleri asla hidâyet edip doğru yola ulaştırmaz. Garip bir ifade değil mi? Rabbimiz elçisini insanlardan koruyacağını söyledi, sonra da Allah asla kâfirlere yol göstermez buyurdu.

Arkadaşlar, burada şöyle bir soru akla geliyor: Acaba Allah'ın Resûlünün böyle bir derdi mi vardı ki Rabbimiz onu uyardı? Yâni acaba Rasulullah Efendimiz Rabbimizin kendisine gönderdiği bu âyetlerden bir kısmını gizlemek, bir kısmını insanlara duyurmamak niyetinde miydi ki bu uyarı geliyordu? Böyle bir şeyi düşünemeyiz. Zaten Rab-bimiz önceki âyetlerinde uyardı onu ve Müslümanları. Kitabın âyetlerinden, hükümlerinden bir tanesinin bile uygulanmaması, yürürlükten kaldırılması sonucunda kitabın tamamının kaybedildiğini anlattı. Öncekilerin hayatından kesitler sundu. Peygamber Efendimize ve onun şahsında bizlere kitabın hiçbir âyetinin, hiçbir hükmünün gizlenme-mesi, uygulanmadan kaldırılmaması gerektiğini anlattı. Sonra da buyurdu ki ey peygamberim sen sana indirdiklerimizi tümüyle insanlara duyur, eğer tam yapmamışsan hiç yapmamış olursun buyurdu. Sonra da buyurdu ki Allah küfredenlere doğru yolu göstermez.

Anlıyoruz ki peygamberin fonksiyonunu belirleyen Allah'tır. Yeryüzünde onu dinleyen olsa da olmasa da, kabullenen olsa da olmasa da o yine kendisine gönderileni insanlara ulaştırmak zorundadır. Hareketlerini insanlara göre ayarlamamalıdır peygamber. Sanki şöyle anlıyoruz: Eğer küfredersen sözü, eğer örtersen bunu, gündeme getirmezsen Allah vahyini ifadesi peygambere ait değildir. Çünkü o görevini tam yapacaktı. Öyleyse anlıyoruz ki bu söz bizedir. Eğer şu anda bizler bu görevi yerine getirmezsek, küfredersek, nankörlük edersek, örter, örtbas edersek, Allah'ın gönderdiği âyetlerini içimize gömersek, kafamızda saklarsak

kesinlikle yol bulamayacağız, Allah bize yol göstermeyecek, doğruya iletmeyecek, başarıya ulaştırmayacaktır.

68. "Ey Kitap ehli! "Tevrat'ı, İncil'i ve Rabbinizden size indirileni gereğince uygulamadıkça bir temeliniz olmaz" de. Andolsun ki Rabbinden sana indirilen, Kur'an onlardan çoğunun azgınlık ve küfrünü artırır. Öyleyse kâfirler için tasalanma."

Ey ehl-i kitap diyerek bakın Rabbimiz sözü yine onlara çevirdi. Demek ki anlıyoruz ki onların durumları, tavırları anlatılarak peygambere ve onun yolunun yolcusu olan bizlere ders veriliyor. Ey peygamberim ve ey Müslümanlar, onlara bakın da ibret alın. Onlara bakın da sizler de onların düştükleri yanlışlara düşmeyin deniliyor. Tevrat'ı uygulamayanların, İncil'i yürürlükten kaldırıp onunla ilişkilerini kesenlerin nasıl ki iraptan mahalleri yoksa, nasıl ki bu halleriyle onlar boş ise, hiçbir değer ifade etmiyorlarsa, eğer sizler de elinizdeki kitabınızı uygulamaktan vazgeçer, kitapsız bir hayattan yana olursanız kesinlikle bilesiniz ki sizler de hiçbir şey değilsiniz. Yâni uygulamadığınız, hayatınızı onunla düzenlemediğiniz, amel etmediğiniz sürece elinizde okuduğunuz, sarıldığınız bir kitabınızın olması hiçbir mânâ ifade etmeyecektir. Kitaplarından habersiz bir hayat yaşayanların bizim de bir kitabımız var diye övünüp sevinmelerinin hiçbir değeri yoktur.

69. "Doğrusu inananlar, yahudiler, sabiîler ve hıristiyan-lardan Allah'a ve âhiret gününe inanan, yararlı iş yapan kimselere korku yoktur, onlar üzülmeyeceklerdir."

İnananlar, bu kitaba inandıklarını iddia edenler, amenu yapan-lar, inancını beyan edenler, bu kitabın, Kur'an'ın mü'mini olduklarını savunanlar, yâni Müslümanlık iddiasında bulunanlar, sonra Hâdû yapanlar, yahudilik iddiasında bulunanlar, bizler yahudi'yiz diyenler, sonra sabiler, yâni ben Allah'ın diniyle ilgisizim diyenler, Allah dinini reddedip kendilerini, ya da kendilerinden başkalarını putlaştırıp onlara tapınanlar, sonra biz hıristiyanız diyenler var ya işte bunlardan ancak Allah'a ve âhirete îman edenler ve bu îmanlarının gereği olan salih ameller işleyenler, îman kaynaklı bir hayattan yana olanlar kurtulacaklardır. Ben bu konuyu Bakara sûresinin 62. âyetinde etraflıca anlattım.

Ancak şu kadarını söyleyip geçiyorum: Öyleyse ister Müslü-manım diyenler, ister ötekiler kim olursa olsun insanların kendi iddialarıyla kurtulmaları mümkün olmayacaktır. İşte bu âyetinde Rabbi-mizin özelliklerini saydığı ve onlar kurtuldu dedikleri ancak kurtuluşa ereceklerdir. Kurtuluş yolunu Allah belirlemektedir. Birileri inancını iddia edebilir. Birileri kurtulduklarını savunabilir. Bunun hiçbir önemi yoktur.

Öyleyse kurtulanlar ne Müslümanım diyenler, ne yahudi'yim diyenler, ne hıristiyanlık iddiasında bulunanlar, ne şunlar ne bunlardır. Allah'a Allah'ın istediği gibi îman edenler, Allah'tan gelenlere Allah'ın istediği gibi inananlar ve Allah'ın istediği salih amelleri işleyenlerdir. Allah'ın istediği gibi inanıp O'nun istediği gibi bir hayat yaşayanlardır. İşte cennete gidecek olanlar bunlardır.
70. "Andolsun ki İsrâil oğullarından söz aldık ve onlara peygamber gönderdik. Nefislerinin hoşlanmadığı bir şeyle onlara her peygamber gelişte, bir kısmını yalanlarlar ve bir kısmını da öldürürlerdi."

Doğrusu biz yahudilerden Allah'a ve elçisine îman edeceklerine dair söz almıştık, mîsak almıştık. Sonra da peş peşe onlara elçilerimizi göndermiştik. Onlara her ne zaman nefislerinin hoşuna gitmeyen bir emirle, bir yasayla peygamber gelmişse onlardan bir kısmını yalanladılar, bir kısmını da öldürdüler.

Her ne zaman ki Allah'tan bir elçi sizin hoşlanmadığınız emirlerle, alışık olduğunuz hayatın aksine, kurumlaştırdığınız, yasallaştırdığınız günahlarınızın zıddına bir emirle, bir yasakla gelmişse, sizi vahyi bırakıp ta içine düştüğünüz bozuk düzen hayattan kurtarıp, geleneklere kulluk etmekten vazgeçirip yeniden Allah'a kulluğa, yeniden vahiy istikâmetinde yaşamaya çağırınca, yalanladınız, dinlemediniz, öldürdünüz onları. Gerçekten de peygamberlerden yüzlercesini yalanlarken, yüzlercesini de öldürdüler. Yahya (a.s), Zekeriya (a.s) bunlardandır.

Düşünüyorum da acaba şimdi bizim şu topluma peygamber gelse bu insanlar ne yaparlar? Kimileri hiç ilgilenmeyeceklerdir değil mi? Programları olanlar, yollarını belirlemiş olanlar aynen kendi programlarına devam ederler. Peygamber mi gelmiş? Haber mi getirmiş? Vahiyle mi gelmiş? Yeni bir hayat programı mı getirmiş? Hiç tınmayacaklardır adamlar. Zira ihtiyaçları yoktur peygambere. Yollarının, programlarının kesin doğruluğuna inanan ve peygamberle bunun sağlamasına bile gerek duymayan ve kendilerini kesin cennetlik gören, mutmain bir hayat yaşayan bu insanların ne ihtiyaçları olacak da peygambere? Hiç tınmayacaklar ve aynen yollarına devam edeceklerdir bunlar. Kimileri de gelecekler peygamberin yanına ve ona akıl vermeye kalkışacaklardır.

Ya Rasulallah, bak bu bizim cemaat cemaatların en iyisidir, bizim hizip en haklı hiziptir, gel sen de bize katıl, bu devirde bunun dışında bir çalışma kesinlikle mümkün değildir. Bu programın dışında kesinlikle hiçbir program bizi sonuca götürmeyecektir diyerek onu kendi gruplarına çağıranlar olacaktır. Kimileri de, neye geldin ya Ra-sulallah? Huzurumuzu kaçırdın, şöyle keyfimize göre ne güzel yaşa-yıp gidiyorduk. Sen geldin, şimdi bizler seni mi dinleyeceğiz? Yoksa

efendilerimizi mi? İşleri birbirine karıştırıp, huzurumuzu kaçırmaya mı geldin? diyenler de çıkabilecektir değil mi?

Hz. Îsâ (a.s) karşısında diğer peygamberler karşısında böyle davranan bu insanlara şimdi de Hz. Muhammed (a.s) geliyordu. Şimdi de Resul-i Ekrem karşısındaydı bu Allah'ın lânetine uğramış toplum, İsrâil oğulları. Ve işte Rabbimiz son elçisini bu âyetleriyle teselli ediyordu. Ey peygamberim, bu adamların yaptıklarına sakın üzülme. Çünkü bunlar bu davranışlarını ilk defa senin karşında sergilemiyorlar. Bunlar önceki elçilerimize de aynı tavrı takınmışlardı. Ve bu adamlar Bizim elçilerimiz karşısında bu tavrı takınırlarken de:

71. "Bir fitne kopmayacağını sandılar, körleştiler, sağırlaştılar; sonra Allah tevbelerini kabul etti, yine de çoğu körleştiler ve sağırlaştılar. Allah, işlediklerini görür."

Bu adamlar Allah'ın kendilerine böyle mühlet tanımasına aldanarak kendilerine hiçbir belâ gelmeyeceğini zannettiler. Allah'ın kendilerini bu yaptıklarından ötürü cezalandırmayacağı zannına kapılarak Allah'tan gelen elçilere ve onların getirdikleri mesajlara, uyarılara böyle kör ve sağır davrandılar. Allah bize hiçbir şey yapmaz, biz O'nun sevgili kullarıyız dediler. Bu mutmain halleri vahye karşı kör ve sağır kalmaya itti onları. Kitaplarına karşı kör ve sağır kesildiler. Kitaplarına karşı ilgisiz davrandılar. Ortada kitap varken onunla hiç ilgilenmeden, ona sormadan, ondan izin almadan bir hayat yaşadılar.

Şimdi ey peygamberim, kendi kitaplarına karşı bile böyle kör ve sağır kesilen adamların sana ve getirdiğin mesaja karşı başka nasıl davranmalarını bekliyorsun? Kendilerini mutlak doğru gören, kendilerinin dışında doğrunun olabileceğine asla ihtimal vermeyen, bunun için de hakikate inat kibriyle gözlerini kapamış bu adamlardan bir şey beklemene gerek yoktur.

72. "Andolsun ki, "Allah ancak Meryem oğlu Mesih'tir." diyenler kâfir oldular. Oysa Mesih, "Ey İsrâil oğulları! Rabbim ve Rabbiniz olan Allah'a kulluk edin; kim Allah'a ortak koşarsa muhakkak Allah ona cenneti haram eder, varacağı yer ateştir, zulmedenlerin yardımcıları yoktur" dedi."

Muhakkak ki Allah Meryem oğlu Mesih'tir diyenler kâfir olmuş-tur. Bundan önceki âyetlerinde yahudilerin durumlarını anlatan Rabbi-miz şimdi de sözü hıristiyanlara çevirdi. Evet böyle diyenler, Meryem oğlu Îsâ'yı tanrılaştıranlar kâfir olmuştur. Halbuki O Mesih onlara şöyle demişti: Ey İsrâil oğulları, Rabbim ve Rabbiniz olan Allah'a kul olun. Sadece sizin de benim de Rabbimiz olan Allah'a kulluk edin. Kim O Allah'a ortak koşarsa, sadece Allah'a yapılması gereken kulluğa O'n-dan başkalarını da ortak ederse, O'na yetki sınırlaması getirerek O'na

ait olan sıfatları O'ndan başkalarına yüklerse muhakkak bilesiniz ki Allah ona cenneti haram eder. Onun varacağı yer ateştir. Allah'a karşı böyle zâlimce tavır takınanların, Allah'ın haklarını gasp edenlerin yardımcıları da yoktur dedi. Müşriklere cennet haramdır.

Evet Meryem oğlu Îsâ gerçek Allah'tır diyenler, Meryem oğlu Îsâ'ya uluhiyet izafesinde bulunanlar kâfir olmuşlardır. Halbuki Îsâ (a.s) hayattayken onlara şöyle demişti:

"Ben şüphesiz Allah'ın kuluyum.

(Meryem 30)

İşte böyle demişti Îsâ (a.s) onlara. Ben Allah'ın kuluyum. İnnî Abdullah. İşte bu Hz. Îsâ'nın insanlara söylediği ilk sözüydü. Ben Allah'ın kuluyum. Ben Rab değilim, ben İlâh değilim, ben Rabbin oğlu değilim, ben Rabbin yetkilerine sahip birisi değilim. Ben başka değil, sadece Allah'ın kuluyum. Îsâ (a.s) ilk sözünde yüce Rabbini evlât edinmekten tenzih ederek kendisinin O'nun bir kulu olduğunu ilân ederken sanki daha sonra biz Îsâ (a.s)'ın yoluna tabiiyiz dedikleri halde, Onu insanlıktan, kulluktan çıkarıp tanrılık, ya da tanrının evlâtlığı makamına oturtanlar küfre sapmışlardır.

Bakın işte burada da Îsâ (a.s)öyle diyordu. Allah benim de, sizin de Rabbinizdir. Muhakkak ki kulluk edilmeye lâyık, kulluk programını bilen, sizden nasıl bir kulluk isteyeceğini bilen ve size bir hayat programı belirleyen benim de sizin de Rabbiniz Allah'tır. Sizin için de, benim için de kulluk edilecek, programı uygulanacak O'ndan başka Rab yoktur. Bu konuda benim sizden bir farkım yoktur. Ben de sizin gibi Allah'ın bir kuluyum. Benim boynumdaki ipin ucu da Rabbimin elindedir. O ne tarafa çekerse ben o tarafa gitmek zorundayım. Ben her zaman O'na muhtacım. Beni yaratan, beni besleyen, beni yaşatan ve bana yol gösteren O'dur.

Ben nasıl O'nu yegâne Rab bilmiş ve iredemi O'na teslim et-mişsem gelin siz de sizin Rabbiniz olan Allah'a kulluk edin ve O'ndan başkalarını Rab bilmeyin. Allah yolundan başka yol yoktur. Allah'a kulluk yolundan başka yol yoktur. Yahudilik, hıristiyanlık, İslâm'ın dışındaki tüm dinler, tüm yollar Allah'ın razı olmadığı dinler ve yollardır diyerek Îsâ (a.s)aynen kendisinden önceki peygamberlerin dâvetini tekrar ediyordu. Ve artık bu konuda zerre kadar bir şüpheye mahal bırakmıyordu. O böyle diyordu ama O'nun yolunda olduklarını iddia edenler O'na en büyük iftirayı yapıyorlardı dünküler olarak ve şu andakiler olarak. Ve işte Rabbimiz çok açık ve net bir şekilde böyle kendisine şirk koşanların, iftira edenleri kesin kâfir olduklarını beyan buyuruyor.

73. "Andolsun ki, "Allah üçten biridir." diyenler kâfir olmuştur; oysa İlâh ancak bir tek İlâhdır. Dediklerinden vazgeçmezlerse, andolsun onlardan inkâr edenler elem verici bir azaba uğrayacaktır."

Andolsun ki Allah üçten biridir, üçün üçüncüsüdür. Allah üç ilâhın üçüncüsüdür diyenler kâfir olmuştur. Teslis akidesine inananlar, bunu savunanlar da kâfir olmuşlardır. İlâhlığı Allah, Îsâ ve Meryem arasında ortaklığa indirgeyenler, bunların müşterek ilâhlıklarını savunanlar da kâfir olmuşlardır. Çünkü Allah tek İlâhtır. O, ilâhlardan bir ilâh değildir. Baba, oğul, Ruhu'l Kudüs anlayışı sapıklıktır.

Arkadaşlar, ilk defa "Nasturiye" ve "Melkaniyye" denilen hıristi-yan grupların ortaya attıkları, sonradan da bir çok hıristiyan toplumların kabul ettikleri teslis inancı gerçekten kendilerinin bile içinden çıkamadıkları, izahta güçlük çektikleri, kendilerinin bile akıl erdiremedikleri bir problemidir hıristiyanlığın. Bunu kendilerine soranlara şöyle diyorlar: Önce inan sonra anlamaya çalış. Ama gariptir ki önce inananlar da ikna olabilmiş değillerdir.

Hattâ anlatılır. Papazlar kilisede toplanmış bu konuyu tartışırlarken, üç müdür? Üçün üçüncüsü müdür? Bir, nasıl üç olur? Tartışırlarken o esnada dönemin en büyük matematikçisi içeriye girer. Sadra şifa bir cevap alabilecekleri zannıyla ona yönelip sorarlar: Efendi, Allah için söyle bize; "üç nasıl bir olur? Bir nasıl üç olur?" Adam der ki; "vallahi ben buraya girerken şapkamı, paltomu nasıl dışarıda bırakıp girmişsem, aklımı da, matematik bilgimi de onlarla birlikte dışarıda bırakıp girdim. Buradan çıkarken de onları alıp buradakileri burada bırakıp çıkacağım. Dışarıdakiler, hayattakiler burada bir şey ifade etme-diği gibi, buradakiler de dışarıda bir değer ifade etmez" der. Gerçekten çok hoş söylemiş adam.

Bu teslis inancını hıristiyanlığa sokan adam Pavlos'tur. Adam kendilerinden önceki putperestliğe ait bir düşünceyi getirip hıristiyan-lığa sokuvermiş ve işi içinden çıkılmaz bir hale getirmiştir. Üçlü bir tanrı inancı. Bir ve üç, üç ve bir, biri üçte birleştirmek, üçü bir anlamak. Garip bir şey. Daha önceki putperestlikte bu tür anlayışlar vardı. Vücutta vahdet denen, vahdet-i vücut denen Allah'la insanın birleşimi teorisini daha önce bir kısım kâfir filozoflar savunuyorlardı. İşte Pavlos'un ve şu anda da hıristiyanların bu iddiaları bu sapık felsefi akıma dayanmaktadır.

Veya panteizm adı altında daha önceleri ortaya atılmış sapık bir felsefi akımın etkisi altında kalarak bunları söylemişlerdir. Panteistler varlıkla Allah'ın aynı olduğunu iddia etmişlerdir. Tüm varlıkların başlangıçta bir bütün iken sonradan Allah'tan koparak meydana geldiklerini iddia etmişlerdir. Evet işte böyle

daha önceleri Mısır'da, Hindistan'da, Yunanistan'da, Roma'da Allah bilgisinden uzak birtakım filozofların ortaya attıkları Taoizm, Budizm, Brahmânizm gibi felsefi dinlerin temelini teşkil eden sapık düşüncelerinden etkilenerek hıristi-yanlar bu tür sapıklıklara düşmüşlerdir.

Îsâ Allah'tır diyorlar, Allah Îsâ'ya hulul etmiştir diyorlar, Allah Îsâ'da tecelli etmiştir diyorlar, Allah Îsâ'nın bedenine girmiştir diyorlar. Peki bu nasıl olur? Îsâ bir kadından doğmamış mıdır? Yiyip içmemiş midir? Hasta olup ölmemiş midir? gibi sorularla karşılaştıkları zaman da duruyorlar, sarsılıyorlar ve hiçbir makul cevap veremiyorlar. Yâni kendileri de ikna olmuş değiller bu konuda.

Tabii bunu bize anlatırken de Rabbimiz bizleri bu konuda uyarıyor. Sakın ey Müslümanlar sizler onların düştükleri bu yanlışlara düşmeyin. Sakın sizler de onlar gibi peygamberinizi, azizlerinizi, âlimlerinizi, idarecilerinizi, siyasilerinizi, velîlerinizi putlaştırıp Allah makamına çıkarmayın. Allah'ın sıfatlarını Allah'tan başkalarına vermeyin. Onların arzularını, isteklerini, yasalarını, haram helâl sınırlamalarını Allah'ınki gibi kabul etmeye kalkışmayın. Yaratılmışları yaratıcıyla denk tutmaya kalkışmayın. Eşyayı, insanları Allah'ın kitabından, peygamberin sünnetinden bağımsız değerlendirmeye kalkışmayın. Sizden öncekilerin yaptığı gibi insanları uçurup kaçırmaya, göklere çıkarmaya kalkışmayın buyuruyor. Ve en sonunda da hıristiyanlara bir uyarısını ulaştırıyor: Eğer onlar bu yalan yanlış iddialarından, bu bozuk düzen inançlarından, bu iftiralarından vazgeçmezlerse andolsun ki onlara elem verici bir azap dokunduracağım buyurarak onları bu sapıklıklarından vazgeçmeye dâvet ediyor.
74. "Allah'a tevbe etmezler, O'ndan mağfiret dilemezler mi? Oysa Allah Bağışlayandır, merhamet edendir."

Hâlâ bu adamlar bu sapıklıklarından vazgeçip, Allah'a, Allah'ın tertemiz dinine, tertemiz kitabına, tertemiz elçisine yönelip Rablerinden af dilemeyecekler mi? Oysa Allah her zaman bağışlayandır, merhamet edendir. İnsanlar ne yaparlarsa yapsınlar onlara karşı hep tev-be kapısını açık tutandır Rabbimiz. Dönüverseler Rablerine, sapıklık-larından vazgeçip istiğfar ediverseler tüm geçmişlerini örtüverecek, siliverecek Rabbimiz.
75. "Meryem oğlu Mesih sadece peygamberdir, ondan önce de peygamberler geçmiştir, onun annesi dosdoğrudur, her ikisi de yemek yerlerdi. Onlara âyetleri nasıl açıkladığımıza bir bak, sonra da bak ki nasıl yüz çeviriyorlar!"

Halbuki işin hakikati şudur: Onların haksız yere tanrılaştırdıkları Meryem oğlu Îsâ başka değil sadece bir peygamberdir. Eğer bu konuda samimiyseniz, gerçekten Pavlos gibi kâfirlerin birtakım ipe sa-pa gelmez felsefi yorumlarından

kafanız karıştı da işin doğrusunu öğrenmek istiyorsanız bilesiniz ki Îsâ (a.s) tıpkı Allah'ın öteki elçileri gibi bir elçisidir. Nasıl ki Allah Ondan önceki elçilerine peygamberliklerini ispat için bir kısım mûcizeler vermişse Ona da birtakım mûcizeler ver-miştir. O da tıpkı diğer elçilerimiz gibi bir anadan doğmuş, bir beden sahibiydi. Anası da tertemiz bir beşerdi. Her ikisi de yiyip içen birer insandı. O ne yahudilerin dedikleri gibi iffetsiz bir kadından doğmuş bir veled-i zina, ne de sizin tanrılaştırdığınız gibi bir tanrı değildi. Kendisinin bir Allah yasası olarak mûcizevi yaratılışı sizi yanıltıp Onu Allah yerine koyma yanılgısına götürmesin. Yapmayın, Benim elçilerimi tanrılaştırıp örneklikten çıkarmayın buyurarak Rabbimiz Hz. Îsâ (a.s) hak-kında hem yahudi'lerin iftiralarına hem de hıristiyanların yanılgılarına cevap veriyor.

76. "Size zarar da fayda da veremeyecek, Allah'tan başka birine mi kulluk ediyorsunuz?" de. Allah hem işitir, hem bilir."

Onlara de ki peygamberim, sizler Allah'ı bırakıp da O'nun berisinde gerek size gerek kendilerine hiçbir fayda sağlama, hiçbir zararı defetme gücüne sahip olmayan birine mi kulluk ediyorsunuz? Bir beşere mi kulluk etmeye çalışıyorsunuz? Evet Rabbimiz kutlu bir elçisi için bunu demişse, Hz. Îsâ (a.s) için bu geçerliyse ötekiler için haydi haydi geçerli olacaktır. İşte görüyoruz insanlar ölmüşlerden, şeyhlerinden, efendilerinden fayda ve zarar bekliyorlar. Bu tür sapık inanışlar içinde olanların bu âyetleri çok iyi anlamaları gerekecektir.

Sözlerinizi, dualarınızı, çağrılarınızı hakkıyla işiten, icabet eden ve bilen sadece Allah'tır. Peki ne demektir hakkıyla işitmek? Hak-kıyla işitmek işittiğine icabet edebilmek demektir. Hakkıyla işitmek işittiğinin derdine derman olabilmek, onun imdadına yetişmek demektir. Allah işittiklerine icabet etmek üzere işitir. Çağıranın elinden tutup onun derdine derman olmak üzere işitir. Başka şeyler de işitir, başka-ları da işitir belki ama hiçbirisi icabet edemezler. Allah'tan başka hiç kimse İşittiklerinin imdadına yetişemezler. Hani çağırın bakalım imdadınıza yetişen birilerini bulabilecek misiniz? Ama bu zavallılar Allah'ı bırakıp da kendilerine asla cevap veremeyecek, dualarına ve çağrılarına ebedîyen icabet edemeyecek ve üstelik bu zavallıların kendisine yaptıkları kulluktan da, dualarından da habersiz, yarın bunların tama-mını reddedecek aciz bir varlığa kulluk yapmaktadırlar.

77. "Ey Kitap ehli! Haksız olarak dininizde taşkınlık etmeyin. Daha önce sapıtan, çoğunu saptıran ve doğru yoldan ayrılan bir milletin heveslerine uymayın" de."

De ki; Ey ehl-i kitap, dininiz konusunda haddi aşmayın. Dininizin inançları konusunda, akideniz konusunda Allah'ın sınırlarını aşmayın. Din konusunda aşırılıklara, bidatlere düşmeyin. Dinin sınırlarını zorlamayın. Kendinizce

peygamberlerinize çok yüce makamlar vereceğiz diye, onlara saygı ve ihtiramlarda bulunacağız diye, peygamberinize, kitabınıza herkesin saygı duyacağı bir mevki takdir edeceğiz diye aşırılıklara gitmeyin. Îsâ (a.s) nın tanrılığını iddia etmeyin.

Yâni hakkın ötesine aşmayın. Allah hakkında da, kitaplar hakkında da, peygamberler hakkında da bidatlere gitmeyin. Peygamberi tanrılaştırmaya kalkmayın. Azizlerinizi, velîlerinizi peygamberleştirmeyin. Doğru neyse, hak neyse onu söyleyin. Allah, din, kitap ve peygamberler hakkında doğru sözleri, hak sözleri ihtiva eden elinizdeki İncil'i bozdunuz, Tevrat'ı tahrif ettiniz. Bütün bu konularda doğruyu öğrenebilecek kaynaklarınızı kendi ellerinizle kuruttunuz. Sap gibi ortada kaldınız.

Şimdi Rabbiniz size tek doğru sözü, tek doğru bilgiyi öğrete-cek, sizin tarih içinde sapıklıklarınızı, sapma noktalarınızı gösterecek son bir kitap gönderdi. Gelin bu son kitaba karşı da eski davranışlarınızı sergilemeyin. Gelin bu son hakkınızı da kaybetmeyin. Gelin Rab-binizden gelen bu son kitapla kendilerinizi bir sorgulayın da daha önce yoldan çıkmış, bir çoğunu yoldan çıkarmış bir topluluğun hevâ ve he-veslerine de tabi olmayın.

Çünkü daha öncekilerden Pavlos gibi sapmış, yanlış yorumlarını dine sokarak insanlardan pek çoğunu saptırmış zâlimlerin yoluna gitmeyin.

Veya daha önceleri teslis anlayışını yasallaştırmış Yunan putperestlerin anlayışlarına tabi olmayın. Dininizi putperestlerin felsefelerine bağımlı kılmayın.
78,79. "İsrâil oğullarından inkâr edenler, Dâvûd'un ve Meryem oğlu Îsâ'nın diliyle lânetlenmişlerdi. Bu, baş kaldırmaları ve aşırı gitmelerindendi. Birbirlerinin yaptıkları fenalıklara mâni olmuyorlardı. Yapmakta oldukları ne kötü idi!"

İsrâil oğullarından küfredenler Dâvûd ve Meryem oğlu Îsâ'nın diliyle lânetlenmişlerdir. Allah onları Zebur ve İncil'de lânetlemiştir. Yaptıklarından ötürü her dilde, her dönemde Allah'ın lânetine uğramışlardır bu adamlar. Mûsâ (a.s) döneminde Tevrat'ta, Dâvûd (a.s) döneminde Zebur'da, Îsâ (a.s) döneminde İncil'de ve en son elçi Mu-hammed (a.s) döneminde de Kur'an'da lânetlenmişlerdir. Her dönem-de Allah'ın lânetine uğramaları sebebiyle domuzlaşmış ve maymun-laşmışlardır.

Bunun sebebi de Allah'a, Allah'ın elçilerine, kitaplarına karşı haddi aşmaları, kendi hevâ ve heveslerini Allah'ın dininin önüne ge-çirmeleridir. Kendilerini Allah'ın dinine uyduracakları yerde dini kendi-lerine uydurmaları sebebiyledir. Ve

de onlar içlerinde kötülük yapan-lara mâni olmuyorlardı. Emr-i bil'maruf ve nehy-i anil'münker görevini ihmal ediyorlardı. Ne kötü şey yapıyorlardı? Peki niye uyarmıyorlarmış birbirlerini? Niye işletmiyorlarmış kendi aralarında emri bil'maruf ve nehyi anil'münker müessesesini? Bakın bunun sebebi de şuymuş:
80. "Çoğunun inkâr edenleri dost edindiklerini görürsün. Nefislerinin önlerine sürdüğü ne kötüdür! Allah onlara gazap etmiştir, onlar gazapta temellidirler."

Onlardan birçoğunu kâfirleri dost edinmiş görürsün. Ey pey-gamberim ve ey Müslümanlar, bu adamlar Allah'a îman ettiklerini söyledikleri halde size olan gazaplarından, kıskançlıklarından ötürü kâfirler ve müşriklerle dostluk kurmaya yöneliyorlar. Onların bir çoğunu kâfirlerle sarmaş dolaş görürüsünüz. Güya Allah'a inandığını, Tevrat'a inandığını, Mûsâ (a.s)'ın, Îsâ (a.s)'ın yolunda olduğunu iddia eden adamlar kâfirleri Müslümanlardan hayırlı ve üstün kabul ediyorlar.

İşte bunun için uyarmıyorlar birbirlerini. Kötülere ve kötülüklere karşı tavır koymuyorlar. Kötülerle iç içe bir hayattan yana tavır alıyorlar. Kötülerle iyiler yan yana, kol kola yaşıyorlar. İyilerin kötülerden, kötülerin iyilerden bir farkı yok. İyiler kötülere, kötüler de iyilere alışmış oluyorlar. Birbirlerini hazmediyorlar. Kalpleri birbirlerine benzeşiyor. Aynı şeyleri seviyorlar, aynı şeyleri seyrediyorlar, aynı şeyleri kabul edip aynı şeyleri reddediyorlar. Nefislerinin kendilerine telkin ettiği şeyler ne kötü şeylerdir? Bu hallerinden ötürü Allah onlara gazap etmiştir ve Allah'ın gazabı hiç eksilmeksizin onların üzerinde olacaktır. İşte şu anda görüyoruz bizim ehl-i kitaptan pek çokları da aynı şeyi yapıyorlar. Kâfirlerle, müşriklerle dostluk kurmaya çalışıyorlar. Kâfirleri, müşrikleri Müslümanlara tercih edip üstün tutuyorlar. Yâni öyle bir insan tiplemesi çıkıyor ki karşımıza, benim kitabım var diyor, Tevra-t'ım, İncil'im, Kur'an'ım var diyor, peygamberim var diyor, ama öyle bir düşüncenin sahibi oluyor, öyle bir hayat yaşıyor ki yaşadığı hayat mahza kâfirlere, müşriklere endeksli. Kâfir ve müşrik dünyadan kaynaklanan bir inancın, bir yaşantının içinde. Allah'a inanıyorum dediği halde kendisine kendisi gibi îman eden mü'minler daha yakın olması gerekirken yaşadığı pislik içindeki hayatından dolayı, kâfir ve müşrik dünyadan devşireceği menfaatlerinden dolayı Müslümanları kötü, kâfirleri daha hayırlı görüyor.

Gerçekten şu anda bunun örneklerini çok görüyoruz. Müslü-manlara olmadık iftiralarda bulunan, olmadık isimler takarak, onları terörist, kan dökücü ilân eden yahudi ve hıristiyan dünyanın, kâfir ve müşrik dünyanın güdümünde hareket eden, güya adı Müslüman olan kimi zavallıların Müslümanları haksız, karşılarındaki kâfirleri haklı gör-düklerini, kâfirlerin daha doğru yolda olduklarını söyleyebiliyorlar, yazıp çizebiliyorlar. Kâfirler daha doğru yoldadırlar ve zaten dünyada onlarsız bir hayat yaşamak mümkün değildir diyebiliyorlar zavallılığın

zirvesinde olabiliyorlar. İşte böyleleri Allah'ın lânet ve gazabını hak et-miş kimselerdir ve azapta ebedî kalacak kimselerdir onlar.
81. "Eğer Allah'a, Peygambere ve ona indirilen Kur'an'a inanmış olsalardı, onları dost edinmezlerdi, fakat onların çoğu fâsıktır."

Eğer bu adamlar böyle yapmasalardı, inanmadıkları halde îman gösterisinde bulunmasalardı da gerçekten Allah'ın istediği gibi Allah'a, Allah'ın istediği gibi peygamberine ve Kur'an'a îman etmiş olsalardı, Allah'ın gönderdiği kitapları ve elçileri vasıtasıyla hayatlarına karıştığını kabul etmiş olsalardı, tercihlerini Allah'tan yana, Allah'a inanmış mü'minlerden yana kullanmış olsalardı, Allah'ı ve dostlarını dost bilmiş olsalardı asla Allah düşmanlarını dost edinmezlerdi. Mü'-minlere karşı asla kâfirlerin ve müşriklerin safında yer almazlardı. Hem kâfirlerle birlik oluyorlar, hem Allah düşmanlarıyla dostluk kuruyorlar hem de Allah'a inandıklarını, kitaba ve peygambere inandıklarını iddia ediyorlar. Bu, gerçekten çok garip bir durumdur. Bu durum onların ne Allah'a, ne peygamberlerine, ne de kitaplarına inanmadıklarının açık delilidir, buyuruyor Rabbimiz.
82. "Ey Muhammed! İnananlara en şiddetli düşman olarak, insanlardan yahudileri ve Allah'a eş koşanları bulursun. Onlardan, inananlara sevgice en yakın "Biz hıris-tiyanız" diyenleri bulursun. Bu, onların içinde bilginler ve rahipler bulunmasından ve büyüklük taslamamaların-dandır."

Rabbimiz burada yeminle teyit buyurarak bir gerçeği ortaya koyuyor. Ey peygamberim, yemin olsun ki, kesinlikle bilesin ki insanlar içinde mü'minlere karşı en şedit düşman olarak, mü'minlere en şiddetli düşmanlık besler olarak yahudileri ve müşrikleri bulursun. İslâm'a ve Müslümanlara en büyük düşman bunlardır. Dikkat ederseniz mü'-minlere düşman olanları sıralarken Rabbimiz yahudileri müşriklerden önce zikrediyor. Bundan anlaşılıyor ki yahudilerin mü'minlere karşı düşmanlığı müşriklerden de fazladır.

Yine insanlar içinde Müslümanlara karşı sevgi bakımından en yakın olanlar, bu mesaja îman eden mü'minlere en yakın dost olanlar da biz hıristiyanız diyenleri görürsün. Bunun sebebi de, hıristiyanların Müslümanlara karşı sempati duymalarının sebebi de şuymuş bakın: Onların içinde ağırbaşlı âlim kişilerin, Rahiplerin bulunmasıdır. Yâni o hıristiyanların içinde kibirlenmeyen, müstekbir olmayan Rahipler vardır. Her ne kadar itikadî bir şirkin içinde olsalar da ahlâkî şirke batma-mış kimseler vardır onların içinde. Alçak gönüllü insanlar vardır onların içinde. Demek ki bu hıristiyanların şirki öteki müşriklerin şirkinden biraz farklıdır. Hıristiyanların şirki yahudilerin şirkinden de farklıdır. Ya-hudilerde bilgi var ama îman ve amel yok, hıristiyanlar da ise amel var ama bilgi yok. Önce yahudiler, sonra ataları dinlerini, kitaplarını bozdukları için hıristiyanlar cahilce

amel etmeye çalışıyorlar. Veya hıristi-yanların şirki bilinçli bir şirk değildir. Onların şirki felsefi bir şirktir. İşte okuduğumuz bu sûrede ve başka sûrelerinde Rabbimiz hıristiyanları diğerlerinden farklı tutuyor. Dinde aşırı gidenler, bidatlere düşenler olarak nitelendiriyor. Bakın bunların içinde dinde müstekbir olmayan, dinde kendilerini temel kabul edip, kendilerini putlaştırıp kendilerinin dışında doğrunun olmayacağını iddia eden yahudiler gibi değillermiş bunlar. Bunlara merhametle yaklaşılıp doğrular anlatıldığı zaman, hakla yüz yüze getirildikleri zaman kabul edebilecek bir özelliklerinin olduğunu haber veriyor Rabbimiz.

83,84. "Peygambere indirilen Kur'an'ı işittiklerinde, gerçeği öğrenmelerinden gözlerinin dolarak, "Rabbimiz! İnandık, bizi de şahitlerinden yaz. Rabbimizin bizi iyi milletle birlikte bulundurmasını umarken niçin Allah'a ve bize gelen gerçeğe inanmayalım? "dediklerini görürsün."

Peygambere indirilen âyetleri işittikleri zaman gerçeği öğren-melerinden, Allah'ın âyetlerinden etkilenmelerinden, kalplerinin yumuşamasından ve yatışmasından dolayı, kalplerinin Allah doğrularıyla itminana ulaşmasından dolayı Allah korkusundan gözlerinin yaşlarla dolup taştığını görürsün. Çünkü onlar bu Kur'an'ın Rableri tarafından gönderildiğinin şuurundadırlar. Çünkü onlar din konusunda müstekbir, muannit değildirler. Çünkü onlar din konusunda ben merkezli, tekelci değildir. Çünkü kendilerini, kendi bilgilerini putlaştırıp kendilerinin dışında doğrunun olmadığına inananlar değildir onlar. Kendilerinin dı-şında da doğruların olabileceğine inanan ve o doğruları kimde ve nerede görmüşlerse hemen almadan yana olan hakperest kimselerdir onlar.

Yâni din olarak kendilerine, kendi hevâ ve heveslerine değil de hakka boyun eğen kimselerdir onlar. Ellerindeki kitabın gönderildiği aynı kaynaktan gelen bu son kitabın âyetleri kendilerine okunduğu zaman, zaten îman ettikleri, saygı duydukları Rablerinin son seslenişine şahit oldukları zaman Rablerinin hitabına muhatap olmanın sevinci ve heyecanıyla gözlerinin yaşlarla dolduğunu görürsün onların. Sürekli hakkı arama peşinde oluşlarından ötürü, aradıkları hakkı tahrif edilmiş kitaplarında bulamamanın üzüntüsüyle yanıp tutuşurlarken çölde su arayan bir susuzun suya kavuşması gibi onda kendilerine sunulan Allah bilgileriyle karşı karşıya geliverince sevinçlerinden ağladıklarını görürsün onların. Çünkü aramayan bulmanın sevincini bile-mez. Ayrı düşmeyen kavuşmanın ne demek olduğunu anlayamaz. Beklenti içinde olmayan bulmanın ne anlama geldiğini bilemez. Hakkı arayan, hak peşinde olan, kalplerini sürekli hakka açık tutan bu insanlar bu son kitapta onu bulur bulmaz hemen tanıyorlar ve îman ediyorlar. Hakkı kabul ediyorlar ve şöyle diyorlar: Ey Rabbimiz, biz hak peşindeydik, biz hak arayışı içindeydik ve işte senden gelen hakkı bulduk ve hemen ona İnandık, bizi de şahitlerinden yazıver ya Rabbi. Bizi de bu hakka, bu kitaba, bu peygambere şahit olan mü'minlerle

birlikte yazıver ya Rabbi. Bizi de o mü'minlerden kılıver ya Rabbi. Bizi kıyamet günü tüm ümmetlere şahitlik yapacak Muhammed ümmetiyle birlikte yazıver ya Rabbi. Çünkü hak yolu, Allah yolunu, Allah kitabını, Allah elçisini gördükten, tanıdıktan, duyduktan sonra bize ne oluyor ki îman etmeyelim? Beklediğimiz Allah doğruları bize geldikten sonra niye hemen onlara îman etmeyelim? Rabbimizin bizi iyi milletle birlikte bulundurmasını umarken niçin Allah'a ve bize gelen gerçeğe inanmayalım dediklerini görürsün onların.

Arkadaşlar, burada anlatılan hıristiyanlar Allahu âlem Habeş kıralı hıristiyan Necaşi'nin son elçiye gelen dinin ve o dinin kitabındaki Îsâ gerçeğinin ne olduğunu araştırmak üzere Medine'ye gönderdiği hıristiyan din adamları topluluğunun söyledikleri sözlerdir bunlar. Ya da Rasulullah Efendimizin Habeşistan'a gönderdiği muhacir sahâbenin sözcüsü olarak Cafer Bin Ebi Talibin okuduğu Kur'an âyetlerini dinleyen, hakikatleri dinledikçe gözleri yaşlarla dolan Necaşi ve etrafındaki hıristiyan papazlarının sözleridir. Diyorlar ki bakın: Bize ne oluyor da beklediğimiz hak bilgisine inanmayalım? Kim engelleyebilir bizi buna îmandan? Çünkü bizim hakperestlikten başka bir derdimiz yoktu ki. Kaybedecek bir şeyimiz yok ki. Biz dün hıristiyan olurken de hak burada diye îman etmiştik, Allah bilgisi burada diye inanmıştık. Ama eğer şimdi hak buradaysa o zaman şimdi niye Müslüman olmayalım? Hak neredeyse, doğru neredeyse biz oradayız. Biz kendimiz hak değiliz. Biz hakkı temsil ediyor değiliz. Biz hakkı kendimize uyduracak değiliz, hakka uymak zorundayız. Hak bizim tekelimizde değil, biz hakka teslim olanlarız diyorlar ve hemen muttali oldukları hakka teslim oluyorlar. Peki bu Pazarlıksız teslimiyetlerinin karşılığında ne varmış onlara:
85,86. "Allah onlara, dediklerine karşılık, temelli kala-cakları, altından ırmaklar akan cennetler verdi. Bu, iyi davrananların mükafatıdır. İnkâr edip âyetlerimizi yalanlayanlar, işte onlar cehennemliklerdir."

Allah onlara, samimiyetle teslimiyet gösteren o mü'minlere söyledikleri bu güzel sözlerinden ötürü, hoşuna giden bu güzel tavırla-rından ötürü, hakkı kabul etmelerinden, mü'min olmalarından ötürü mükafat olarak içinde ebedîyen kalacakları, zemininden ırmaklar akan, ya da ırmakların tahtı tasarruflarında akıp gittiği, çağlayıp durduğu cennetler verdi. Onların bu hakperestliklerini cennetleriyle ödüllendiriverdi Rabbimiz. Onlar asla orayı kaybetmeyecekler, asla oradan çıkarılmayacaklar. İşte bu cennet muhsinlerin, Allah'ı görüyormuşçasına O'na inanan ve O'nun istediği bir hayatı yaşayan, sürekli Allah kontrolünde olduğunu unutmayan, Allah'a lâyık kulluklar işleyenlerin ödülüdür. Ama beri tarafta âyetlerimizi, elçimizi yalanlayanlara, yalan sayanlara, yok farz edenlere, gelmemiş kabul edenlere, ilgisiz davrananlara, onlara rağmen onlardan bağımsız bir hayat yaşayanlara gelince onlar da cehennemliktir.

87. “Ey İnananlar! Allah'ın size helâl ettiği temiz şeyleri haram kılmayın, hududu da aşmayın, doğrusu Allah aşırı gidenleri sevmez.”

Ey mü’minler, ey inandığını iddia edenler, Allah’ın size helâl kıldığı tertemiz nîmetlerini haram kılmayın. Kendi kendinize, Allah’ın kitabından ve elçisinin uygulamalarından bağımsız haram helâl sınırları belirlemeye kalkışarak Allah’ın helâl kıldığı tertemiz nîmetlerden kendinizi mahrum etmeyin. Bunu yapmadığınız gibi Allah’ın sınırlarını da aşmayın. Unutmayın ki hayatınızın yasaları konusunda söz sahibi olan Rabbiniz böyle aşırılıklar içine düşenleri asla sevmez.

Arkadaşlar, az evvel kendilerinden söz edilen gerek ehl-i kitabın Allah kendilerine emretmediği halde çileciliği, münzeviciliği, ruhbanlığı, riyazet anlayışlarını ya da işrakî mutasavvıfların, Hint fakirlerinin, Budistlerin kendi hevâ ve heveslerinin mahsulü olarak ortaya atıp din gibi sarıldıkları din dışı yolları benimseyerek güya Allah’a yaklaşabilmek, Allah’ın rızasını kazanabilmek için kendinizi iğdişleştirmeyi, hadımlaştırmayı, et yememeyi, hanımlarınıza yaklaşmamayı din haline getirmeyin. Allah’ın haram kılmadığı kimi mübahları kendinize haram kılarak, kendinizi onlardan mahrum ederek onların düştükleri yanlışlara düşmeyin.

Allah öyle bir şeyi istemediği halde nefse eziyet vermek din değildir, kulluk değildir. Dinin istediğinden çok dindar kesilmek Müslümanlık değildir. Züht hayatı yaşayacağım diye dünyadan el etek çekmek dindarlık değildir. Böyle davranan sahâbeden bazılarını Allah’ın Resûlü şiddetle uyarmış ve menetmiştir. Dindarlık dinin emirlerine olduğu gibi, onda fazlalık ve eksiklik görmeden riâyet etmektir. Ne oluyor size? Allah’ın dinini yeterli bulmadınız da, dini beğenmediniz de yeni bir din mi ihdas ediyorsunuz? Böyle yapmayın. Allah’ın helâllerini haram kılarak bidatlere düşmediğiniz gibi haramlarını da helâl kılarak haddi aşmayın. Unutmayın ki bu konuda söz sahibi Allah’tır ve O Allah yasalarını çiğneyip haddi aşanları sevmez. Eğer derdiniz O’nun sevgisine mazhar olmaksa, O’nun rızasını kazanmaksa O’nun helâl haram yasalarını olduğu gibi kabul edin. Ve:

88. “Allah'ın size verdiği rızktan temiz ve helâl olarak yiyin. İnandığınız Allah'tan sakının.”

En doğruyu, en güzeli size emreden, size beyan eden Rab-binizin size verdiği tertemiz rızklardan helâl olarak yiyin. Allah’ın haram helâl yasalarına riâyet edin, saygılı olun. Rabbinize karşı muttaki davranın. O’nunla yol bulun. Yolunuzu O’na sorun. Programınızı O’na belirletin. O ne buyurmuşsa, nasıl bir program vaz etmişse teslim olun. Allah’a karşı sorumluluklarınızın, kulluklarınızın bilincinde

olun. Rabbinizin yasalarını çiğneyerek O'na olan itaatinizi, îmanınızı, bağlılığınızı, teslimiyetinizi zedelemeyin buyurduktan sonra Rabbimiz yine bu konuda kimi helâlleri yeminle kendilerine haram kılmış kimselere şöyle yol gösteriyor:
89. "Allah size rasgele yeminlerinizden dolayı değil, bile bile ettiğiniz yeminlerden ötürü hesap sorar. Yeminin kefareti, ailenize yedirdiğinizin ortalamasından on düşkünü yedirmek yahut giydirmek ya da bir köle azat etmektir. Bulamayan üç gün oruç tutmalıdır; yeminlerinizin kefareti budur. Yemin ettiğinizde yeminlerinizi tutun. Şükredesiniz diye Allah size böylece âyetlerini açıklıyor."

Sahâbeden Osman bin Mazunun bir takva gösterisi olarak, Allah'a daha iyi kulluk yapabilme adına vallahi ben bundan böyle Rab-bime kulluk için hanımıma yaklaşmayacağım diyerek yemin etmesi üzerine ona ve onun şahsında kıyamete kadar böyle yapan kullarına bir uyarı olarak gelmiş, yeminle alâkalı bir âyet. Allah sizleri kasıtsız, gerisinde bir niyet taşımaksızın yaptığınız yeminlerden dolayı hesaba çekmez. Ancak yeminlerinizde bağladığınız, maksatlı, niyetli olarak yemin edip de onu bozmuşsanız ondan dolayı sizi sorumlu tutar. Unutmayın ki Allah adına verdiğiniz her sözün, her yeminin bir sorum-luluğu vardır. Bu yeminleri bozmanın elbette bir kefareti vardır.

Arkadaşlar, bu yeminler ve kefareti konusunu Bakara sûresin-de uzunca anlattım. Burada kısa bir özet yapıp geçelim inşallah. İslâm yeminleri üçe ayırır:

1- Birincisi yemin-i lağv'dır. Kişinin herhangi bir niyete bağlı olmaksızın ağzına geldiği gibi dil alışkanlığıyla yaptığı yeminlerdir. Ra-sulullah Efendimizin beyanıyla dil alışkanlığıyla "evet vallahi, hayır vallahi" şeklinde yaptığı yeminlerdir ki Rabbimiz kişiyi bundan dolayı hesaba çekmeyecektir. Çünkü niyetsiz amelin Allah katında bir değeri yoktur. Bu tür yeminlerin herhangi bir kefareti yoktur. Ama tabii Allah'ın adını lağviyyata, boş şeylere alet ederek hafife almanın, O'nun- la ilişkiyi bozmanın, O'nunla oyun oynamanın hesabı sorulacaktır. Onun için olur olmaz yerlerde Allah'ın adını kullanarak yeminden sakınmalıyız.

2- İkincisi kamus yeminidir. Geçmişe ilişkin öyle olduğunu zannederek Allah adına yemin etmektir. Hakikatin hilafına yemin etmek. Bu yeminin kefareti de yoktur, ama gerçeğin aksine yemin edildiği için hemen tevbe edilmelidir.

3- Üçüncüsü de işte burada anlatılan mün'akide yeminidir. Bağlayarak, kalpten niyet ederek geleceğe dair yapılan yeminler. Eğer yapılan bu yeminlerin konusu meşru ise mutlak sûrette yerine getirilmelidir. Aksi takdirde kefareti verilecektir. Eğer yeminin konusu gayri meşru ise bu yeminden dönülür ve

kimilerine göre kefareti verilir, kimilerine göre de zaten böyle bir yeminden dönmek bir kefaret anlamı taşıdığı için kefareti de verilmez.

Yeminin kefaretini de Rabbimiz şöylece anlatıyor:
Bozulduğu zaman yeminin kefareti ehlinize, ev halkınıza yedirdiğiniz orta halli yemekten on fakire yedirmenizdir. Kendi hayat standardınıza uygun olarak sabahlı akşamlı iki övün olmak üzere on fakiri doyurmanızdır. Yahut on fakiri giydirmenizdir. On fakirin bedenini örtecek kadar giydirmenizdir. Veya Allah rızası için bir köleyi özgürlüğüne kavuşturup âzât etmektir. Bunlardan herhangi birini yaparsınız. Ama kim de bu sayılanlardan hiçbirisini bulamazsa yâni bunlardan hiçbirisini yapacak güçte değilse onun kefareti de üç gün oruç tutmaktır. İşte yeminlerinizi bozduğunuz zaman şer'i kefareti budur.

Öyleyse ey mü'minler, yeminlerinizi koruyunuz. Yeminlerinizin sorumluluğunun farkında olunuz. Ne için Allah adını kullanarak yemin ettiğinize dikkat ediniz. Yemin ederken ciddiyetinizi takınınız. Allah adına bir yemin etmişseniz onun arkasında durunuz. Bozacaksanız mutlaka bir Allah yasası olarak kefaretini veriniz. Rabbinizle ilişkilerinizi zedelemeyiniz. Bakın ki Allah işte böylece size hükümlerini açıklıyor. Size böylece yol gösterdiği için, yolunuzu açtığı için, neyi nasıl yapacağınızı açık açık size beyan ettiği için siz de O'na şükredin, teşekkür edin, O'nun yolunda olun, hayatınızı O'na sunun.
90,91. "Ey İnananlar! İçki, kumar, putlar ve fal okları şüphesiz şeytan işi pisliklerdir, bunlardan kaçının ki saâdete eresiniz. Şeytan şüphesiz içki ve kumar yüzünden aranıza düşmanlık ve kin sokmak ve sizi Allah'ı anmaktan, namazdan alıkoymak ister. Artık bunlardan vazgeçersiniz değil mi?"

Ey îman edenler, şarap, sarhoşluk veren her tür içki, meysir, her tür şans oyunu, kumar, ensab tapınılmak üzere dikilmiş, huzurlarında, üzerlerinde kurban kesilen taşlar, putlar, fal okları, kendileri vasıtasıyla kısmet çekilen kehanet okları bütün bunlar insan aklının, insan fıtratının hoşlanmadığı birer şeytan işi pisliktir. Şeytanın süsleyip püslediği birer necasettir. Bunlardan uzak durun ki kurtuluşa, saâdete eresiniz.

Arkadaşlar, Bakara sûresinin 219 ve Nisâ sûresinin 43 âyetinde şarap konusunda bir şeyler demeye çalışmıştık. Şarapla alâkalı önce bu âyetler gelmiş, Müslümanlar buna hazırlanmış ve en son olarak işte Mâide sûresinin bu âyeti nâzil olmuştur. Ve işte kesin olarak şarabın haramlığını bildiren bu âyetin gelişiyle birlikte mü'minler içki küplerini yerlere boşaltmışlar, ağızlarındaki kadehleri atmışlar ve bu işten vazgeçmişlerdir. Evet "Hamr" örten demektir. Aklı örttüğü için

içkiye bu isim verilmiştir. Böylece Rabbimizin bu yasasıyla anladık ki sarhoşluk verici, aklı giderici, şuuru örtücü olan her şeyin azı da çoğu da haramdır.

Meysir, kolaylık anlamına gelen yüsür veya yesar kelimesinden gelir. Meysir zahmetsiz ve kolayca mal elde etmek demektir. Veya zar gibi ne olacağı belli olmayan tehlikeli bir şeye bağlanarak mal vermek, mal almak demektir. Rabbimiz bunlardan sakının ki kurtuluşa eresiniz buyuruyor. Ve:

Şunu da bilesiniz ki muhakkak şeytan bu pislikler vasıtasıyla sizin aranıza düşmanlık ve kin atmak ister. Bunlar aracılığıyla sizleri birbirinize düşürmek, aranıza düşmanlık tohumları ekmek ister şeytan. Ve sizi Allah'ı anmaktan, Allah'ı zikretmekten ve namazdan alıkoymak ister. Hangi oyun ki insanlar arasına, kardeşler arasına kin ve düşmanlık atıyor o haramdır. Hangi oyun ki Müslümanları kamplaştırıp birbirlerine karşı sevgi ve kardeşlik bağlarını koparıyor o haramdır. Hangi oyun ki insanları Allah'ın zikrinden ve namazdan alıkoyuyor o haramdır. Her şeyi bilen, mutlak bilen, bilgi kendisinden olan Rab-bimiz burada bizim için haram kıldığı şeylerin hikmetlerini de beyan buyuruyor.

Sanki böylece buyuruyor ki Rabbimiz: Ey kullarım, kesinlikle bilesiniz ki Ben sizin adınıza aldığım kararlarımda size karşı merhametliyim. Size olan sonsuz merhametimden ötürü bu yasakları koyuyorum. Tüm yasaklarımda ve emirlerimde Ben sizi düşünüyorum, sizin menfaatinizi düşünüyorum. Bu kararlarımın menfaati Benim için değil sizin içindir, buyurarak bizim akıllarımıza hitap ediyor. Eğer sizler de bilgi sahibi olsaydınız, hayrınızı şerrinizi, menfaatinizi zararınızı Benim kadar bilmiş olsaydınız elbette bu Benim haram kıldıklarımın tümünü siz de kendinize haram kılardınız. O halde sizi sizden çok düşünen, sizi sizden çok bilen Rabbinizin bu uyarılarını duyduktan sonra artık bu pisliklerden vazgeçmez misiniz? Rablerinin bu ifadesini duyan Müslümanlar hep bir ağızdan: “Vazgeçtik ya Rabbi! Vazgeçtik ya Rabbi!” dediler ve bu pislikleri terk ediverdiler. Ağızlarına götürmek üzere oldukları kadehleri attılar, küpleri kırdılar, içkileri döküverdiler.

92. “Allah'a itaat edin, Peygambere itaat edin, karşı gel-mekten çekinin; eğer yüz çevirirseniz bilin ki, peygamberimize düşen sadece açıkça tebliğ etmektir.”

Haram helâl konusunda, hayatınızın programları konusunda Allah'a itaat edin, peygambere itaat edin. Allah ve Resûlünün emirlerine muhalefetten, karşı gelmekten sakının. Eğer itaatten yüz çevirirseniz kesinlikle bileseniz ki peygambere düşen sadece apaçık bir tebliğdir. Onun fonksiyonu, yetkileri, sorumlulukları sizleri zorla hakka, hidâyete ulaştırmak değil sadece Allah'tan gelenleri tebliğ edip duyurmaktır. Sizi hidâyete ulaştırmak, size hakkı kabul ettirmek ve yaptıklarınızın karşılığını size vermek Bize aittir. Yâni eğer sizler itaat etmeniz gereken Allah ve

elçisine itaatten çıkarsanız Benim azabımı bekleyin buyuruyor, Rabbimiz. Dikkat ederseniz içkiden, kumardan söz ederken Rabbimiz birden bire kendisine ve elçisine itaate geçiverdi. Elbette Allah ve Resûlü tanınmadıkça, Allah ve elçisine itaat şuuru kazanılmadıkça ne emirlerine itaat ne de nehylerinden kaçınmak mümkün olmayacaktır.

Allah'a itaat edin. Size dediklerini yapmak üzere, yasakladık-larından kaçınmak üzere itaat edin. Size gönderdiği kitabında ne de-mişse mutlak itaat edin. O'nu şartlandırmaya, O'na akıl vermeye kal-kışmayın. Tamam ya Rabbi, anladım yapacağım da, ama şunları şun-ları da düşündün mü? Yaşadığım ortamı, içinde bulunduğum şartları da biliyor musun demeye, O'na yol göstermeye kalkışmayın. Ne de-mişse mutlak itaat edin. Peygambere de itaat edin. Yâni Allah sizden ne istemişse, nasıl bir kulluk emretmişse peygamber örnekliliğinde onu uygulayın. Çünkü peygamber Rabbinizin sizin için seçip yetiş-tirdiği model insandır, form dilekçedir. Ona bakarak Allah'ın sizden istediklerini anlayın.

Demek ki Allah ve Resûlüne mutlak itaat edilecek. Allah bir konuda bir şey dedi mi o konuda önceki bildiklerimizin tümünü bir kenara atıp Allah'ın dediğini yapacağız. Peygamber bir konuda bir şey dedi mi, unutmayalım ki bizim dünkü bildiklerimiz, bileceklerimiz tamamen geçersizdir, bitmiştir artık. Peygamber (a.s) ne demişse o doğrudur, mutlak doğrudur ve ona itaat etmemiz gerekecektir. Çünkü ona itaat da mutlak itaattir. Allah ve Resûlünün arasını ayırmaya, biz Allah'ın buyruklarına itaat ederiz, ama peygamberin buyrukları bizi bağlamaz demeye hiç kimsenin hakkı yoktur. İşte bakın Rabbimiz kendisine itaat istediği kitabının her bir yerinde peygamberine de itaat istiyor. Elçisine itaatin bizzat kendisine itaat olduğunu haber veriyor. Bana itaatin modelini elçimin hayatıyla örnekledim buyuruyor. İşte âyet çok açık. Kendisine itaatle birlikte peygambere itaati da farz kılıyor Rabbimiz. Ben, başka değil, sadece bana itaat edilsin diye elçi gönderiyorum, diyor. Öyleyse eğer resule itaat olmayan, peygamberin örnekliliğini reddeden bir din anlayışını yasallaştıracak olursak acaba bu âyetleri nereye koyacağız? Eğer bu âyetlerde anlatılan peygambere itaatten kasıt ona indirilen Kur'an'a itaat anlamına geliyorsa o zaman zaten kitabının her bir bölümünde kendisine ve kitabına itaati vurgulayan Rabbimizin bir de ayrıca Resûlüne itaati gündeme getirmesinin ne anlamı olacaktı?

93. "İnananlara ve yararlı iş işleyenler, sakınırlar, inanırlar, yararlı işler işlerler, sonra haramdan sakınıp inanırlar ve sonra isyandan sakınıp iyilik yaparlarsa daha önceleri tatmış olduklarından dolayı bir sorumluluk yoktur. Allah iyi davrananları sever."

Bir dönem insanlar içki içtiler, sonra Rabbimiz onu ve benzeri pislikleri yasaklayınca Müslümanlar hemen vazgeçtiler. Rableri hatırına tüm pisliklerle ilişkilerini kestiler. Bu arada şöyle bir soru soruldu: Pekiyi acaba içkinin haram kılınmasından önce içki içtikleri halde ölüp gidenlerin durumları ne olacak? İşte Rabbimiz bu âyetinde onu da açıklayıverdi. Önceden inanılması gerekenlere îman edip salih ameller işleyenlere haram kılınmadan önce yaptıklarından dolayı bir günah, bir sorumluluk yoktur.

İçki ve kumarın yasaklığından önce takva, salih amel ve Allah'a itaatte saygı ve kararlılık içinde ölenler asla asi ve günahkâr sayılmayacaktır. Geçmiş geçmiştir ve Allah muhsinleri, kendisini görüyormuşçasına kendisine kulluk şuuru içinde olanları sever. Allah kendisini haram ve helâl kılma konusunda yetkili görenleri, o gün haram kıldıklarını haram bilip, yarın haram kılacaklarını da haram bilmek üzere yaşayan kullarını sever. Bugün bildiklerine samimi olarak îman eden, bildikleriyle amel eden ve yarın öğrendikleriyle de îman ve amel derdi taşıyan kullarını sever Allah.

Dikkat ederseniz âyet-i kerîmede îman ve ona bağlı olarak gerçekleştirilen salih amel iki kere, takva da üç kere zikrediliyor ve son merhalede de ihsandan söz ediliyor. Anlıyoruz ki takvanın üç defa zikredilişi hem maziyi yâni geçmişi, hem hali yâni şimdiyi, hem de istikbali yâni geleceği içine alması içindir. Ya da insanın kendisi ile, kendi nefsi ile alâkalı takvasını, diğer insanlarla alâkalı takvasını ve Rabbiyle alâkalı takvasını gündeme getiriyor. Onun içindir ki bu üçüncüsünde takva Rabbine karşı ihsana dönüşüyor. Veya buradaki takvalar Bakara sûresinin evvelînde işaret edildiği gibi insanın mebde, mead ve müntehasına bir dikkat çekmedir.

Ya da bir başka anlayışla sakınılacak, takvalı olunacak şeylerin mertebelerine bir dikkat çekmedir. Nasıl? Şöyle: Azaptan, ikapdan kurtulmak için evvela haramı terk, sonra haramlara düşmemek için şüpheli şeylerden sarfı nazar, daha sonra nefsi alışkanlıklardan korumak ve terbiye etmek için bazı mubahları terk etmek anlatılmıştır diyoruz Allahu âlem.

94. "Ey İnananlar! Gıyabında kendisinden, kimin korktuğunu ortaya koymak için, (ihramlıyken) elinizin ve mızraklarınızın ulaştığı avdan bir şeyle Allah, andolsun ki sizi dener. Bundan sonra kim haddi aşarsa ona elem verici azap vardır."

Ey mü'minler, gıyabında kim Allah'tan korkuyor, kim korkmu-yor bunu denemek, bunu açığa çıkarmak üzere Rabbiniz hac ve umre için ihrama girdiğiniz bir ortamda ellerinizin ve mızraklarınızın menziline girecek kadar yaklaştırılmış bir

avla sizi deneyecektir. Rabbiniz sizi bir av yasağıyla imtihana çekecek. Tab'an, fıtraten necis olan, pis olan, pisliğini kendi akıllarınız ve fıtratınızla da anlayabileceğiniz bir içki yasağından sonra şimdi de fıtraten temiz olan bir şeyi geçici bir süre için teabbüdî olarak yasaklayarak sizi imtihan edecektir. Ya Rabbi sen bu konuda tam yetkilisin, mutlak yetkilisin, neyi yasaklarsan ben senin yasaklarını yasak bilirim, ben senin sevdiklerini sever, sevmediklerini sevmem mi diyeceksiniz? Yoksa karşı mı geleceksiniz, bunu açığa çıkarmak için böyle bir şeyle sizi deneyeceğim, diyor Rabbimiz.

Rivâyetlere göre Hudeybiye günü Rabbimiz sahâbe-i kiram efendilerimizi böyle bir imtihana tabi tuttu. sahâbe ihramlıydı ve kendilerine avlanmak yasaktı. Rabbimiz onları denemek için bolca bir av hayvanı göndermişti. Elleriyle yakalayabilecekleri, kılıçlarıyla, mızraklarıyla vurabilecekleri kadar av hayvanları onlara yaklaştırılmıştı. Sebep neydi? Gıyabında kim Allah'tan korkuyor? Kim Allah'ın haram-larına karşı saygılıdır? Kim değildir? Bunu açığa çıkarmak istiyordu. Rablerinin bir yasağına karşı kim ne kadar dayanabilecekti? İçki gibi fıtraten necis olan bir yasağa karşı belki insanların dayanmaları müm-kündür ama helâl olan bir şeye karşı dayanmalarının sınırını ölçmek istiyordu Rabbimiz. Rablerine karşı ne kadar saygılılar? İştahlarını çe-ken arzularını kamçılayan bir helâl karşısında, bir dünya nîmeti karşısında ne derece saygı göstereceklerdi?

İşte Allah'ın temizle pisi, korkanla korkmayanı ayırt edeceği bir imtihandı bu. Allah için mütedeyyin olanla dünya ve nefisleri için dindar olanların açığa çıkarılması için bir imtihandı bu. Allah'a tapınanlarla kendi menfaatlerine, kendi nefislerine tapınanları açığa çıkaran bir imtihan. Çünkü Allah madununda hayır düşünen kişi hayır düşünmemiş sayılır. Allah'a kulluk adına, teabbüd adına değil de birtakım faydalarından, menfaatlerinden ötürü emirleri yerine getirip nehylerden sakınan kimsenin kulluğu Allah'a değildir.

Tabii elde olmayan bir nîmetten sarf-ı nazar etmekle nîmetin karşısındayken ondan sarf-ı nazar etmek çok farklıdır. Birincisi çok kolaydır. İkincisi ise gerçekten zordur. Meselâ dağ başında kalmış bir adamın açlığa sabrederek Allah'a ibâdet etmesiyle kurulmuş bir sofranın başında sabrederek Allah'a kulluk yapması farklıdır. Birinci durumda muvaffak olan insanların pek çoğu ikincisinde muvaffak olamamışlardır. Ruhbaniyet terbiyesiyle İslâmiyet terbiyesinin farkı işte burada anlaşılacaktır. Birisi toplumdan kaçarak mağara ve manastırlara kapanarak Allah'a yönelme yollarını arama öbürüyse toplumun içinde kalarak toplumun yanlışlarını düzeltme ve de toplumdan etkilenmeme şartıyla Allah'a yönelme usulü.

Evet, Müslümanlar o gün o imtihanı başardılar. Rablerinin bu yasağını delmediler. Bugün de aynı imtihanlarla Rabbimiz bizi de imtihan eder. Meselâ bir para kasasının başına getiriverir bazen Rab-bimiz bizi, elimizi uzatıverince alıverecek kadar paraların başına ge-tirir ve dener Allah bizi. Bazen bizi öyle bir konuma öyle bir makama getirir ki Rabbimiz, orada binlerce insanın namusu bizim elimizin al-tındadır. İfta makamındasınız farz edin, öğretici konumundasınız farz edin, sizden din öğrenmeye gelen pek çoğunu size yaklaştırıverir Allah da sizin o konudaki ağırlığınızı, takvanızı ölçüverir. Gıyabında kendisinden korkup korkmadığınızı ortaya çıkarıverir. Veya bazen size küçük küçük imkânlar verir. Meselâ belediyeler verir, muhtarlıklar verir ve sizi dener Allah. Buradaki ciddiyetinize, samimiyetinize bakar da daha sonra size devlet idaresini teslim eder. Oralarda başarama-mışsanız daha büyüklerini nasip etmez size.
95. "Ey İnananlar! İhramlı iken avı öldürmeyin. Sizden bile bile onu öldürene, ehli hayvanlardan öldürdüğü kadar olduğuna içinizden iki âdil kimsenin hükmedeceği, Kâbe'ye ulaşacak bir kurbanı ödeme, yahut düşkünlere yemek yedirme şeklinde kefaret ya da yaptığının ağırlığını tatmak üzere bunlara denk oruç tutma vardır. Allah geçmiştekileri affetmiştir, kim tekrar yaparsa Allah ondan öç alır. Allah güçlüdür, öç alıcıdır."

Ey îman edenler, ihramlıyken avlanmayın, av hayvanlarını öldürmeyin. İşte yasağın içeriği burada anlaşıldı. Harem bölgesinde o bölgeye hürmeten av hayvanını avlamak, öldürmek yasaktır. O bölge öyle mübârek, öyle muhterem bir bölgedir ki ne hayvanlarını öldürmek, ne bitki örtüsünü bozmak caizdir. Sizden kim bile bile ihramlıyken bir hayvanı öldürürse o öldürdüğü hayvana denk gelecek deve, sığır, koyun cinsinden bir hayvanı tazmin etsin. Öldürdüğüne eş değerde bir hayvanı kurban ederek, Kâbe'nin fakirlerine sadaka olarak dağıtsın. Öldürdüğü hayvana hangi cins hayvanın denk olacağı konusunda içinizden iki âdil hakem karar versin.

Böylece Allah'ın bir yasağını çiğneyen kişi yaptığı işin vebalini yüreğinde hissetmiş ve Rabbine tevbesini gerçekleştirmiş olsun. Eğer öldürdüğü hayvanın dengini bulamazsa öldürdüğü hayvanın değerini takdir ederek o miktar yiyecek satın alıp fakirlere dağıtsın. Ve ihramın hürmetini ihlâl etmesinin karşılığı olarak bir gün de oruç tutması gerekmektedir. Âlimlerimizden kimilerine göre böyle yapan kimse bu sa-yılan cezaların tamamını yerine getirmek zorundayken, kimilerine göre bu sayılanlardan sadece bir tanesini yerine getirmesi yeterlidir. Ve Allah bu haram yasasının belirlenmesinden önce öldürdüğünüz hay-vanlardan dolayı meydana gelen günahlarınızı affetmiştir.

96. "Deniz avı ve onu yemek size de, yolculara da, geçimlik olarak helâl kılınmıştır. İhramlı bulunduğunuz sürece kara avı size haram kılınmıştır. Huzuruna toplanacağınız Allah'tan sakının."

Deniz avı, sularda yapılan avlanmalar ve onlarla beslenme sizin için helâl kılınmıştır. Deniz avı size de, yolculara da geçimlik olarak helâl kılınmıştır. İster ihramlı olun isterse ihramsız olun balık ve benzeri yenilebilen deniz hayvanlarını avlamak ve yemek size helâl kılınmıştır. Ama ihramlı olduğunuz sürece kara avı size yasak kılındı. Kıyamet günü huzuruna toplanacağınız, yargılarına boyun bükeceğiniz, hayatınızın hesabını kendisine ödeyeceğiniz Allah'tan takvalı olunuz. Hayatınızı Allah için yaşayınız. O'nun yasalarına riâyet ediniz.

97,98. "Allah, hürmetli ev Kâbe'yi, hürmetli ayı, kurbanı, boynu tasmalı kurbanlıkları insanların faydası için ortaya koydu. Bu, Allah'ın göklerde ve yerde olanları bildiğini ve Allah'ın şüphesiz her şeyi bilen olduğunu bilmeniz içindir. Allah'ın azabının şiddetli olduğunu ve Allah'ın bağışlayan, merhamet eden olduğunu bilin."

Allah Kâbe'yi tüm insanlık için kıyam mahalli, kıyam sembolü kılmıştır. Kâbe yeryüzünün en eski ve en sade binasıdır. Kâbe ilk insan Hz. Adem'den beri vardır yeryüzünde. Beyt'ül' Mamur'a muâdil olarak yeryüzünde inşa edilmiş ilk ev. Tüm insanlık için hidâyet olan, tüm insanlığa yol gösterici olan, izzet ve şeref kazandırıcı olan özgürlük evidir, istikrar yeridir, emniyet makamıdır, Allah'a kulluk nişanesidir, kıyam sembolüdür Kâbe. Bir mahşer provası, bir kıyam maketidir Kâbe.

Arkadaşlar, Kâbe'nin kıyam mahalli oluşunu, kıyam sembolü oluşunu nasıl anlayacağız? İslâm literatüründe kıyam bugünkülerin anladığı manada ihtilal değildir. Kıyam aslında böyle dar bir kelimeyle ifade edilemez. Çünkü kıyam kelimesi tüm ihtilalleri, tüm inkılapları içinde barındıran çok daha kapsamlı bir ifadedir. Hani namazın kıyamını biliyoruz. Kıyam namaza doğrulmak, namaza ilk kalkıştır. Pekiyi namazdaki kıyamın hedefi nedir? Kıraati gerçekleştirmek içindir, sonra rüku ve secdeyi gerçekleştirmek içindir.

Yâni namazdaki kıyam Allah'ın tüm emirlerini gerçekleştirmeye hazır oluştur. Bu işin başlangıcı olarak ta "Allahu Ekber"i gerçekleştirmektir. Allah en büyüktür. Hayatın tümünde sözü dinlenecek, arzuları gerçekleştirilecek, yasaları uygulanacak, hayata egemen olacak en büyük Allah'tır. Bunu diyerek ayağa doğrulan kişi emret ya Rabbi, tüm emirlerini, tüm arzularını yerine getireceğim, ben şu anda buna hazırım diyor.

İşte Rabbimiz Müslümanlar için hayatın düzenleme merkezi, kıyam merkezi olarak Kâbe'yi belirlediğini haber veriyor. Bundan başka haram ayları, kurban'ı, boynu tasmalı kurbanlıkları insanların faydası için ortaya koydu. Bu, Allah'ın göklerde ve yerde olanları bildiğini ve Allah'ın şüphesiz her şeyi bilen olduğunu bilmeniz içindir. Öyleyse Allah'ın azabının şiddetli olduğunu ve Allah'ın bağışlayan, merhamet eden olduğunu bilin.

99. "Peygamberin görevi sadece tebliğ etmektir. Allah sizin açıkladıklarınızı da gizlediklerinizi de bilir."

Bilesiniz ki peygamberin görevi sadece risâleti size tebliğ edip ulaştırmaktır. Ve o gerçekten bu görevini eksiksiz olarak yapmış, Rabbinin mesajını size tebliğ etmiş, Rabbinin sizden istediği kulluğu şahsında örneklemiştir. Artık hiç kimsenin ne yapalım kulluk yapacağız ama bunun usulünü bilmiyoruz, Rabbimizi razı edeceğiz ama O'nun bizden neleri istediğini bilemiyoruz, önümüzde bir kulluk örneğimiz yoktur diyerek mâzeretlerin arkasına saklanmaya hakkı kalmamıştır. Kitap ortada, kulluk örneği ortadadır ve Allah sizin gizlediklerinizi de, açığa çıkardıklarınızı da bilmektedir. Hiçbir şeyimiz asla O'na gizli kalmaz. Kim ne yapmışsa, nasıl bir hayat yaşamışsa Allah ona eksiksiz olarak yaptıklarının karşılığını verecektir.

100. "Ey Muhammed! De ki: "Helâl ile haram, haram şeylerin çokluğundan hoşlansan bile, eşit değildir. " Ey akıl sahipleri, Allah'tan sakının ki kurtuluşa eresiniz."

Ey peygamberim, de ki pisle temiz asla bir olmaz. Tayyib olanla habis olan hiçbir zaman bir olmaz. İtaatle isyan asla bir olmaz. Îmanla küfür, mü'minle kâfir, iyi kimseyle kötü kimse, iyi bir amelle kötü bir amel, haramla helâl asla bir olmaz. Haramın, habisin, kötünün, pisin çokluğu hoşunuza gitse de helâlle haram, pisle temiz hiçbir zaman bir değildir.

Yeryüzünde haramlar helâllerden, kötüler iyilerden, habisler tayyiplerden daha çok olabilir. Boncuk elmastan daha çoktur. Bakır altından daha çoktur. Isırgan dikeni gülden daha çok, hayvan insandan daha çok, cahil âlimden daha çok, fâsık salihten daha çok, kötü iyiden daha çok, kâfir mü'minden daha çok olabilir. Haram helâlden daha çok olabilir. Haramın çokluğuna aldanıp helâle tercih edilmemelidir. Pisin çokluğuna aldanıp temize tercih edilmemelidir.

Allah diyor ki sakın haramın çokluğu hoşunuza gidip harama yönelmeyin. Bir kilo temiz et bin kilo kokmuş etten daha iyidir. Haramın çokluğu hoşunuza gitse de siz yine helâlleri tercih edin. Bir tek mü'min milyarlarca kâfirden daha

iyidir. Bir tek salih amel milyonlarca salih olmayan amelden daha hayırlıdır. Yapılan ameller habisse, bidatse onlardan zerre kadar bir hayır beklemeyin. Fâiz alayım da şu şu hayırlı hizmetleri ifa edeyim demeyin. İslâm dininde ona para da denmez, o hizmete hizmet de denmez. Dünyanın, fâniliğin, sonluluğun, bedbahtlığın çokluğu hoşunuza gitse de değer vermeyin onlara. Bir vakit namazın tüm dünya ve içindekilerden Allah katında daha değerli olduğunu unutmayın.
101,102. "Ey İnananlar! Size açıklanınca hoşunuza git-meyecek şeyleri sormayın. Kur'an indirilirken onları sorarsanız size açıklanır, (ama üzülürsünüz). Allah sorduğunuz şeyleri affetmiştir. Allah, bağışlayandır, Hâlimdir. Sizden önce bir millet onları sormuştu, sonra da onları inkâr etmişlerdi."

Ey mü'minler, açıklandığı zaman sizi zarara sokacak, sizi üzecek, size ağır yükümlülükler getirecek yersiz, gereksiz ne dininizi ne dünyanızı ilgilendirmeyen konularda peygambere soru sormayın. Ben size bu sûrenin 99. âyetinde peygamberin fonksiyonunu, görevini anlattım. Ona göre hareket edin diyor Rabbimiz. Yâni böyle olur olmaz her şeyi sorup durmayın peygambere. Açıklanınca bıkıp usanacağınız şeyleri niye soruşturup duruyorsunuz? Meselâ âyetin sebebi nüzûlüyle alâkalı anlatılır ki Allah'ın Resûlü size haç farz kılındı buyurunca: Sahâbeden birisi: "Her yıl mı haccedeceğiz ey Allah'ın Resûlü?" diye ısrar etmeye başlamış. Allah'ın Resûlü:

"Şâyet evet deyiverseydim her sene sizin üzerinize haccetmek farz olacaktı ve siz de buna güç yetiremeyecektiniz. Ben sizi kendi halinize bıraktığım ve tafsilat vermediğim müddetçe sizler de beni kendi hâlime bırakın. Açıklama yapmamı istemeyin, sual sormayın. Çünkü sizden evvelkileri peygamberlerine çok soru sormaları ve bunun neticesi olarak da peygamberlerine muhalefette bulunmaları helâk etmiştir."

Buyurdu. Çünkü biliyoruz ki cumartesi yasağını yahudiler kendileri istediler ama gereğini de yerine getiremediler. Kendi istekleriyle gelen bir sorumluluğun altından kalkamadılar.

Arkadaşlar, Rasulullah Efendimizin kendisine soru soran sahâbeye karşı ben evet deyiversem her yıl size hac farz olacak ifadesinden anlıyoruz ki Rasulullah'ın emretme ve yasaklama yetkisinin olduğunu göstermektedir. Zaten peygamberin peygamber oluşunun hikmeti de buradadır. Ve bizim peygambere îmanımızın anlamı da işte budur. Peygamber söyledikleriyle yaptıklarıyla Allah'ın istediği kulluğun yasal örneğidir.

Rabbimiz buyurur ki ey mü'minler, size açıklanınca hoşunuza gitmeyecek şeyleri sormayın. Kur'an indirilirken onları sorarsanız zaten onlar size açıklanır. Yâni anlıyoruz ki bu soru sorma yasağı o dönem için geçerlidir. Kur'an'ın nâzil olduğu dönem için böyle bir şey geçerlidir. Tabii lüzumlu sorular için söyledim bunu. Değilse lüzumsuz sorular o dönem için de bu dönem için de geçerlidir. Çünkü Rasu-lullah döneminde vahiy geliyordu ve sorulacak sorulara Rabbimiz zaten vahiyle cevap verecekti. Onun içindir ki Kur'an nâzil olup dururken soru sormayın deniliyordu.

Yâni fazla soru sormayın, ben bir şey derim ya da Allah bu ko-nuda yeni bir hüküm indiriri de size ağır gelir diye yasaklıyordu. Ama şimdi, şu devirde artık bu böyle değildir. Kur'an nâzil olup bittiğine göre bizi ilgilendiren şeyler anlatılmıştır onda. Biz bizi ilgilendiren, kulluğumuzu ilgilendiren konuları soracağız, araştıracağız. O konuda bir âyet ve ya bir hadis bulmuşsak daha başka âyet ve hadisleri de bulmaya çalışacağız. O konuyu sahâbe nasıl anlamışsa, o konuda selef ne demişse bunları öğrenmeye çalışacağız ama kulluğumuzu ilgilendirmeyen şeyleri kurcalamak abestir artık.

Meselâ bir defasında çevresindekiler çok lüzumsuz sorular sorarak Allah'ın Resûlünü öfkelendirirler. Onların bu densizlikleri karşısında Allah'ın Resûlü son derece gazaplanır ve; "Haydi sorun! Ne soracaksanız sorun! Vallahi kıyamete kadar ne olacaksa sorun söyleyeceğim!" der. Oradakilerden birisi; "Ey Allah'ın Resûlü, benim babam kimdir?" diye sorar, Allah'ın Resûlü; "Baban falandır" der. Baba bildiğinin dışında bir isim söyler. Bir başkası başka bir şey sorar nihâyet Hz. Ömer Efendimiz durumun çok kötüye gittiğini ve Rasulullah'ın çok gazaplandığını görünce ileri atılır ve: "Ey Allah'ın Resûlü, anamız babamız sana kurban olsun, biz fitneden yeni çıkmış bir toplumuz, kusurumuza bakma, bizi affet" diyerek Rasulullah'ı teskin eder.

Evet, Rabbimiz buyuruyor ki Allah bundan önce sorduğunuz şeyleri affetmiştir. Allah Bağışlayandır, Hâlimdir. Sizden önce bir millet onları sormuştu, sonra da onları inkâr etmişlerdi. Sizden öncekiler de peygamberlerinden bu tür sorular sormuşlardı, peygamberlerinden bu tür şeyler istemişlerdi de sonra da sorduklarının, istediklerinin altından kalkamayarak bu yüzden hakkı inkâra kadar gitmişlerdi. Unutmayın ki siz usanmadıkça Allah asla usanmaz buyuran Rasulullah Efendimiz bu konunun önemine şöyle dikkat çeker:

"Müslümanlar karşısında en büyük suçlu bir şey haram değilken sorusu sebebiyle bir şeyin haram kılınmasına sebep olan kimsedir. Bazı şeyler

konusunda Allah susmuştur. Ama bu susuşu unuttuğundan değildir. O halde Allah'ın sustuğu şeyleri kurcalamayın."
103." Allah, kulağı çentilen, salıverilen, erkek dişi ikizler doğuran, on defa yavrulamasından ötürü yük vurulmayan hayvanların adanmasını emretmemiştir; fakat inkâr edenler Allah'a karşı yalan uydururlar ve çoğu da akletmez-ler."

Allah, bahiyra, sâibe, vasile ve ham diye bir şeyi meşru kılma-mıştır. Haram helâl yasalarını, hayatın programını belirlemeye yönelik bir cahiliye yanlışını daha düzeltmek üzere gelmiş bir âyet. Cahiliye âdetine göre eğer bir deve beş defa doğurur ve beşincisinde de erkek yavru doğurmuşsa bu deveye Bahira adını verirler ve onu serbest bırakırlar, üzerine özel bir işaret vererek, kulaklarını yarıp en yaparak salıverirlerdi. Ona binmeyi, sütünü sağmayı, bir işte kullanmayı ve kesip etini yemeyi yasak ederlerdi. Bir bakıma ona bir dokunulmazlık, bir kutsiyet izafe ederlerdi. İşte bahire budur.

Saibe de yolculuğa çıkan bir kimse eğer şu yolculuğumdan sağ sâlim dönersem veya hastalanan bir kimse eğer şu hastalığımdan kurtulursam şu devem saibe olsun, serbest olsun der ve o deveden yararlanmayı kendisine haram kılardı. Bir şükür ifadesi olarak onu serbest bırakıverirdi.

Vasile de bir koyun eğer dişi doğurursa o kendilerinin, erkek doğurursa da o ilâhlarının olurdu. Eğer bu koyun bir erkek ve bir de dişi olarak ikiz doğurursa o zaman da bu koyun kardeşini kurtardı diyerek erkeği ilâhları adına kesmekten vazgeçerlerdi. Bir bâtıl inanış olarak dişiye olan bakışlarının bozukluğu sebebiyle erkeği de değersiz görüyorlardı. Ham da bir erkek devenin sulbünden on deve meydana gelmişse o deve de kutsallaştırılırdı.

Yâni kendi hevâ ve hevesleriyle eşyaya kutsiyet izafe etme bâtılı içine düşüyorlardı. Eşyaya kutsiyet izafesi, eşyada uğursuzluk gör-me yanılgısı ve eşyanın misyonuna müdahale bâtılı. Bunların tamamı bâtıldır ve İslâm gelişiyle insanlar arasındaki tüm bu bâtılları kaldırmıştır.

Çünkü ne kutsaldır, ne değildir? Bunu belirleme yetkisi sadece Allah'a aittir. Allah'ın kutsal kılmadıklarını kutsallaştırmak, eşyayı Allah'ın istemediği şekilde değerlendirmek, Allah demediği halde onlarda uğursuzluk görmek, eşyayı Allah'ın istemediği yerde kullanmak Allah'a karşı işlenmiş bir zulümdür.

Allah kulları adına aldığı kararlarıyla hep kullarının menfaatini murad ettiği halde kullar akılsızca Allah'ın değer yargılarını bir kenara bırakıp kendi kendilerine değer yargıları geliştirmeye çalışıyorlar. Kâfirler Allah'a demediği konularda yalan

iftira ediyorlar. Bize bunları Allah emretti diyerek Allah'a iftira ederlerken akıllarını kullanmıyorlar. Böylece bilgisizce düştükleri yanılgılarla kendi kendilerini zora sokuyorlar, sıkıntılara sokuyorlar. Kutsal olmayana, istifadelerine sunulana kutsiyet atfederek, uğursuz olmayana uğursuzluk izafe ederek eşyayla ilişkilerini menfi bir şekilde bozuyorlar. Kimi kutsiyet atfettikleri eşyaya karşı, uğursuzluk atfettikleri şeylere karşı gereksiz korkular içine düşüyorlar.
104. "Onlara, "Gelin Allah'ın indirdiği Kitaba ve peygambere uyun." dendiğinde, "Atalarımızı üzerinde bulduğumuz yol bize yeter" derler; ya ataları bir şey bilmeyen ve doğru yolda olmayan kimseler idiyseler?"

Bu sapıklara gelin helâl haram sınırlarını belirleme konusunda, kutsal, kutsal olmayanı tespit konusunda, hak bâtıl belirleme konusunda, hayatın programını tespit konusunda Allah'ın kitabına ve o kitabın pratik örneği olan Resûlünün sünnetine müracaat edelim, Allah tüm hayat konusunda ne buyurmuşsa peygamber örnekliğinde anlayalım, kabul edelim ve uygulayalım dendiği zaman o akılsızlar derler ki biz atalarımızı neyin üzerinde bulmuşsak o bize yeter. Atalarımızın dini, yolu, hayat programı bize yeter, derler.

İşte yukarda anlatılan davranış bozukluklarının sebebi budur. Allah dini karşısında atalar dinini, Allah yolunun karşısında atalar yolunu savunuyorlar. Rabbimiz buyuruyor ki, ya onların ataları hiçbir şey bilmeyen, doğru yolda olmayan kimselerse? Halbuki hakkın, doğrunun, hidâyetin kaynağı atalar değil vahiydir. Doğrunun ölçüsü kitap ve sünnettir.

Ama işte Allah'ı tanımayan, Allah'ın gönderdiği dinden habersiz bir hayat yaşayanlar hiçbir delile dayanmaksızın, akıllarını hiç kullanmaksızın sadece bir atalar izi takip ederek körü körüne bir taklidin peşine takılıyorlar. Uydukları şeylerde araştırma, inceleme, düşünme yapmadan ataların, dedelerinin kutsal mirasını kendileri için yeterli görmektedirler. Atalarının mirası onlar nazarında o kadar kutsal ki onu araştırma gereği bile duymadan kabulleniyorlar. Körü körüne bir taklit yolunu takip ediyorlar. Bakın Rabbimiz böyle akılsızları uyararak buyuruyor ki sizler ey akılsızlar körü körüne takip ettiğiniz atalarınızın kimlikleri, kişilikleri, aklî düzeyleri ve gidişatları üzerinde hiç ciddi ciddi düşündünüz mü? Atalarınız doğru yoldalar ise tamam onlara uymanız caizdir.

Ama ya onlar hiçbir şey bilmeyen, Kur'an ve sünnetten habersiz bir hayat yaşayan insanlarsa? İşte bunu Kitap ve sünnet ışığında değerlendirmelerini istemektedir. Çünkü kıstas vahiydir. Vahye uyanlar doğrudur, vahye mutabakat etmeyenler kimden intikal ederse etsin bâtıldır.

Öyleyse bir şeye tabi olma konusunda eskilik, yenilik, veya atalar yolu olup olmaması önemli değildir. Önemli olan onun Allah'ın hükmüne uygun olup olmamasıdır.

105. "Ey İnananlar! Siz kendinize bakın; doğru yolda iseniz sapıtan kimse size zarar vermez. Hepinizin dönüşü Allah'adır. İşlemekte olduklarınızı size haber verecektir."

Ey îman edenler siz kendinize bakın. Siz kendinizden sorum-lusunuz. sahâbe-i kiram efendilerimiz diyor ki eğer Kur'an'da bu âyetin dışında başka hiçbir âyet inmemiş olsaydı bu âyet bize yeterdi. Siz kendinize bakın. Kıyamete kadar tüm zaman birimlerinde yaşayacak mü'min kullarına sesleniyor Rabbimiz. Siz kendinize bakın. Ne fidye, ne torpil, ne şefaat, ne iltimas olmadığı bir günde siz kendinizi kendiniz kurtaracaksınız. O gün insanlar kendilerini Allah'ın cehenneminden kurtarabilmek için dünyalar dolusu fidyeler vermek isteyecekler ama bu onlardan kabul edilmeyecek. Kimin malını kime veriyorlar da?

Öyleyse sizler kendinizi Allah'ı razı edecek Müslümanca bir hayatla kurtarmaya bakın, o gün kimsenin kimseye bir faydası olmayacaktır. Herkes, hepiniz o gün sadece yaptıklarıyla karşı karşıya geleceksiniz. Gerçi Rasulullah Efendimiz kişinin öldükten sonra da kârda olacağını, geriye bıraktıklarından, salih evlât, sadaka-i câriye, istifade edilen hayırlı bir ilim, hayırlı bir çığır gibi unsurlardan da faydalanacağını anlatır. Ama tabii bu birinin yaptıklarından bir başkasının faydalanması anlamına değil, kendisinin bizzat iyi bir iş yapmasındandır. Çünkü Allah'ın istediği gibi inanıp, O'nun istediği gibi bir hayat yaşamayanlar geriye bıraktıklarından istifade edemeyeceklerdir.

Madem ki ben beni kurtaracakmışım, ben benden sorumluy-muşum öyleyse ben hemen dağa çıkmalıyım. İnsanlardan uzaklaşmalıyım. Çoluk çocuğumu terk edip insanlarla ilgilenmemeliyim. Hayır, yanlış. Çünkü ben beni kurtarırken insanlara, çevreme tavrım, tebliğim, ilişkim, hayatımın her bir bölümü aynen kulluk örneğim gibi olmalıdır. O nasıl bir hayat yaşamışsa ben de öylece yaşayarak ancak kendimi kurtarabilirim. Çünkü insanlardan uzaklaşıp münzevi bir hayata çekildiğim zaman benim kendi kendime yapabileceğim çok az İslâmi görev vardır. Zikir, tefekkür gibi. Öyle değil mi? İslâm tek başına yaşanacak bir din değil ki. İslâm'ın diğer hükümleri cemaatle yaşana-bilecek hükümlerdir. Namaz kılacağız cemaatle, zekât vereceğiz kendi kendimize değil birilerine, yalan söylemeyeceğiz birilerine gibi.

Öyleyse biz kendimizi kurtarırken elbette birlilerinin kurtuluşu-na da sebep olacağız. Ama kimi peygamberler gibi hanımlarımızı bile kurtaramamışsak o

zaman da biz bize düşeni yaptıktan sonra hiç üzülmeyeceğiz. Biz hidâyette olduğumuz sürece onların bize hiçbir zararları olmayacak. Unutmayacağız ki kar ya da zarar, galibiyet ya da mağlubiyet sadece dünya şartlarına göre hesap edilmez. Öyle olmuş olsaydı 950 yıl çırpındığı halde 30,40 kişiyi Müslüman yapabilmiş olan Nuh (a.s) kaybetmiş olacaktı. Veya testere ile kesilip şehid edilen Yahya (a.s) zarar etmiş olacaktı.

Ey mü'minler, siz kendinize bakın. Eğer sizler hidâyette iseniz, doğru yolda iseniz sapanların, sapıtanların size hiçbir zararı dokun-maz. Siz Allah'ın istediği bir hayatın sahibi olduğunuz sürece sapanlar, sapıtanlar evinizin içinde bile olsa, babalarınız, analarınız, hanım-larınız, çocuklarınız bile olsa size bir zararları dokunmayacaktır. Sakın ha sapıklığınıza, İslâm dışı bir hayatın adamı oluşunuza etrafınızı mâzeret göstermeyin. Ne yapayım, iyi bir Müslüman olacağım, ama işte toplum şöyle, ailem böyle, müdürüm böyle diyerek kendi yamukluğu-nuzu örtmeye çalışmayın. Fâtır sûresinde de Rabbimiz peygamberini aynı konuda uyarıyordu. Bulabilirsem âyeti bulayım inşallah:

"Ey peygamberim Artık onlara üzülerek kendini harap etme; Allah onların yaptıklarını şüphesiz bilir."
(Fâtır 8)

Allah böyle sapmak isteyenleri, iradelerini sapmadan yana kullananları saptırır, hidâyet bulmak isteyenleri de hidâyetine erdirir. Öy-leyse ey peygamberim, sen böyleleri hakkında asla bir üzüntüye kapılma. Böyleleri için sakın kendini yıpratma. Onların yola gelmeyişleri karşısında, kötülükte direnmeleri karşısında üzülme, yoluna devam et. Unutma ki Allah onların yaptıklarından haberdardır ve yaptıklarını onların yanına bırakmayacaktır. Sen hiç üzülme. Şüphesiz Rabbin iyiyi kötü, kötüyü de iyi görecek değildir. Onlar hiçbir zaman ne bu dünyada, ne de âhirette îman edip salih ameller işleyen mü'minlerin ulaştıkları mükafatlara ulaşamayacaklardır. Bir gün gelip Allah belâlarını verecektir onların. Çünkü hepinizin dönüşü O'nadır. Hepiniz tek tek O'-nun huzuruna varacak ve yaptıklarınızın hesabını O'na ödeyeceksiniz. Orada hiçbir mâzeretiniz geçerli olmayacak. Akıllarınızı kullanmayarak atalar dinine, atalar yoluna tabi olmanız da sizi kurtaramayacaktır.
106. "Ey İnananlar! Ölüm birinize geldiği zaman vasiyet ederken içinizden iki âdil kimseyi; şâyet yolculukta olup başınıza da ölüm musîbeti gelmişse, namazdan sonra alıkoyacağınız, şüpheleniyorsanız, "Akraba bile olsa yeminle hiçbir değeri değiştirmeyeceğiz, Allah'ın şahitliğini gizlemeyeceğiz, yoksa şüphesiz günahkârlardan oluruz." diye yemin eden sizden olmayan iki kişiyi şahit tutun."

Ey mü'minler, sizden birine ölüm yaklaştığı zaman vasiyet yaparken şahitler bulundurun. Vasiyet ederken içinizden iki âdil şahit tutun. Yolculuk esnasında ölüm başınıza gelirse namazdan sonra bir haksızlığa imkân vermemek için vasiyetinize şahit tutacağınız kimselere şöylece yemin ettirin: Bizler akraba bile olsalar Allah için verdiğimiz bu yeminlerimizi değiştirmeyiz. Çünkü eğer bu şahitliği gizlersek biz kesinlikle günahkârlardan oluruz. Şahitliğimiz akraba aleyhine de olsa onlar hatırına haktan vazgeçmeyiz. Bizler asla Allah'ın şahitliğini değiştirmeyeceğiz, gizlemeyeceğiz diye yemin eden sizden olmayan iki kişiyi şahit tutun. Buradan anlıyoruz ki adâletin gerçekleşmesi, hak-kın yerini bulması için şahitlerin kimlikleri de önemli değildir. Adâlet dinsel aidiyetten daha önceliklidir.

107. "Eğer bu şahitlerin günah işlemiş oldukları ortaya çıkarsa ölene daha yakın hak sahibi diğer iki kişi bunların yerine geçer ve "Bizim şahitliğimiz ikisininkinden de daha doğrudur, biz aşırı gitmedik, yoksa şüphesiz zulmedenler-den oluruz." diye Allah'a yemin ederler."

Ama sizin vasiyetinize şahit olan bu iki kişi yemin ettikten sonra hainlikleri, yalancılıkları ortaya çıkmışsa, günahkâr oldukları anlaşılmışsa o zaman terekede hak sahibi olan ölenin varislerinden iki kişi o iki şahit yerine şahitlik etsin. Tabii bunlar mirasa hak kazanların en lâyıklarından olmalıdır.

Ve bu iki şahit Allah adına yemin etsinler. Desinler ki bizim şahitliğimiz Allah katında onlarınkinden daha doğru, dinlenmeye, itibara alınmaya daha lâyıktır, çünkü onlar, o bizden önce şahit tutulanlar hainlik ettiler. Ama bizler onlar hakkında hainlik etmekle onlara zulmetmedik, biz onlar aleyhine yalan söylersek o zaman zâlimlerden oluruz.

108. "Bu, şahitliği gerektiği gibi yapmalarını veya yemin-lerinden sonra yeminlerin kabul edilmemesinden korkmalarını daha iyi sağlar. Allah'tan sakının, dinleyin, Allah fâsık kimselere yol göstermez."

İşte bu hüküm onların gerçeği değiştirmeden, hakkı gizlemeden olduğu gibi şahitlik etmeye veya kendilerinden sonra bir başkasının yemin etmesi insanların yeminlerini reddederek rezil bir duruma düşmekten korkmalarını sağlaması açısından daha uygundur. Evet demek ki işte böylece şahitlik meselesinin üzerinde ciddi ciddi durulması yeryüzünde adâletin gerçekleştirilmesi içindir. Çünkü insanlar arasında adâletin tesis edilmesi evvel emirde şahitlerin dürüstlüğüne bağlıdır. O halde ey Allah kulları bu konuda, her konuda muttaki olun. Allah'a karşı sorumluluklarınızın bilinciyle hareket edin. Rabbinizin her an sizi görüp gözettiğini

unutmayın. Kesinlikle bilesiniz ki Allah kendisine itaatten çıkan, istediği gibi hareket etmeyen kimseleri rahmetine ve cennetine ulaştırmaz.

109. "Allah peygamberleri topladığı gün, "Size ne cevap verildi?" der; onlar, "Bizim bir bildiğimiz yoktur, doğrusu görülmeyenleri bilen ancak sensin." derler."

Siz bilirsiniz. Yaşadığınız bu dünya hayatında ister Rabbinize kulluğunuzun, takvanın bilinci içinde olun, isterseniz de O'na, O'nun yasalarına itaatten çıkmış hevâ ve hevesleri istikâmetinde bir hayat yaşayan fâsıklar gibi davranın. Ama şunu asla unutmayın ki bir gün gelecek Allah bu hayatın hesabını sormak üzere peygamberleri ve tüm mahlukâtı huzurunda toplayacak. O gün elçilerine şöyle soracak: "Size ne cevap verildi?" Size ne dendi? Sizler gönderildiğiniz toplumlarınız tarafından nasıl karşılandınız? Nasıl bir mukabele gördünüz? Sizi nasıl karşıladılar? Size evet mi dediler, yoksa hayır mı dediler? Size itaat mı ettiler, yoksa isyanda mı bulundular? Sizin Benim örnek kullarım olduğunuza îman ettiler mi, yoksa ret mi ettiler? Sizin gibi kul olma yoluna mı girdiler, yoksa keyiflerince yaşamaya mı yöneldiler?

Veya ey peygamberlerim, sizler gönderildiğiniz toplumlarınıza karşı vazifelerinizi yaptınız mı? Benim âyetlerimi onlara anlattınız mı? Tebliğ ettiniz mi? Benim mesajımı onlara duyurdunuz mu? Benim insanlardan istediğim kulluk konusunda onlara örneklikte bulundunuz mu? Onlara gösterdiniz mi diyecek. Kasas sûresinde de aynı konu şöyle anlatılır:

"O gün Allah onlara seslenir: "Peygamberlere ne cevap verdiniz?" der." (Kasas 65)

Bu defa insanlara, o peygamberlerin toplumlarına geliyor soru: Ey kullarım, Benim size gönderdiğim elçilerime ne dediniz? Ne cevap verdiniz? Nasıl karşıladınız onları? Nasıl icabet ettiniz? Neler dediniz onlara? Nasıl davrandınız onlara karşı? Evet herkes o gün ne diyeceğini, nasıl cevap vereceğini şimdiden iyi düşünsün. Evet ya Rabbi ben senin bana gönderdiğin elçini kulluk örneği bildim. Onu tanıma, onun sünnetini, onun yaşam tarzını öğrenip aynen onun gibi olma yoluna girdim. Tüm hayatımda adım adım onu takip ettim diyebilecek miyiz? Diyemeyecek miyiz? Bunu iyi düşünelim. Peygamberle, peygamberin sünnetiyle, peygamberin hadisleriyle ilgilenmeyen, peygamberden ve onun hayatından habersiz yaşayan bir adamın elbette bunu diyebilmesi mümkün değildir.

Bir de unutmayalım ki bu kitabı tanıdığımız kadarıyla peygamberin sünnetini tanıdığımız kadarıyla müslümanız ve Rabbimizin sorularına cevap vereceğiz. Yâni ne kadar tanıyabildik peygamberi? Ne kadar tanıyabildik onun sünnetini? Ya Rabbi

senin peygamberin bize bir şey demedi ki, biz ona bir cevap verelim. Bir şey sormadı ki o bize, biz ona cevap verelim. Tat bir peygamber göndermişsin bize. Bizimle hiç konuşmadı. Bize hiçbir mesaj ulaştırmadı. Bizim dinimizi bize o anlatmadı ki. Bizim dinimizi bize babalarımız anlattı, hocalarımız anlattı, Ömer Nasuhi Bilmen anlattı. Biz dinimizi onlardan öğrendik. Senin peygamberin zaten bizim dönemde gelmedi. Çok önceleri gelmiş ve kendi toplumunu ilgilendiren sözler söylemiş, uygulamalarda bulunmuş. Bizim onun ne dediklerinden haberimiz yoktu diyeceğiz herhalde. Çünkü peygamberi tanımayan, peygamberin sözlerini, peygamberin uygulamalarını tanımayan bir adam bundan başka ne diyebilir ki?

Öyleyse, gözünüzü dört açıp, kulağınızı sekiz açıp şu sözümü iyi dinleyin. Başka kitapları tanımasak da olur, diğer liderleri ve efendileri ve onların uygulamalarını tanımasak da olur, ama bu kitabı ve peygamberin sünnetini tanımak zorundayız. Bunu asla hatırınızdan çıkarmayın. Çünkü soru onlardan çıkmayacak. Onları tanıyıp tanımadığınızdan, onları örnek alıp almadığınızdan sorulmayacaksınız. Peygamberinizi tanıyıp tanımadığınızdan, onun sünnetini, onun hayatını, onun uygulamalarını tanıyıp tanımadığınızdan, onun gibi yaşayıp yaşamadığınızdan sorulacaksınız. Bakın Rasulullah Efendimiz kendisine sorulacak bu sorunun heyecanını iliklerine kadar hissederek: "Ey ashabım, ben size tebliğ ettim mi? Ben size görevimi yaptım mı? Ben size risâletimi ulaştırdım mı? Bu konuda yarın Rabbimin huzurunda bana şahitlik yapar mısınız diye çırpınırken, bizler ne yapacağımızı, ne diyeceğimizi çok iyi düşünmek zorundayız. Evet bakın o gün kendilerine sorulan bu soru karşısında peygamberlerin verecekleri cevapları da şöyle olacak:

Diyecekler ki; ya Rabbi, şüphesiz ki senin ilminin yanında bizim bilgimiz bir hiçtir. Muhakkak ki sen tüm gaybların bilicisisin. Bilginin kaynağısın sen. Sen bizim bildiklerimizi de bilmediklerimizi de bilensin. Bizim gönderildiğimiz toplumlarımıza karşı görevlerimizi yapıp yapmadığımızı, onların bizi nasıl karşıladıklarını en iyi bilen sensin ya Rabbi. Bizler hayatta iken çağrımıza verilen cevapların, karşımızda takınılan tavırların sadece zâhirîni bilebiliriz. Onların batınlarını bilen ancak sensin ya Rabbi. Bize ve bizim senden getirdiğimiz mesaja müspet ve menfi tavır takınanların içlerini, dışlarını, niyetlerini ve onlara karşı nasıl muamele yapılacağını bilen ancak sensin ya Rabbi.

110. "Allah, "Ey Meryem oğlu Îsâ! Sana ve anana olan nîmetimi an" demişti, "Seni Ruh'ul Kudüs'le desteklemiştim; beşikte ve yetişkin iken insanlarla konuşuyordun; sana Kitabı, hikmeti, Tevrat'ı ve İncil'i öğretmiştim. Sen iznimle, çamurdan kuş gibi bir şey yapmış ona üflemiştin de iznimle kuş olmuştu; anadan doğma körü, alacalıyı iznimle iyi etmiştin. Ölüleri iznimle diriltiyordun. İsrâil oğullarına belgelerle geldiğinde, onlardan inkâr edenler, "Bu apaçık bir büyüdür" demişlerdi de Ben onların sana zarar vermelerini önlemiştim."

İşte burada o elçilerinden bir tanesinin hayatından örnek su-nacak Rabbimiz. Ey Meryem oğlu Îsâ, sana ve anana olan nîmetlerimi bir hatırlasana. Seni bir kelime olarak, bir yasa olarak babasız yarattığımı hatırla. Yine hatırla ki seni Ruhu'l Kudüs ile destekledim. Yahudiler bu babasız doğumunu bahane ederek tarih içinde seni veledi zinalıkla itham ederek kirletmeye çalışsalar da sana tertemiz bir ruh verdik. Veya buradaki Ruhu'l Kudüs Allah'ın sözleridir, yâni vahiydir. Rabbimiz vahyiyle Îsâ (a.s)'ı desteklemiştir. Ya da bu Ruhu'l Kudüs Cebrâil (a.s) dır. Aslında tüm elçilerine Cebrâil (a.s)'ı destek yaptığı halde kitabında sadece Îsâ (a.s) ın zikredilmesi onun yaratılışındaki Cebrâil'in rolünden dolayıdır Allahu Âlem.

Ve sen beşikte bir bebekken tıpkı yetişkin birisi gibi insanlarla konuşuyordun. Sana bu gücü de vermiştik. Ya da hem beşikte iken hem de yetişkin iken insanlarla konuşuyordun. Sana kitabı ve hikmeti, Tevrat'ı ve İncil'i öğrettim. Evet Rabbimiz Îsâ (a.s)'a kitabı, Tevrat'ı, İncil'i, ve hikmeti öğretiyor. Hem yazı yazmayı, hem kitabı öğretiyor ona, hem de bu kitabın pratiğini, yâni nasıl anlaşılacağını, Nasıl uygulanacağını da öğretiyor. İncil Îsâ (a.s)'a veriliyor, bunu anlıyoruz da acaba Tevrat'ın verilişini nasıl anlayacağız? Arkadaşlar böylece anlıyoruz ki Rabbimiz Îsâ (a.s)'a verdiği İncil ile daha önce gönderdiği ve İsrâil oğullarının bozup tahrif ettikleri Tevrat'ın aslını da ortaya koyuyordu. Çünkü kitaplar ve peygamberler birbirlerini tasdik ederek geliyorlardı.

Yine hatırla ki sen benim emrimle, benim iznimle çamura kuş sûreti veriyor, sonra ona üfürdüğünde de Allah'ın izni ve yardımıyla o bir kuş oluyordu. Yine benim iznimle görmeyen körlere, şifa bulmaz alacalılara şifa veriyor, benim iznimle ölüleri diriltiyordun. Dikkat ederseniz hep "Biiznî" "Biiznî" diyor Rabbimiz. Bunun sebebi bütün bu yapıp ettiklerinden dolayı Îsâ (a.s)'ı tanrılaştırmaya çalışan, ona Allah sıfatlarını yüklemeye çalışan hıristiyanları uyarmaktır. Bakın, dikkat edin bütün bunlar Benim iznimle olmuştur uyarısında bulunmak içindir.

Yine hatırla ki ey peygamberim, sen yahudilere risâletinin hak oluşu konusunda bu tür hüccetler, deliller, mûcizeler getirdiğinde onlar seni öldürmeye teşebbüs etmişlerdi de Biz buna mâni olmuştuk. Tüm bu açık mûcizeler karşısında bir peygamber inkâr etmek, peygamber öldürmek vazgeçilmez huyu olmuş o hainler senin için: "Bu harikulade olaylar apaçık bir sihirden başka bir şey değildir." demişlerdi. Evet Rabbimiz bu âyetleriyle Îsâ (a.s)'a hitap ederken aslında onu putlaştıranlara ve de onu yalanlayanlara bir uyarıda bulunmaktadır anlıyoruz.
111. "Havarilere, "Bana ve peygamberlerime inanın" diye bildirmiştim, "İnandık, bizim Müslimler olduğumuza şahit ol" demişlerdi."

Evet, yine hatırla ki, hatırlayın ki Biz Havarilere vahyetmiştik. Hangi konuda? Bana ve elçilerime îman edin diye. Onlar da Bizim sana bir lütfumuz olarak: İnandık ya Rabbi, bize emrettiğini tasdik ettik ya Rabbi, bizim bu îman ve tasdiklerimizdeki samimiyetimize, Senin emrine boyun büktüğümüze Sen şahit ol ya Rabbi demişlerdi. Biz inandık, biz Müslüman olduk, biz teslim olduk sen buna şahit ol ey Allah'ım demişlerdi. Sen şahit ol ki biz Müslümanlarız demişlerdi.

İşte Rabbimiz son derece açık ve net bir biçimde anlatıyor ki Îsâ (a.s) Müslümandı, onun Havarileri de Müslümandı. İşte Îsâ (a.s) nın ilk mü'minlerinin itirafları. Ey Rabbimiz, biz bize indirilene inandık. Senin tarafından bize indirilen İncil'e, bize gönderilen elçin Hz. Îsâ'ya îman ettik. Resûlün yoluna, Resûlün îmanına, Resûlün kulluğuna, Re-sûlün teslimiyetine, Resûlün sünnetine tabi olduk. Sana ve kitabına îmanımızı Resûlüne tabi olmakla ortaya koyduk. Biz elçinin bizden istediği tevhidi kabullendik. Biz senden başka İlâh kabul etmeyen, senden başka kulluğa lâyık varlık bilmeyen, elçilerinle seni karıştırmayan, elçilerine senin sıfatlarını vermeyen, elçilerini ulûhiyet ve rubûbiyet makamına oturtmayan, onları sana ortak görmeyen mü'minleriz.

Biz hem Rabbimiz ve İlâhımız olan sana, hem de bizi sadece sana kulluğa çağıran elçilerine iftira etmeyenlerdeniz. Ya Rabbi sen bu îmanlarımıza şahit ol diyorlar. İşte o Müslümanlar ve şu anda da Îsâ (a.s)'a Allah'ın istediği biçimde îman edenler Müslümanlardır. Şu anda Îsâ (as)'ı tanrılaştırmayıp Allah'ın kulu ve elçisi olarak ona îman edenler sadece Müslümanlardır. Ne hıristiyanlar, ne de yahudiler ona Allah'ın istediği şekilde inanmamaktadırlar.
112. "Havariler, "Ey Meryem oğlu Îsâ! Rabbin bize gökten bir sofra indirebilir mi?" demişlerdi de, "İnanıyorsanız Allah'tan sakının" demişti."

Havariler demişlerdi ki; "Ey Meryem oğlu Îsâ, Rabbin bize gökten bir sofra indirebilir mi?" Bu ifadeyi; "Rabbin buna güç yetirebilir mi?" şeklinde anlayabileceğimiz gibi, "acaba Rabbin böyle bir şeye razı olur mu?" Veya "Rabbin böyle bir şeyi murad buyurur mu?" şeklinde de anlayabileceğiz. Ya da "Ey Îsâ, nasıl olur? Böyle bir şey uygun mu? Sen böyle bir şeyi Rabbinden isteyebilir misin? Senin böyle bir şeye yetkin var mı? Gücün yeter mi buna?" şeklinde de olabilir. Tabii bu anlayışları şunun için demeye çalıştım. Yâni işte yukarıda anlattı Rabbimiz bu Havarilerin îmanlarını ve teslimiyetlerini. Allah hakkında acaba Rabbinin böyle bir şeye gücü yeter mi? Şeklinde bir ifadeyi kullanmaları hoş düşmeyecek gibi geldi bana. Tabii kimileri bu olayın onların henüz îmanlarının tam oturaklaşmadığı bir dönemde olduğunu söylemişler. Veya onların içinden kimi cahillerin bunu söylediklerini iddia edenler olmuş. Onların bu isteklerine karşılık Îsâ (a.s) da

buyurdu ki eğer îman ediyorsanız Allah'a karşı saygılı olun. Allah'a karşı konumuzun farkında olun, haddinizi bilin. Demek ki bu talep meşru değil. Ve dikkat ederseniz böyle bir talebin yerine getirilip getirilmeyeceği konusunda tek kelime bile söz edilmezken, sadece talebin meşru olmadığı vurgulanıp iş bitiriliyor.
113. "Ondan yemeyi, kalplerinizin kanmasını ve senin bize doğru söylediğini bilmeyi, ona şahit olmayı istiyoruz dediler."

Havariler bu isteklerinde gerekçe olarak dediler ki, biz böyle bir sofra istemekle ondan yemeyi ve kalplerimizin tatmin olmasını, yakîn bir îmanla doyuma ulaşmasını, sükûnete ermesini istedik. Zerre kadar bir şüphe duymadan senin bize söylediklerinin mutlak doğruluğunu bilmek için bunu istedik ey Îsâ dediler. Bir de bu olaya şahit olmayanlara onun hakkında kesin bir bilgiyle şehâdette bulunalım diye istedik bunu. Bizim böyle bir sofra istememizin sebebi işte budur. Değilse ne Rabbimizden, ne O'nun gücünden, ne de peygamber olarak senden bir şüphemiz oluşundan değil.

Arkadaşlar bu tıpkı İbrahim (a.s)'ın şu ifadesi gibidir. Hani İbrahim (a.s); "Ya Rabbi, ölüleri nasıl dirilttiğini görmek istiyorum." demişti de Rabbimiz şöyle buyurmuştu:

"İnanmıyor musun?" "Evet inanıyorum, ama kalbim tatmin olsun için istiyorum."

(Bakara 260)

Evet bakın bu soruyu soran bir Allah elçisiydi. İnanmayan birisi değildi. Ve diyor ki bakın, inanıyorum ya Rabbi ama istiyorum ki kalbim itminana kavuşsun. Yâni İbrahim (a.s) Rabbimizin bir görsel âyetiyle kalbinin doyuma ulaşmasını istiyordu. Çünkü o insanları O Allah'a îmana çağıracaktı. Konumu gereği, üslendiği görev gereği istiyordu bunu Rabbinden. Önce bizi Allah'a kulluğa çağıran Allah elçisinin kalbi mutmain olacaktı, tabii atamızın kalbi mutmain olunca da bizim kalbimiz mutmain olacaktı. İşte burada da anlıyoruz ki Îsâ (a.s)'ın yanında onun misyonuna yardım edeceklerine dair söz verip bu büyük görevi üslenen Havari dâvetçiler de böyle bir görsel âyetle itminan istiyorlar. Bunun üzerine:
114. "Meryem oğlu Îsâ, "Allah'ım! Rabbimiz! Bize ve bizden sonra geleceklere bayram ve senden bir delil olarak gökten bir sofra indir, bizi rızıklandır, sen rızık verenlerin en hayırlısısın"dedi. Allah, "Ben onu size indireceğim; bundan sonra kim inkâr ederse, dünyalarda kimseye azap etmeyeceğim şekilde ona azap edeceğim" dedi."

Îsâ (a.s) dedi ki, ey Rabbimiz, bize gökten bir sofra indir ki o bize ve bizden sonra gelenlere bir sevinç, bir bayram, bir ferah günü olsun. Bir işaret olsun. Senin ve elçinin doğruluğuna, hak oluşuna bir delil, bir hüccet olsun. Ey Rabbimiz bize rızık ver. Şüphesiz rızık verenlerin en hayırlısısın diye dua etti. Bunun üzerine Rabbimiz şöyle buyurdu: Ben onu size indiririm. Ben zaten onu size hep indiriyorum. Şu anda tatlısıyla, tuzlusuyla, ekşisiyle, yağlısıyla yiyip içtiklerinizin tamamı Bendendir. İşte şu anda yediğiniz önünüzde yemediğiniz arkanızda Benim sofranın, Benim nîmetlerimin içinde yüzüyorsunuz. Öyle değil mi? Şu önümüzdeki sofralar kimden? Şu meyveler, şu seb-zeler, şu sütler, etler Allah'tan değil mi? Allah vermiyor da kim veriyor bunları? Ama aslında insan eşyanın normal durumunu mûcize olarak göremez de anormal durumunu mûcize olarak görüyorlar. Meselâ yeryüzü sallanıp deprem olunca olağanüstü oluyor da yerin bizi düşürmeden üzerinde tutuşu mûcize olmuyor. Güneşin tutulması olağanüstü oluyor da varlığı olağanüstü olmuyor. Elma ağacının elma vermesi mûcize olmuyor da gökten bir elmanın düşmesi mûcize oluyor. Hurmanın bizzat kendisinin varlığı, Allah tarafından en güzel bir biçimde yatarılmış olması mucize olmuyor da, onun üzerinde lafzatul-lahın yazılı oluşu mucize oluyor. Veya balın Rabbimizin emriyle arılar tarafından meydana getirilişi mucize olmuyor da, onun peteğinin üzerinde kelime-i tevhidin yazılmış oluşu mucize oluyor. Garip bir şey. İnsanlar böyle şeylerin peşine düşüyorlar da Allah'ın kendileri için yarattığı, indirdiği nimetlerini görmüyorlar, görmezden geliyorlar. Kendi yaptıkları bilgisayar aletini hamd ettikleri, gündeme getirdikleri kadar Allah'ın akıl âyetini gündeme getirmiyorlar.

Evet, Rabbimiz buyuruyor ki, ben onu size indireceğim, ama benim böyle görsel bir âyetime şahit olduktan sonra, gözlerinizle bunu müşahede ettikten sonra kim inkâr ederse, kim bunu örtecek, örtbas edecek olursa, kim bu nîmete karşı nankörlük yapacak olursa kesinlikle bilesiniz ki ona yeryüzünde hiçbir kimseye yapmadığım şekilde azap edeceğim. Arkadaşlar, işte Allah'tan böyle bir görsel âyet istemenin, peygamberden böyle bir mûcize istemenin tehlikesi buradadır. Allah'tan âyet isteyecekseniz bunun sorumluluğuna da katlanmak zorundasınız. İstediğiniz cinsten bir âyet geldi mi artık fatura da kesilmiş oluyor. Onun içindir ki kitabımızın pek çok yerinde anlatıldığı gibi Allah'ın elçileri toplumlarını bu tür âyetler istemekten menetmişler ve uyarılarda bulunmuşlardır. Pekiyi acaba sonuç ne oldu? Gerçekten gökten bir sofra indirildi mi onlara? Arkadaşlar Kur'an bu konuda susmuştur. Tirmizi'de gökten kendilerine et ve ekmekle donatılmış bir sofra indirildiğine dair bir hadis görmüşsem de bu konuda sıhhatli bir bilgim yok. Gönderilmiş de olabilir, Rabbimizin az önceki uyarısından sonra Havariler bu isteklerinden vazgeçmişler de olabilir.

116,117. "Allah, "Ey Meryem oğlu Îsâ! Sen mi insanlara Beni ve annemi Allah'tan başka iki İlâh olarak benimseyin dedin? "demişti de, "Haşa, hak olmayan sözü söylemek bana yaraşmaz; eğer söylemişsem, şüphesiz Sen onu

bilirsin; Sen, benim içimde olanı bilirsin, ben Senin içinde olanı bilmem; doğrusu görülmeyeni bilen ancak Sensin" demişti, "Ben onlara sadece 'Rabbim ve Rabbiniz olan Allah'a kulluk edin diye bana emrettiğini söyledim. Aralarında bulunduğum müddetçe onlar hakkında şahittim, beni aralarından aldığında onları Sen gözlüyordun. Sen her şeye şahitsin."

Ve işte hıristiyanların sapak noktalarını ortaya koyan bir Allah yasası. Rabbimiz Meryem oğlu Îsâ'ya soruyor: Ey Îsâ beni ve anamı Allah berisinde, Allah dûnunda iki İlâh edinin diye sen mi söyledin? Allah'ı bırakın da bana ve anama kulluk edin diye sen mi dedin onlara? Kendinin ve ananın İlâhlığını sen mi iddia ettin? Sen mi dedin onlara beni ve anamı tanrılaştırın diye? Sen mi işledin bu suçu?

Rivâyetlere bakılırsa bunu Rabbimiz kıyamet günü bütün mahlukâtın önünde söyleyecek. O ortamda herkes var. Îsâ (a.s)'ı tanrılaştıranlar, Ona tapınanlar da vardır.

Bakın onların huzurunda Rabbimizin bu şekildeki sorusuna Îsâ (a.s)şöyle cevap verecek: Ey Rabbim, hâşâ hâşâ hak olmayan bir sözü söylemek bana yakışmaz. Seni tenzih ederim. Seni Sana lâyık olmayan sıfatlardan tenzih ederim. Ben hayatım boyunca hep Seni tes-bih ve tenzih ettim. Ben hep Sana kul köle oldum. Kendim Sana kul köle olurken bu insanları nasıl kendime ve anama kulluğa çağırabi-lirim? Şâyet ben onu söylemişsem elbette Sen bilirdin. Hiçbir şey Sana gizli değildir. Sen her şeyi bilensin. Sen benim zatımın hakikatini, içimi, dışımı, kalbimi, niyetimi, içimdekileri bilirsin. Halbuki ben Senin zatının künhünü bilemem. Senin ilmin olmuş ve olacak her şeyi kuşatmıştır.

Ben hayattayken asla böyle bir şey demedim. Ama beni katına alıp hayatıma son verdikten sonra bu adamların düştükleri bu yanılgılarına ben ne yapabilirdim ya Rabbi? Onları görüp gözetleyen Sendin Allah'ım. Ben onlara ancak bana emrettiklerini, bana vahy ettiklerini söyledim. Onlara beni ve sizi yaratan Rabbimize kulluk edin, sadece O'nu dinleyin dedim. Ben de sizin gibi bir kulum dedim. Benim sizden bir farkım yok dedim. Onların arasında bulunduğum sürece yapıp ettiklerine şahit idim. Beni kendi katına çektikten sonra artık onların ne yaptıklarına şahit ve gözetleyici ancak Sen oldun.

118. "Onlara azap edersen, doğrusu onlar senin kullarındır; onları bağışlarsan, güçlü olan, hakim olan şüphesiz ancak sensin."

Ne hoş, ne güzel bir ifade değil mi? Ey Rabbim, eğer bu yaptıklarından ötürü onlara azap edersen doğrusu onlar senin kullarındır. Onları bağışlarsan güçlü olan,

aziz olan, hakim olan ancak sensin. Bu konuda yetki, onur, şeref, hikmet, bilgi sana aittir. Eğer onlara azap edersen onlar senin kölelerindir, onların sahibi ve mâliki sensin. Onlar hakkında istediğin gibi tasarrufta bulunabilirsin. O kullarını affedersen asla sana itiraz edilemez. Kim hesap sorabilir sana?

Şu merhamete bakın Allah'ın elçisindeki. Onlar senin kulların diyor, onları bağışlarsan kim karşı koyabilir sana diyor. Ne güzel bir dua, ne muazzam bir edep depil mi? Bunu ancak Allah'ın eğitip bize yasal örnek yaptığı bir peygamber söyleyebilir.

Rabbimiz buyuruyor ki:
119,120. "Allah, "Bu, doğrulara doğruluklarının fayda verdiği gündür; ebedî ve temelli kalacakları, altlarından ırmaklar akan cennetler onlarındır. Allah onlardan hoşnut olmuştur, onlar da Allah'tan hoşnut olmuşlardır, bu büyük kurtuluştur"dedi. Göklerin, yerin ve onlarda bulunanların hükümranlığı Allah'ındır, Allah her şeye Kâdirdir."

Bugün kıyamet günüdür. Bugün kıyam günüdür. Bugün sözlerine sâdık kalanların sadâkatlerinin karşılığını görecekleri gündür. Bugün dosdoğru yolda olanların, sırat-ı müstakîmde olanların, bugün Müslüman olanların, Allah'ın istediği gibi bir hayat yaşayanların îmanlarının faydasını görecekleri gündür. Bugün, bugüne inanarak, bugünün hesabı içinde bir dünya yaşayanların kurtulacakları bir gündür. Bugün kim ne yapmışsa, nasıl bir hayat yaşamışsa amellerin karşılı-ğının tastamam kendisine verileceği bir gündür. Bugün sâdıklar, îman iddialarında sadâkat gösterenler, îman kaynaklı bir hayat yaşayanlar, îmanlarını hayatlarında görüntüleyenler için zemininden ırmaklar akan, tahtı tasarruflarında ırmaklar akan, içinde ebedî kalacakları cennetler vardır. Allah onlardan razı olmuş, onlar da Allah'tan hoşnut olmuşlardır.

Doğruluklarından ötürü, sadâkatlerinden ötürü, dünyada Allah-tan, Allah'a kulluktan, Allah'ın istediği hayatı yaşamaktan, Allah'ın emir ve yasaklarından razı oldukları için Allah da onlardan razı olmuş-tur. Bir ömür boyu Allah'ı razı etmeye çırpınışlarından ötürü Allah onlardan razı olmuştur. Şimdi onlar da Rablerinin kendilerine lütfettiği cennetlerden razı olmuşlardır. Çünkü göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ındır. Göklerin ye yerin mülkü O'na aittir. Göklere ve yere egemen olan O'dur. Her şey O'nun dilemesi altındadır. Kullarından dileyenlere, dileklerini onayladıklarına akla hayale gelmedik cennetler ve mükafatlar vermeye Kâdirdir O. Rabbim bizi de o kullarından eylesin. Velhamdü lillahi Rabbil Âlemin.